

Diplomová práce

Udržitelný reporting v České republice

Studijní program:

N0413A050007 Podniková ekonomika

Studijní obor:

Management podnikových procesů

Autor práce:

Bc. Bára Dalecká

Vedoucí práce:

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Liberec 2024

Zadání diplomové práce

Udržitelný reporting v České republice

<i>Jméno a příjmení:</i>	Bc. Bára Dalecká
<i>Osobní číslo:</i>	E22000381
<i>Studijní program:</i>	N0413A050007 Podniková ekonomika
<i>Specializace:</i>	Management podnikových procesů
<i>Zadávací katedra:</i>	Katedra financí a účetnictví
<i>Akademický rok:</i>	2023/2024

Zásady pro vypracování:

1. Vymezení konceptu dlouhodobé udržitelnosti firem.
2. Deskripce významu nefinančního reportingu.
3. Udržitelný reporting v kontextu podnikání malých a středních podniků.
4. Implementace nefinančního reportingu v českém podnikatelském prostředí konkrétní firmy.
5. Návrh vhodné podoby nefinančního reportingu a jeho vyhodnocení.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 65
Forma zpracování práce: tištěná/elektronická
Jazyk práce: čeština

Seznam odborné literatury:

- BŘEZINOVÁ, Hana, 2023. *ESG a účetní souvislosti*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-723-2.
- CHEN, Simin; Yu SONG a Peng GAO, 2023. Environmental, social, and governance (ESG) performance and financial outcomes: Analyzing the impact of ESG on financial performance. online. *Journal of Environmental Management*, vol. 345, s. 118-829. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.118829>.
- KUBCOVÁ, Hana a Václav TITTELBAACH, 2023. Udržitelný reporting. *Daně a právo v praxi*, vol. 2023, no. 7-8, s. 34-40. ISSN 2533-4484. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/12035/udrzitelny-reporting>.
- OECD, 2022. ESG ratings and climate transition: An assessment of the alignment of E pillar scores and metrics. online. *OECD Business and Finance Policy Papers*, vol. 22, no. 6, ISSN 2791-2663. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/2fa21143-en>.
- VRABCOVÁ, Pavla, 2021. *Udržitelné podnikání v praxi: dobrovolné nástroje (nejen) zemědělských a lesnických podniků*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3303-1.

Vedoucí práce: Ing. Martina Černíková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce: 1. listopadu 2023
Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2025

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
garant studijního programu

V Liberci dne 1. listopadu 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má diplomová práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Udržitelný reporting v České republice

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá tématem zasahujícím do širokého okruhu podnikatelských subjektů, a to problematikou udržitelného reportingu v České republice. Udržitelný reporting je klíčovým nástrojem pro transparentní sdílení informací o environmentálním, sociálním a ekonomickém dopadu podnikání na společnost a životní prostředí. Cílem této práce je zkoumat aktuální přístupy k udržitelnému reportingu v České republice, analyzovat aktuální cíle udržitelného rozvoje. Práce se zaměřuje na detailní popis významu nefinančního reportingu a uvádí jednotlivé kroky při implementaci ESG reportu do firemní kultury. Na základě získaných poznatků je navržena podoba nefinančního reportu pro zvolenou firmu působící v českém podnikatelském prostředí. V poslední kapitole jsou uvedeny poznatky a doporučení pro zlepšení udržitelného reportingu.

Klíčová slova

Udržitelný reporting, nefinanční reporting, ESG, udržitelnost, uhlíková stopa, kalkulace uhlíkové stopy

Sustainable corporate reporting in the Czech Republic

Annotation

This thesis deals with a topic affecting a wide range of business entities, namely the issue of sustainable reporting in the Czech Republic. Sustainable reporting is a key tool for transparent sharing of information about the environmental, social and economic impact of business on society and the environment. The aim of this thesis is to examine current approaches to sustainable reporting in the Czech Republic, and to analyse the current Sustainable Development Goals. The thesis focuses on detailing the importance of non-financial reporting and outlines the steps involved in implementing ESG reporting into a corporate culture. On the basis of the obtained knowledge, the form of non-financial reporting is proposed for a selected company operating in the Czech business environment. The last chapter presents the findings and recommendations for improving sustainable reporting.

Key Words

Sustainability reporting, non-financial reporting, ESG, sustainability, carbon footprint, carbon footprint calculation

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Martině Černíkové, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, cenné rady a věcné připomínky. Velké díky náleží zaměstnancům liberecké pobočky VGD v čele s Ing. Jitkou Motlovou, kteří neváhali pomoci a byli ochotni mi poskytnout potřebné informace. Dále bych chtěla poděkovat týmu Green0meter, kteří mi poskytli demo verzi uhlíkové kalkulačky a v neposlední řadě velké díky patří mé rodině a blízkým za podporu v době studia.

Obsah

SEZNAM OBRÁZKŮ	13
SEZNAM TABULEK	14
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	15
ÚVOD	16
1 VYMEZENÍ KONCEPTU DLOUHODOBÉ UDRŽITELNOSTI FIREM.....	17
1.1 UDRŽITELNÝ ROZVOJ A JEHO HISTORICKÝ VÝVOJ.....	18
1.2 SOUČASNÝ PŘÍSTUP K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI	19
2 VÝZNAM NEFINANČNÍHO REPORTINGU A JEHO LEGISLATIVNÍ ASPEKTY.....	24
2.1 LEGISLATIVNÍ RÁMEC UDRŽITELNÉHO REPORTINGU	25
2.2 PODMÍNKY STANOVUJÍCÍ POVINNOST VYKAZOVAT ESG V EU.....	28
2.3 PODSTATA VÝKAZU O UDRŽITELNOSTI.....	31
2.4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ REPORTING	34
2.5 ORGANIZACE JEDNOTLIVÝCH FÁZÍ A ČINNOSTÍ ESG REPORTU VE FIRMĚ	35
2.5.1 <i>Fáze přípravy.....</i>	<i>36</i>
2.5.2 <i>Fáze analýzy aktuálního stavu .....</i>	<i>36</i>
2.5.3 <i>Fáze sběru dat.....</i>	<i>37</i>
2.5.4 <i>Vypracování reportu .....</i>	<i>41</i>
2.5.5 <i>Ověření.....</i>	<i>42</i>
2.5.6 <i>Vyhodnocení a zpětná vazba .....</i>	<i>42</i>
2.6 UHLÍKOVÁ STOPA.....	43
2.6.1 <i>Proces výpočtu uhlíkové stopy .....</i>	<i>46</i>
2.6.2 <i>Uhlíková stopa staveb.....</i>	<i>47</i>
2.7 ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ.....	48
2.7.1 <i>Informace o obchodním modelu .....</i>	<i>48</i>
2.7.2 <i>Politiky a postupy náležitě péče .....</i>	<i>48</i>
2.7.3 <i>Informační výsledky .....</i>	<i>49</i>
2.7.4 <i>Řízení rizik .....</i>	<i>49</i>
2.8 VYHODNOCENÍ ZPRÁVY MANAGMENTEM PODNIKU	49
3 UDRŽITELNÝ REPORTING VYBRANÝCH VELKÝCH PODNIKŮ JAKO VZOR PRO MSP.....	51
3.1 ÚVAHA NAD SOUČASNÝM STAVEM A POTENCIÁLNÍM VÝVOJEM ESG REPORTŮ VE VELKÝCH FIRMÁCH	51
3.1.1 <i>Komerční banka – aktuální stav reportu.....</i>	<i>52</i>
3.1.2 <i>KB – zhodnocení a doporučení.....</i>	<i>53</i>

3.1.3	<i>Strabag a.s. – aktuální stav reportu</i>	53
3.1.4	<i>Strabag a.s. – zhodnocení a doporučení</i>	54
3.2	METODOLOGIE PRAKTICKÉ ČÁSTI	54
4	IMPLEMENTACE NEFINANČNÍHO REPORTINGU V ČESKÉM PODNIKATELSKÉM PROSTŘEDÍ VGD	57
4.1	FÁZE PŘÍPRAVY	57
4.1.1	<i>Odpovědnost a řízení</i>	57
4.1.2	<i>Definování uživatelů reportu</i>	58
4.2	FÁZE ANALÝZY AKTUÁLNÍHO STAVU	59
4.2.1	<i>Harmonizace obchodní strategie</i>	59
4.2.2	<i>Posouzení a stanovení materiality</i>	64
4.3	FÁZE SBĚRU DAT	67
4.4	FÁZE VYPRACOVÁNÍ REPORTU	68
4.5	FÁZE EXTERNÍHO OVĚŘENÍ DAT	74
4.6	FÁZE VYHODNOCENÍ A ZPĚTNÉ VAZBY	74
5	NÁVRH VHODNÉ PODOBY NEFINANČNÍHO REPORTINGU A JEHO VYHODNOCENÍ	76
5.1	ZHODNOCENÍ AKTUÁLNÍ SITUACE PODNIKU	76
5.2	DOPORUČENÍ PRO DALŠÍ VÝVOJ V OBLASTI REPORTINGU ESG INFORMACÍ	78
	ZÁVĚR	81
	POUŽITÁ LITERATURA	83
	SEZNAM PŘÍLOH	87

Seznam obrázků

Obrázek 1: Cíle udržitelného rozvoje.....	19
Obrázek 2: Dvojitá materialita	27
Obrázek 3: Možnosti datových řešení	37
Obrázek 4: Cyklus sběru dat.....	38
Obrázek 5: Příklady jednotlivých částí zprávy	41
Obrázek 6: Kategorizace uhlíkové stopy dle GHG protokolu.....	43

Seznam tabulek

Tabulka 1: Kategorizace účetních jednotek.....	29
Tabulka 2: Kategorizace skupin podniků.....	30
Tabulka 3: Povinnost zveřejňování dle směrnice.....	31
Tabulka 4: Ovlivňující faktory z pohledu ESG zkratek.....	34
Tabulka 5: Struktura informací	40
Tabulka 6: Nejvýznamnější skleníkové plyny	44
Tabulka 7: Emisní faktory pro hlavní zdroje energie a paliva.....	46
Tabulka 8: Stanovené udržitelné cíle podniku pro rok 2023	70
Tabulka 9: Spotřeba zdrojů.....	71
Tabulka 10: Spotřeba benzínu ve firemních vozech.....	71
Tabulka 11: Uhlíková stopa za podnik v tunách	72

Seznam použitých zkratk

AML	Anti Money Laundering (praní špinavých peněz)
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CO ₂	Oxid uhličitý
CP	Cenné papíry
DPH	Daň z přidané hodnoty
EF	Emisní faktor
EMAS	Eco Management and Audit Scheme
EPD	Environmentální prohlášení o produktu
ESG	Environmentální, sociální, řízení a správa
FO	Fyzická osoba
GHG	Greenhouse Gas Protocol
GWP	Global Warning Potencial (potenciál globálního oteplování)
HPP	Hlavní pracovní poměr
KB	Komerční banka
MSP	Malý a střední podnik
MZE	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OR	Obchodní rejstřík
OSN	Organizace spojených národů
SDGs	Cíle udržitelného rozvoje
STK	Stanice technické kontroly
ÚJ	Účetní jednotka
VaV	Výzkum a vývoj
ZoÚ	Zákon o účetnictví
ŽP	Životní prostředí

Úvod

V dnešní době je stále více firem, které si uvědomují důležitost svého dopadu na společnost a životní prostředí. Koncept dlouhodobé udržitelnosti firem se za poslední dobu stal klíčovým tématem ve světě podnikání, kde se společnosti snaží dosáhnout rovnováhy mezi ekonomickým růstem, sociálními ohledy a ochranou životního prostředí. Tento trend se odráží nejen ve strategiích jednotlivých firem, ale také ve způsobu, jakým komunikují se stakeholdery. Jedná se o jeden z hlavních nástrojů pro transparentního sdílení informací obchodních společností o svých environmentálních, sociálních a správních (dále jen ESG) praktikách. Nefinanční reporting je známý také pod pojmem „udržitelný reporting“.

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku udržitelného reportingu v kontextu podnikání v České republice. Práce je strukturována do pěti hlavních částí, které postupně zkoumají a analyzují různé aspekty tohoto tématu. Nejdříve je vymezen koncept dlouhodobé udržitelnosti firem, který slouží jako teoretický základ pro další analýzu. Následuje detailní popis významu udržitelného reportingu a jeho implementace do firemní praxe, s důrazem na faktory environmentální udržitelnosti, sociální odpovědnosti a správy společnosti. Další část práce se zabývá analýzou udržitelného reportingu v kontextu podnikání velkých podniků a zkoumá, jaké možnosti tento přístup může nabídnout malým a středním podnikům v České republice. Poté je provedena postupná implementace nefinančního reportingu do firemní kultury vybraného podniku. Implementace je provedena na základě vymezených poznatků popsanych v teoretické části této práce. V závěrečné části práce je navržena vhodná podoba nefinančního reportu pro vybraný podnik působící na území České republiky a provedeno jeho vyhodnocení z hlediska efektivity a relevance pro uživatele.

Cílem této diplomové práce je od začátku vypracovat strategii ESG, stanovit cíle v rámci ESG a nastavit ve firmě postupy, jak docílit co nejlépe zpracovaného udržitelného výkazu. Důkladný postup při implementaci by mohl zajistit posílení transparentnosti, odpovědnosti a dlouhodobou udržitelnost podnikání vybraného podniku v rámci podnikatelského prostředí ČR. Výstupem této diplomové práce je vyhotovení udržitelného reportu spolu s výpočtem uhlíkové stopy pro vybraný podnik.

1 Vymezení konceptu dlouhodobé udržitelnosti firem

S rostoucí celosvětovou ekonomikou a ekonomickým vývojem rostou také potřeby podniků. S potřebou je spojené využívání omezených přírodních zdrojů, které lidstvo svojí ekonomickou činností nenávratně poškozují. Základní myšlenkou dlouhodobé udržitelnosti je nastavit soulad mezi současnou a budoucí spotřebou. Pod pojmem udržitelný rozvoj lze najít takový typ rozvoje, který se snaží odstranit nebo alespoň zmírnit negativní projev dosavadního působení lidské činnosti na životní prostředí (dále jen ŽP). V minulosti i v současnosti je prioritně prosazován ekonomický růst, který se podílí na změně a formování planety Země. Dle názoru vědců a vědeckých organizací jsou dostupné přírodní zdroje konečné a jejich přílišné čerpání poškozují ŽP.

Pojem udržitelný rozvoj v sobě nese snahu o ekonomický růst, ale zároveň klade důraz na společenské hodnoty a zachování přírodního bohatství. Existuje zde snaha najít kompromis mezi uchováním kvality života a zajištěním uspokojování potřeb současné generace, aniž by to ohrozilo uspokojování potřeb budoucích generací. Tyto snahy stojí na základech lidského uvědomění, že environmentální, sociální a ekonomický pilíř společností je mezi sebou propojen, a že nelze upřednostnit jeden pilíř na úkor ostatních. (White, 2015)

Podstatu pojmu lze chápat prostřednictvím tří různých konceptů:

- obecná formulace udržitelného rozvoje;
- udržitelný rozvoj vycházející z potenciálu kapitálových aktiv;
- udržitelný rozvoj je založen na rovnováze ekonomického, sociálního a environmentálního pilíře.

První koncept je definován, jako takový rozvoj, který zajistí uspokojení potřeb současných generací, aniž by bylo ohroženo uspokojování potřeb budoucích generací a zároveň aniž by se uspokojování potřeb dělilo na úkor jiných národů. Tuto interpretaci lze označit za etickou.

Další zmíněný koncept lze chápat z pohledu lidského, sociálního, přírodního a finančního kapitálu. Pokud celkový kapitál po součtu dlouhodobě roste, tak je v tomto případě vývoj pokládán za udržitelný. Poslední pojetí tvoří základnu pro celou diplomovou práci. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2023)

1.1 Udržitelný rozvoj a jeho historický vývoj

První zmínky o udržitelnosti a udržitelném rozvoji jsou spojovány s rokem 1972 s vydáním publikace „Meze růstu“. Publikace obsahovala studii, která konstatovala, že nekonečný ekonomický růst není v prostředí planety Země možný, a to hlavně z důvodu limitovaných zdrojů. Publikace dále řešila možnosti vytvoření podmínek pro ekonomickou a environmentální stabilitu. Dalším milníkem byl rok 1980, kdy došlo ke spojení tří světových organizací, Mezinárodního svazu na ochranu přírody (se zkratkou IUCIN), Programu OSN na ochranu životního prostředí (známý pod zkratkou UNEP) a Světového fondu na ochranu přírody (vystupující pod zkratkou WWF), které společně vypracovaly dokument Světová strategie ochrany životního prostředí. Jedná se o první oficiální dokument, který akceptuje pojem trvale udržitelného rozvoje.

Valné shromáždění Organizace spojených národů (dále jen OSN) v roce 1987 přijalo zprávu Naše společná budoucnost, jejíž obsahem byla první definice pojmu trvale udržitelný rozvoj a tento pojem byl chápán jako rozvoj, který naplňuje současné potřeby, aniž by omezoval schopnost budoucích generací naplnit své potřeby. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2023)

Důležitým milníkem bylo dále v roce 1992 schválení Deklarace o životním prostředí a rozvoji, obecně známo jako Charta Země. Deklarace byla schválena v Rio de Janeiru a obsahovala 27 principů trvale udržitelného rozvoje a ustanovení Agendy 21¹. Cílem deklarace je soulad hospodářského a sociálního rozvoje v kombinaci s účinnou ochranou životního prostředí. Ve stejném roce byl v České republice definován pojem trvale udržitelný rozvoj zákonem č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. V roce 1998 proběhlo v Paříži ministerské zasedání Rady OECD, na kterém bylo přijato usnesení, že trvale udržitelný rozvoj je a bude prioritou členských zemí. V roce 2000 na Summitu v New Yorku byl udržitelný rozvoj označen za nejnaléhavější výzvu. O dva roky později se v Johannesburgu konala Celosvětová konference OSN

---

¹ Agenda 21 je název pro globální strategický a akční plán světového společenství, který stanovil přesné kroky směrem k udržitelnému rozvoji. S pojmem dále souvisí koncepce s názvem Místní Agenda 21, pod tímto názvem si lze představit nástroj pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Jedná se o proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy veřejného majetku, strategického řízení a plánování a v neposlední řadě také zapojením veřejnosti, zvyšuje kvalitu života ve všech aspektech. (Ministerstvo životního prostředí, 2023)

o udržitelném rozvoji, kde byl zdůrazněn jeho význam v zajištění rovnováhy tří základních pilířů – sociálního, ekonomického a environmentálního. (CENIA, 2017)

1.2 Současný přístup k udržitelnému rozvoji

Udržitelný rozvoj vychází z uvědomění, že je potřeba chránit životní prostředí spolu s přírodními zdroji. Lídři světové ekonomiky si uvědomili, že je potřeba učinit planetu Zemi udržitelnou a tato myšlenka se stala v posledních letech velmi významnou po celém světě. Hlavními důvody jsou například změna klimatu, demografické změny, ztráta úrodné půdy a další. Každý stát má vypracovanou vlastní strategii udržitelného rozvoje, která obsahuje odlišné a zároveň velmi podobné problémy, které daný stát při ekonomickém růstu sužují. Jednotlivé státy se při tvorbě státní strategie inspirovaly dokumentem s názvem 17 Cílů udržitelného rozvoje, který v roce 2015 přijalo OSN. Veškeré cíle jsou obsaženy na obrázku 1. (Kye, Lawler, 2020)

Obrázek 1: Cíle udržitelného rozvoje

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí, 2023

Česká republika v reakci na výše uvedených 17 cílů udržitelného rozvoje vydala dne 19. dubna 2017 dokument s názvem Strategický rámec Česká republika 2030. Pro každou oblast definuje strategické i specifické cíle. Jedná se o dokument, který udává směr udržitelného rozvoje ČR na příštích 10 let. V ČR je vrcholným orgánem zastřešujícím udržitelný rozvoj Rada vlády pro udržitelný rozvoj. Strategický

dokument, ke kterému se ČR zavázala je rozdělen do 5 kapitol, ze kterých je níže rozpracován rámec modelu.

Lidé a společnost

Na začátku se dokument zabývá problematikou lidí a společnost, ve které uvádí, jak by měla společnost lidí v roce 2030 vypadat. Ambicí dokumentu je docílit výsledku v podobě vzdělaných, odpovědných a aktivních obyvatel, kteří mají možnost získat důstojné pracovní místo, co nejlepší zdravotní a sociální péči a zajistit pro všechny občany rovný přístup ke kulturnímu vyžití a vzdělávacímu systému. Aby se podařilo danou představu co nejlépe zrealizovat, musí se společnost vypořádat s několika problémy, kterými je stárnutí populace, digitalizace a robotizace, trh práce a problematika tzv. work-life balance, která umožňuje sladění pracovního a osobního života a nerovnosti ve společnosti. Jedincům je umožněn přístup ke kvalitním veřejným službám, programům na podporu bydlení nebo zavedení náležité a dostupné předškolní péče o děti. Z pracovního hlediska je důležité zajistit flexibilní pracovní dobu, zvýšení nabídky částečných úvazků nebo možnost práce na dálku za stejných podmínek.

Pro plnohodnotný život je potřeba práce ve zdravém neškodlivém prostředí. Aktuální situace na trhu práce se stále více propojuje s digitalizací a robotizací, a to představuje velkou příležitost pro flexibilní pracovní úvazky a práci z domova. Velkým problémem se stává stárnutí populace, ubývá produktivní skupiny obyvatel, a naopak přibývá osob, které potřebují zdravotní, sociální a pečovatelskou péči. Stát by chtěl docílit nižší strukturální nerovnováhy na trhu práce, podpořit vytváření nabídky důstojné práce i pro znevýhodněné jedince a skupiny, mezi které patří občané na rodičovské dovolené, osoby se zdravotním postižením nebo osoby starší 50 let. Dalšími cíli je snížení míry nezaměstnanosti spolu s podílem dlouhodobé nezaměstnanosti na celkové nezaměstnanosti.

Nerovnost je pro ekonomický rozvoj negativní, protože snižuje ekonomický růst a kvalitu života obyvatel. Ve společnosti je potřeba snížit počet chudých lidí, snížit příjmové nerovnosti a snížit hladinu genderové nerovnosti. Stát docílí snížení počtu chudých lidí prostřednictvím boje s lichvou, boje proti návykovým látkám, zajištěním sociálního bydlení a zprostředkováním pomoci propuštěným vězňům spolu s pomocí

sociálně slabým. Aby se snížila nerovnost mezi pohlavími, musí stát více zkoumat rovnost v rámci inspekce práce. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

Podpora ze strany státu na lepší zdraví by měla být v celoživotní prevenci v podobě preventivních prohlídek u obvodních i specializovaných lékařů. S prevencí úzce souvisí zdravý životní styl. Pro kvalitní prožití života je důležitá dostupnost kvalitních potravin, pitné vody, práce ve zdraví prospěšném prostředí, ale i osobní přístup k odbourávání zdraví škodlivých návyků, jako například kouření. Nejvyšší zájem ze strany státu je omezovat co nejvíce zdraví škodlivých činitelů, jako jsou například znečištění ovzduší, konzumace alkoholu či tabáku. Znečištění ovzduší je způsobováno například používáním starých neekologických kotlů na tuhá paliva či používání starých automobilů se spalovacími motory. Znečištění ovzduší může být regulováno například výměnou kotlů (podpora státu pomocí kotlíkových dotací), důkladnější kontrolou automobilů prostřednictvím stanic technické kontroly (dále jen STK), poskytováním informací o negativních dopadech hluku, alkoholu a znečištěného ovzduší a odklon dopravy mimo centra měst. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

Hospodářský model

V rámci ekonomiky by se stát měl zaměřit na podporu především malých a středních podniků (dále jen MSP), protože velké podniky sice tvoří kostru ekonomiky, ale malé podniky mají větší potenciál růstu než již existující velké podniky. Hospodářské instituce vytváří pozitivní a dobře fungující podmínky pro podporu výzkumu a vývoje (dále jen VaV). Stát by měl MSP zjednodušovat podnikání a podporovat nově začínající podnikatele (start-upy), které využívají výsledků VaV. V návaznosti na VaV je zapotřebí myslet také na zvyšování životní úrovně společně s udržitelným rozvojem a k tomu slouží inovace. Hlavními požadavky na inovace jsou minimalizace negativních vlivů ekonomické aktivity na ŽP, dále přechod k nízkouhlíkové energetice, která zajistí minimální emise uhlíkové stopy a zároveň snižování nároků na spotřebu přírodních zdrojů a s tím spojenou energetickou náročnost.

Nejdůležitějšími surovinami jsou nerostné suroviny, půda, voda a ovzduší. Jak bylo uvedeno, ovzduší je znečišťováno emisemi skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek. K ekonomické činnosti se vztahuje pojem pozitivní a negativní externality. Jedná se o dodatečné náklady nebo dodatečné přínosy pro okolí podniku.

Cílem by mělo být, aby produkce pozitivních externalit stát náležitě odměnil, a zároveň, aby byla produkce negativních externalit v únosné míře finančně potrestána. V rámci ekonomického cyklu výrobků ve vyspělých ekonomikách je zaváděno tzv. oběhové hospodářství. Jedná se o taková pravidla, která zabezpečí, aby výrobní suroviny a suroviny ze starých výrobků v rámci ekonomického cyklu více cirkulovaly. To zaručí snížení spotřeby původních surovin, prodloužení životnosti výrobků a snížení plýtvání. Část přírodních zdrojů nahradí recyklované materiály, které byly získány z recyklace odpadů. Z pohledu cirkulární ekonomiky je cílem státu zvýšení poplatku za skladování, důsledkem tohoto kroku by mělo být výrazné snížení a omezení skládkování. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

Odolné ekosystémy

Strategický dokument vnímá potřebu chránit ŽP a popisuje, jak by se měla změnit jakákoli činnost člověka vůči přírodě. Státem jsou poskytovány zemědělské dotace a jejich čerpání bude omezeno podmínkami zlepšování úrodnosti půdy, zvyšováním schopnosti území zadržovat vodu a schopnosti obnovy biologické rozmanitosti půdy. Politika ochrany přírody by měla zajistit plnění výše zmíněných podmínek, jejich zhodnocení a případnou revizi. Na území ČR je velké množství orné půdy, která je v důsledku nepoužívání zranitelná a hrozí jí riziko eroze. Aby se předešlo zmíněnému riziku eroze, je zapotřebí vhodného zatravnění. V souvislosti s přírodou je zapotřebí, aby docházelo k obnově biologické rozmanitosti (obnova původních rostlin a živočichů). Na tuto obnovu existují dotace od Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství, které by měly cílit na celkovou ochranu ŽP. Z důvodu činnosti člověka a změně klimatu v krajině ubývá vody, a proto je důležité věnovat pozornost zlepšení retenční schopnosti půdy (tj. zadržování vody) a zároveň zlepšit kvalitu vody. V praxi to znamená přijmout taková opatření, která změní strukturu krajiny ve prospěch zadržování vody. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

Obce a regiony

Velkým problémem je růst měst na úkor krajiny, tzv. suburbanizace. Suburbanizace narušuje stabilitu krajiny a zároveň stabilitu poskytování služeb, protože se služby a obchod koncentrují do center na okraji měst. To vede ke zhoršené dostupnosti pro obyvatele bydlicí na krajích velkých měst či v malých obcích a zhoršující přístupnost má za následek snižování kvality veřejného sektoru. Alternativou, jak rozšířit města

je tzv. revitalizace nevyužívaných a opuštěných prostor, například brownfields. Jedná se o opuštěné výrobní budovy, které již nikdo nevyužívá a v těchto prostorech může vzniknout nová čtvrť či park. Rozvoj měst by měl být podpořen cenově dostupným bydlením pro všechny občany. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

Pro účely podpory udržitelného rozvoje byla vytvořena Rada vlády pro udržitelný rozvoj, která plní funkci stálého poradního, iniciačního a koordinačního orgánu vlády pro oblasti udržitelného rozvoje strategického řízení a dlouhodobých cílů státu. Cílem je posílení součinnosti vnitřních politik s vnějším dopadem pro podporu globálního udržitelného rozvoje. (Ministerstvo životního prostředí, 2023)

Dobré vládnutí

Zásadním faktorem pro dobré vládnutí, je demokratičnost vládnutí a ČR v tomto ohledu chce zvýšit možnost zapojení občanů do rozhodování o veřejných věcech. S tím je spojeno poskytování informací občanům, a to co nejlepší možnou cestou pro občany. K dobrému vládnutí přispívá i průhlednost, předvídatelnost a dostupnost veřejné správy. S činností veřejné správy souvisí vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě. Aby byl vzdělávací systém pro veřejnou správu efektivní, je potřeba zjistit jakým způsobem jsou zaměstnanci ve veřejné správě vzděláváni, a dalším krokem je tvorba uceleného programu pro dobrou tvorbu politik pro co nejefektivnější formu vzdělání. Jednotlivé útvary státní správy a samosprávy by se měly více orientovat na výsledek z hlediska pomoci občanům. Aby rozhodnutí státní správy byla co nejefektivnější a měla co nejlepší dopad na občany, měla by se vláda zaměřit na odhady dopadů u poslaneckých návrhů a strategií a měla by existovat vnitřní a vnější kontrola dosažených výsledků a spokojenosti občanů. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

2 Význam nefinančního reportingu a jeho legislativní aspekty

Následující kapitola se věnuje definici pojmů environmentální, sociální, správa a řízení (dále jen ESG) a významu nefinančního reportingu v praxi. Environmentální oblast představuje dopad na životní prostředí (dále jen ŽP), který se může projevit prostřednictvím klimatické změny, vyčerpáním přírodních zdrojů či znečištěním a odpady. Sociální sféru lze definovat jako přínos komunitě v podobě lidského kapitálu anebo v podobě produktu, který bude kvalitní a bezpečný pro všechny spotřebitele. Správa a řízení představuje etiku a chování společností ve světě obchodu, zabezpečení dat a finanční stránku podniku.

ESG obecně označuje rizika a příležitosti v oblastech životního prostředí, sociálních věcí a řízení společností s vyšším cílem vybudovat dlouhodobou finanční udržitelnost. ESG report je součástí výroční zprávy a nelze ho reportovat samostatně.

Důležitým dokumentem pro tuto oblast je Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU C/2023/5303 (dále jen směrnice), která zavedla úpravu účetního výkaznictví obchodních korporací v členských státech Evropské Unie (dále jen EU) a dále prosadila sjednocení pravidel pro zveřejňování informací formou zpráv o vedení podniku, zpráv o platbách vládám spolu s informacemi o dani z příjmů a v neposlední řadě výkazy podniků o udržitelnosti. Zpráva vedení podniku a konsolidovaná zpráva vedení podniku podává věrný pohled na vývoj a výkonnost podniku a hlavními informacemi jsou rizika a nejistoty, kterým podnik čelí. Zpráva o platbách vládám podává informace o významných platbách, které jsou podnikem odváděny do státního rozpočtu. Hlavním cílem zprávy s informacemi o dani z příjmů je zamezit vyhýbání se podniků placení daně z příjmů právnických osob, prostřednictvím této zprávy jsou získány záruky na ochranu investorů, věřitelů a třetích osob. Zpráva podniků o udržitelnosti navazuje na koncept Zelené dohody pro Evropu². A právě této zprávě je diplomová práce věnována.

Podniky jsou děleny do kategorií mikro, malé, střední a velké a dle této vymezené velikosti existuje administrativní povinnost zveřejňování informací v rámci účetních

---

² European Green Deal (Zelená dohoda pro Evropu) je iniciativa, jejíž hlavním cílem je zajištění klimaticky neutrální Evropy do roku 2050. Jedním z cílů je dosažení snížení skleníkových plynů o 55 % oproti roku 1990. Dalším cílem je je přetvoření evropské ekonomiky na dlouhodobě udržitelnou.

závěrek. Zprávy k účetním závěrkám obvykle obsahují účetní, finanční a částečně i nefinanční informace o účetních jednotkách. (Březinová, 2023)

Pojem ESG byl poprvé použit OSN v roce 2004 ve zprávě s názvem „Who Cares Wins“ s českým překladem „Kdo se stará, vyhrává“. V roce 2006 dokončila OSN dokument pod názvem Zásady odpovědného investování v důsledku, kterého investoři získali informace o vlivu na ŽP, sociálních aspektech a správy a řízení podniků při rozhodování o investování. Investičně bankovní společnost Goldman Sachs navrhla definici ESG. V celosvětovém měřítku se výkonnost obchodních společností v oblasti ESG vyvinulo v ukazatel pro hodnocení závazku firem k ochraně ŽP a společenské odpovědnosti, tzn. při měření výkonnosti podniku se berou v úvahu zájmy a závazky v ESG. Skóre ESG odhaluje, zda je firma ekologicky a sociálně uvědomělá. Čím vyššího ESG skóre firma dosáhne, tím lepší je její výchozí pozice v případě řešení soudních sporů. Zveřejňování zpráv o ESG chování firem poskytuje managementu firmy a externím investorům více informací a slouží jako podklad informací pro další rozhodování o investicích, protože zvyšuje důvěryhodnost podniku ohledně dlouhodobě udržitelného růstu společnosti. (Chen et al., 2023)

2.1 Legislativní rámec udržitelného reportingu

Evropská unie a právo EU se problematice ŽP věnuje už od 70. let 20. století a nutno podotknout, že se jedná o značně nepřehlednou regulaci. V květnu 2016 spustila Evropská komise proces přezkoumání právních předpisů v oblasti ŽP, aby v dané oblasti došlo k sjednocení postupů, účelu, kontroly a reportingu. (Březinová, 2023)

Jak bylo výše uvedeno, základní směrnici z pohledu Evropského parlamentu a Rady EU je Směrnice 2013/34 EU, která byla opakovaně novelizována. Poslední novelou je novela s označením C/2023/5303 z 31. července 2023, která určila pravidla pro podávání zpráv o udržitelnosti (dále jen ESRS). Dalšími důležitými směrnicemi jsou Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2014/95/EU, která upravuje prezentaci nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některých velkých podniků a vystupuje pod slovním označením Non-Financial Reporting Directive (Směrnice o nefinančním výkaznictví), pod zkratkou NFRD. Dále Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2022/2464, která modifikuje proces podávání zpráv firmy o udržitelnosti (angl. Corporate Sustainability Reporting Directive

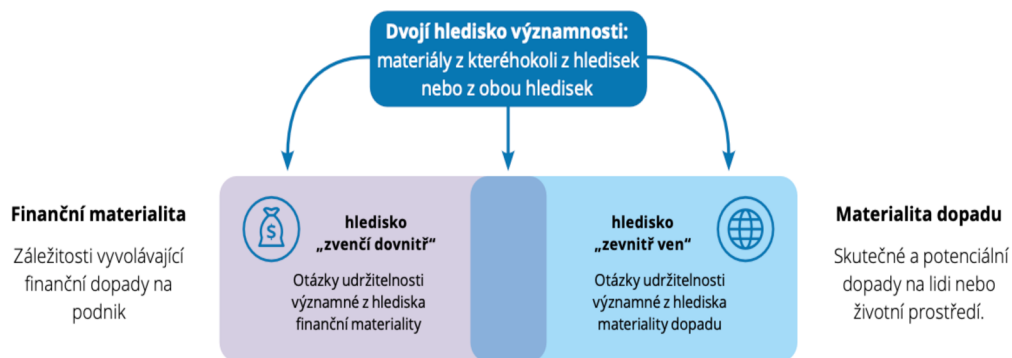
(CSRD)). Jedná se o nařízení, které je přímo použitelné pro společnosti, jež mají na základě CSRD směrnice povinnost vykazovat data o ESG.

K výše zmíněným dále patří návrh Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o náležité péči firem v oblasti udržitelnosti (Směrnice CSDDD – Directive on Corporate Sustainability Due Diligence), kterou projednává Evropský parlament a k samotnému přijetí by mělo dojít na začátku roku 2024. A poslední nařízení, které je nutno zmínit je Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2020/852 ze dne 18. června 2020, které mění nařízení 2019/2088 a pojednává o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic (nařízení o taxonomii). Nařízení o rámci pro usnadnění udržitelných investic (taxonomie) ukládá, jaká data by měla být zveřejněna v případě, že jsou podnikem deklarovány udržitelné aktivity. Nařízení EU 2020/1817 a 2020/1818 zavádí pro instituce sbírající data (ČSÚ, ČNB) požadavky na zveřejnění informací ESG a které navazují na Pařížskou dohodu. Pařížská dohoda je platná od 4. listopadu 2016. (Kubcová a Tittelbach, 2023)

Významnými právními podklady jsou také standardy EU. Od přijetí standardů se očekává sjednocení, harmonizace, slučitelnost a opakovatelnost při vykazování nefinančních informací. Cílem přijetí standardů je dostat informace o udržitelnosti na stejnou úroveň důležitosti jakou mají finanční výkazy. Existují 4 významné skupiny standardů, které se udržitelnosti věnují:

- GRI Standardy (Global Reporting Initiative);
- IFRS S1 a IFRS S2 (Udržitelnost a klima);
- Standardy EFRAG;
- TCFD doporučení (Task Force for Climate).

GRI standardy jsou nejrozšířenějšími standardy o udržitelnosti a dovolují podnikům vykazovat daná data takovým způsobem, který zahrnuje všechny nejdůležitější dopady na ekonomiku, ŽP a obyvatele a dovoluje podnikům se zaměřit na konkrétní témata jakými jsou zásah do ŽP a změna klimatu nebo dětská práce. Výhodou je, že standardy mají celistvou metodiku, která umožňuje porovnávání společností mezi sebou navzájem v oblasti jejich aktivit k ESG.

Obrázek 2: Dvojitá materialita

Zdroj: Frank Bold Advisory, 2023

IFRS S1 jsou mezinárodní standardy týkající se udržitelnosti. Aby byl podnik v souladu se zásadami, musí zveřejňovat materiální informace o všech existujících rizicích a významných příležitostech v souvislosti s udržitelností. Materialita (významnost) je stanovena s ohledem na to, jak taková informace může ovlivnit uživatele finančních výkazů při vyhodnocování důležitosti společnosti. Princip dvojitá materiality je znázorněn na obrázku 2 a jedná se o vzájemně propojené významnosti z hlediska dopadu na okolí a dopad na finanční stránku podniku.

Dle ESG bude nefinanční report obsahovat i informace o dopadech daného podniku na planetu a společnost, jedná se o širší informace, než byly dosud vykazovány v účetních závěrkách. Nově zveřejňované informace by měly popisovat přístup podniku v oblasti řízení, obchodní a další strategie, risk managementu, ale také metriky a cíle, které společnost používá ke kontrole a měření podstatných rizik a příležitostí v souvislosti s udržitelností. Pro podniky, které se přizpůsobí změně klimatu a zaměří se na zmírnění změny klimatu, to představuje příležitost, naopak pro podniky, které vnímají modifikaci stávajících pravidel jako zápornou a nechtěnou to znamená hrozbu. Změna klimatu zasahuje do všech odvětví hospodářství. Vykázání dat o řízení příležitostí a hrozeb z pohledu klimatu představuje jakého pokroku firma dosáhla a jak se jí daří plnit cíle v souvislosti se změnou klimatu a zároveň upozorní na to, jak odolné jsou obchodní modely a strategie firmy v porovnání s globálním přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku.

Standardy EFRAG byly schválené dne 16. listopadu 2022 Evropskou poradní skupinou pro finanční výkaznictví v návaznosti na ESRS. ESRS jsou standardy, které vstoupily v platnost 1. ledna 2024 a jedná se o hlavní zdroj informací pro sestavení zprávy o nefinančním výkaznictví a jsou vydané v rámci CSRD. Umožňují srovnat a porovnat výkonnost podniků v oblasti udržitelnosti a identifikovat příležitosti a hrozby. Označení ESRS 1 definuje obecné požadavky a předpisy pro vykazování dat o udržitelnosti. ESRS 2 zahrnují základní informace o firmě, která je povinna reportovat, vymezuje období reportu a další základní údaje. Další dělení je ESRS s označením E1-E5, které se vztahuje na environmentální aspekty. Označení ESRS S1 – S4 se zabývá sociálními aspekty, kam patří zaměstnanci podniku v hodnotovém řetězci, zainteresované komunity, spotřebitelé a koncoví zákazníci. ESRS G1 se zabývá správou a řízením a obsahuje požadavky týkající se řízení společnosti a způsobu jakým podnik řídí své aktivity v souvislosti s udržitelností. (Málek et al., 2023)

TCFD doporučení je soubor posudků vydané Radou pro finanční stabilitu (FSB) a uvádí údaje, které by měly firmy zveřejňovat a které by byly vhodné pro posuzování a ocenění jednotlivých specifických souborů rizik souvisejících se změnou klimatu. Údaje jsou poskytovány externím stakeholderům jako například investorům, věřitelům či pojišťovnám a státu. (Březinová, 2023)

Národními předpisy v oblasti ESG pro Českou republiku jsou Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoÚ) a Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů. Nejdříve se vykazování reportu ESG vztahovalo na účastníky finančního trhu. Od 1. ledna 2019 bylo v českém zákoně o účetnictví stanoveno, že se povinnost vztahuje na velké účetní jednotky dle daných kritérií. CSRD směrnice bude následně implementována do další české legislativy jako například do Zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů. Dále bude směrnice převedena do připravované novely zákona o účetnictví, která by měla být účinná od 1. ledna 2025. (Březinová, 2023)

2.2 Podmínky stanovující povinnost vykazovat ESG v EU

Povinnost vykazování ESG platí pro kapitálové ale i osobní společnosti, dále pro pobočky podniků zahraničních společností zřízených na území členského státu. Závazek je limitován podmínkou kategorie účetní jednotky (podniku), jednotlivé

kategorie jsou uvedeny v tabulce 1. Jedná se o klasickou kategorizaci účetních jednotek (dále jen ÚJ) dle obrátu, aktiv a počtu zaměstnanců. Povinně musí následující vymezené firmy vyhotovit výkaz do 6. července 2024. Povinnost vyhotovení ESG reportu nastává těchto případech:

- podnik spadá do kategorie „velká účetní jednotka“ a za 2 po sobě jdoucí účetní období překročí alespoň 2 ze 3 kritérií uvedených v tabulce 1;
- podnik je emitent cenných papírů (dále jen CP) obchodovatelných na evropském regulovaném trhu;
- podnik je mateřskou společností velké skupiny podniků (kritéria zařazení do skupin uvedena v tabulce 2) a jedná se o kritéria na bázi konsolidace;
- malé a střední podniky mají odloženou povinnost o 3 roky později (tj. do 6. července 2027);
- podle ESRS v případě obecných standardů EFRAG vychází povinnost zveřejnění na srpen 2023 a pokud se jedná o odvětvové standardy EFRAG, pak zde povinnost vychází na listopad 2023 až 2025;
- podle klasifikačního systému v oblasti ŽP a klimatu pro udržitelné podnikání (EU taxonomie).

Tabulka 1: Kategorizace účetních jednotek

Kategorie	Aktiva celkem		Čistý obrát celkem		Zaměstnanci	
	ČR	EU	ČR	EU	ČR	EU
Mikro	9 000 000 Kč	350 000 €	18 000 000 Kč	700 000 €	10	10
	Ty podniky, které k rozvahovému dni nepřekračují alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u mikro podniků					
Malé	100 000 000 Kč	4 000 000 €	200 000 000 Kč	800 000 €	50	50
	Ty podniky, které k rozvahovému dni nepřekračují alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u malých podniků					
Střední	500 000 000 Kč	20 000 000 €	1 000 000 000 Kč	40 000 000 €	250	250
	Ty podniky, které k rozvahovému dni nepřekračují alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u velkých podniků					
Velké	500 000 000 Kč	20 000 000 €	1 000 000 000 Kč	40 000 000 €	250	250
	Ty podniky, které k rozvahovému dni překročily alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u velkých podniků					

Zdroj: vlastní zpracování dle Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Čistým obrátem pro účely stanovení kategorie podnik je částka výnosů po odečtení prodejních slev, DPH a ostatních daní přímo spojených s daným obrátem. Za velkou účetní jednotku je považována zdravotní pojišťovna a ekonomický subjekt veřejného zájmu. Tzn. povinnost reportovat ESG informace dopadne na všechny velké a MSP obchodované na burze a na všechny podniky, které splní alespoň 2 ze 3 kritérií uvedených v tabulce 1. (Gregor, 2023)

V tabulce 1 jsou uvedena všechna kritéria a hranice kritérií pro kategorizaci účetních jednotek. Mezi kritéria patří aktiva celkem, čistý obrat a počet zaměstnanců. Naopak tabulka 2 zobrazuje kritéria pro kategorizaci skupin podniků. Mezi jednotlivá kritéria patří aktiva, čistý obrat a počet zaměstnanců.

Tabulka 2: Kategorizace skupin podniků

Kategorie	Aktiva celkem		Čistý obrat celkem		Zaměstnanci	
	ČR	EU	ČR	EU	ČR	EU
Malá	100 000 000 Kč	4 000 000 €	200 000 000 Kč	8 000 000 €	50	50
	Ty skupiny, které k rozvah. dni nepřekročily alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u malých skupin					
Střední	500 000 000 Kč	20 000 000 €	1 000 000 000 Kč	40 000 000 €	250	250
	Ty skupiny, které k rozvah. dni nepřekročily alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u středních skupin					
Velká	500 000 000 Kč	20 000 000 €	1 000 000 000 Kč	40 000 000 €	250	250
	Ty skupiny, které překračují k rozvahovému dni alespoň 2 ze 3 hodnot uvedené u velkých skupin					

Zdroj: vlastní zpracování dle Březinové, 2023

Za subjekt veřejného zájmu se dle ZoÚ označuje:

- obchodní korporace jejíž investiční CP jsou obchodovány na evropském regulovaném trhu;
- investiční fondy jejichž CP kolektivního investování jsou obchodovatelné na evropském regulovaném trhu;
- banky a spořitelny a úvěrová družstva;
- pojišťovny, zajišťovny či instituce jejichž činností je pojištění exportních úvěrů, se zárukou státu či na účet státu anebo se státem v roli pojistitele;
- jiné finanční instituce vymezené systémem.

U podniků, u kterých se zpracovává konsolidovaná účetní závěrka vzniká povinnost sestavení ESG výkazu za předpokladu, že mateřská společnost daného podniku má obchodovatelné CP přijaté na regulovaném trhu členského státu EU nebo skupina podniků dosáhla na území EU čistého obratu ve výši 150 mil. EUR za 2 předchozí po sobě jdoucí období a za předpokladu, že jedna firma a její dceřiná společnost v EU je velkým podnikem (dle kategorizace) anebo má obchodovatelné CP na regulovaném trhu členského státu EU. Posledním předpokladem je ekonomická činnost podniku a jeho pobočky na území EU v průběhu, které společně překročili částku čistého obratu 40 mil. EUR v předchozím účetním období. Povinnost zveřejnění dle směrnice je uvedena v tabulce 3.

Tabulka 3: Povinnost zveřejňování dle směrnice

4 fáze účinnosti směrnice	
1.fáze	Povinnost vykazání za účetní období 2024 se vztahuje na ty ÚJ, které akutálně již podléhají požadavkům na vykazání nefinančních informací viz banky a finanční instituce
2.fáze	Povinnost vykazání ESG reportu pro ostatní velké podniku, poprvé za účetní období 2025
3.fáze	Povinnost vykazání se vztahuje na MSP, poprvé za účetní období 2026
4.fáze	Povinnost vykazání pro podniky ze třetích zemí a jejich pobočkám na území EU, poprvé za účetní období 2028

Zdroj: vlastní zpracování dle Kubcové a Tittelbacha

V návaznosti na kategorie ÚJ tabulka 3 obsahuje jednotlivé fáze povinnosti zveřejňování výkazu dle směrnice. Jedná se o 4 fáze, které popisují, na které ÚJ se povinnost zveřejnění vztahuje a kdy. (Kubcová a Tittelbach, 2023)

2.3 Podstata výkazu o udržitelnosti

Záměrem ESG reportingu je snaha posílit růst ekonomiky států EU za předpokladu průhlednosti a srozumitelnosti zveřejňovaných informací o sociálních a environmentálních tématech napříč všemi odvětvími. Zveřejnění informací a dat je důležité pro řízení změn směrem k udržitelné globální ekonomice v kombinaci s dlouhodobou ziskovostí a ochranou ŽP. Od podniků je požadováno, aby ve výkazech zveřejňovaly údaje v rámci dodavatelsko-odběratelských řetězců, které lze označit jako stávající či potenciální nepříznivé dopady a naleznout řešení, jak jim předcházet a zmírňovat je. Není stanoven jeden hlavní cíl, ale o souhrn cílů z pohledu výše uvedených SDGs (viz kapitola 1). Z pohledu firmy by cíle měly směřovat do stejné roviny jako SDGs, ale musí být v souladu s možnostmi dané firmy a s interním nastavením podniku k ESG. Každá firma si řídí své cíle a strategie, jak dosáhnout nižšího zásahu do ŽP sama. Smyslem zprávy o udržitelnosti je transparentně sdílet významné informace z prostředí podniku o udržitelných aktivitách, které mohou ovlivnit rozhodování širokého okruhu uživatelů výkazu. (Málek et al., 2024)

Zpráva o udržitelnosti byla dříve nazývána „zprávou o nefinančních informacích“, ale uživatelům nestačily zveřejňované informace, a proto EU vydala úpravu směrnice. Uživatele lze pojmenovat jako zájmovou skupinu (stakeholders), kde stakeholderem může být jednotlivec či celý podnik. Stakeholders se člení na interní a externí.

Do interních stakeholderů lze zařadit zaměstnance, management firmy, vlastníka či jednatele firmy. Externími stakeholdery jsou odběratelé, dodavatelé, akcionáři, banky a finanční a pojišťovací instituce, partneři, státní instituce a veřejný sektor spolu s orgány EU. Při komunikaci se stakeholdery je nutné dodržovat podnikem předem stanovený kodex (vnitřní směrnici), podle které by se měli řídit všichni zaměstnanci podniku. (Vrabcová, 2021)

V účetnictví jsou stanoveny zásady správného vedení účetnictví. I pro ESG report jsou stanoveny základní zásady správného vykazování:

- významnost informací;
- objektivita, vyváženost, srozumitelnost;
- strategický rozsah a orientace na budoucnost;
- konzistentnost a soudržnost a zaměření se na zainteresované strany.

Významná informace je takové sdělení, které je potřebné pro pochopení samotného vývoje podniku, jeho výkonnosti a postavení na trhu a dopadů činností na jeho okolí. Je to taková informace, která v případě její vynechání nebo nesprávné formulace má významný vliv na rozhodnutí, která vykonávají zainteresované osoby na základě účetní závěrky. Uváděné informace by měly podávat věrný obraz. V reportu by měly být rozlišeny dopady činností podniku z hlediska zařazení do příslušné kategorie, zda se jedná o dopad do environmentální, sociální či správní oblasti.

Je velmi pravděpodobné, že se u podniků v rámci daného odvětví budou vyskytovat podobná rizika environmentálních dopadů, a právě proto je vhodné porovnat vykazované informace s daty jiného podniku. Mělo by se jednat o informace získané na základě interní analýzy provedené podnikem, ve které by měly být zohledněny interní a externí aspekty. Významností informací se zabývá EMAS (Eco Management and Audit Scheme), což je dobrovolný nástroj ochrany ŽP, který navádí firmy k odpovědnému přístupu k ŽP a k vylepšování environmentálního profilu firmy nad rámec legislativy. Pro správné posouzení významnosti se zohledňují proměnné jako

například podnikatelský model a strategie spolu s hlavními hrozbami či zájmy a očekávání stakeholderů nebo důsledek jednání podniku. Příkladem významné informace u banky může být sociální a environmentální dopad projektu, na který poskytne finanční zdroje či podpoře ekonomiky města. Data mohou mít kvalitativní i kvantitativní povahu.

Objektivní informace je taková informace, která není závislá na osobách. ESG výkaz by měl objektivně hodnotit kladné i záporné faktory a data by měla být posuzována, předávána a prezentována objektivním způsobem. Objektivního způsobu firma docílí svěřením odpovědnosti za problematiku udržitelnosti nezávislým členům představenstva či řídících a dozorcích rad. U velkých podniků lze objektivitu docílit pomocí povinného auditu účetních závěrek. Vyváženost poskytovaných informací je velmi důležitým faktorem. Sestavení výkazu by mělo být symetrické ve všech oblastech. S tím souvisí srozumitelnost, která zaručí, že každý příjemce výkazu bude schopen datům a textu porozumět. Tým, který se sestavením výkazu zabývá by měl sjednotit používanou terminologii a sestavit výkaz v co nejsrozumitelnější formě jazyka. Je vhodné vytvořit výkaz nejen v národním jazyce, ale i v jazyce ostatních zúčastněných stran. Je potřeba, aby výkaz byl stručný a neobsahoval nepodstatné informace. V případě zveřejnění nevýznamných informací se stává report nepřehledným.

ESG report prezentuje obchodní model podniku spolu s jeho strategií a vysvětlením krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých důsledků spojených s danou strategií. Výkaz by měl příjemci sdělit co podnik dělá, jak probíhá činnost a z jakého důvodu daná činnost probíhá. K úplnosti informací je zapotřebí, aby ve výkazu byly uvedeny cíle podniku a v důsledku toho jsou uživatelé ESG zprávy schopni vnímat data o výkonnosti v potřebných souvislostech. Je také vhodné uvést cíle a proces postupného plnění a posuzování budoucích vyhlídek podniku.

Data prezentovaná v ESG zprávě musí být v souladu s ostatními prvky zprávy vedení podniku. Pokud jsou údaje uvedeny alespoň okrajově ve zprávě vedení podniku a více se zabývají problematikou udržitelnosti, musí být správně uvedeny a okomentovány v ESG zprávě. Při sestavování zprávy by se měla dodržovat zásada konzistentnosti, která v průběhu času zabrání nesouladu informací a zpráva bude působit smysluplně.

Konzistentnost a soudržnost spolu velmi úzce souvisí, protože zveřejňovaná data na sebe navazují a prolínají se. (Březinová, 2023)

2.4 Faktory ovlivňující reporting

Při výběru informací jsou jednotlivá data podrobena zkoušce významnosti, při které je vhodné zohlednit řadu faktorů, které je ovlivňují. Významné ovlivnění přichází s obchodním modelem a strategií, kam patří stanovené cíle podniku, hodnoty a hodnotové řetězce a hmotná i nehmotná aktiva. Faktorem ovlivňující ESG je také odvětví, ve kterém firma působí, protože firmy ve stejném odvětví pravděpodobně řeší stejné či podobné problémy. Ovlivňujícím faktorem může být i očekávání a zájmy zainteresovaných stran či regulace ze strany státu. Dalším členěním ovlivňujícím udržitelnost jsou faktory environmentální, sociální a governance. Environmentální faktor posuzuje vliv podniku na ŽP, sociální aspekty hodnotí vliv podniku na jeho externí okolí a governance faktory určují hodnotu podniku a popřípadě kritizují vedení podniku. Pro přehlednost jsou jednotlivé aspekty znázorněny v tabulce 4.

Tabulka 4: Ovlivňující faktory z pohledu ESG zkratk

Ovlivňující aspekty faktorů ESG			
	Environmentální faktor	Sociální faktor	Governance faktor
Proměnné	Energetická efektivita	Spokojenost zákazníků	Otevřenost vůči akcionářům
	Snížení uhlíkové stopy	Zapojení pracovníků	Míra manipulace a podplácení
	Schopnost podniku zpracovat odpad	Charitativní činnost	Odpovědnost dodavatelského řetězce

Zdroj: vlastní zpracování dle Březinové

Jak je z tabulky 4 zřejmé, sociální faktor je zaměřen na spokojenost pracovníků a zákazníků. Z oblasti řízení lze říci, že významným hlediskem je odpovědnost dodavatelského řetězce, který navazuje na environmentální hledisko, ve kterém je významným aspektem energetická efektivnost spolu se schopností podniku zpracovat odpad.

Aby podnik byl v souladu s nároky EU je potřeba, aby představitelé podniku začali přemýšlet nad odpady jinou cestou než okamžitou likvidací. Tento proces je nazýván oběhovým hospodářstvím. Podnik musí sám vymezit co je odpad. Obecnou definice říká, že odpadem je movitá věc, která je pro člověka nežádoucí a nevyužitelná a nemá pro něj žádnou hodnotu. To ale neznamená, že to, co pro někoho je odpad, nemá pro jiný podnik velký význam a cenu. Odpad lze klasifikovat na:

- nebezpečný odpad;
- ostatní odpad;
- komunální odpad (vznik od FO a domácností) spolu se zbytkovým komunálním odpadem (po vytřídění nebezpečných složek);
- biologicky rozložitelný odpad;
- průmyslový odpad (odpad z těžby nebo zemědělské odpady). (Březinová, 2023)

Pro potřeby ESG je nejzásadnější členění na nebezpečný odpad a ostatní odpad. Schopností oběhové ekonomiky je, že dříve nevyužitý odpad nachází opětovné použití nebo materiálové využití, které z produktu vytřídí použitelný materiál (forma recyklace či kompostování). Další možností, jak naložit s odpadem je energetické využití a až poslední možností je skládkování. Schopnost zpracovat odpad je pro podnik velkým environmentálním aspektem. V ČR existuje systém ročního hlášení o produkci a nakládání s odpady, které musí povinně hlásit podnik, který vyprodukuje za rok více než 600 kg nebezpečného odpadu nebo více než 100 tun ostatního odpadu (dohromady za všechny pobočky). (Kislingerová, 2023)

2.5 Organizace jednotlivých fází a činností ESG reportu ve firmě

Podnik musí mít správně nastavenou koncepci celého výkazu od udržitelných aktivit v podniku až po celý proces tvorby výkazu. Jedná se o časovou koordinaci a přesné naplánování celého strategického rámce, kam spadá analýza současného stavu, nastavení cílů a implementace ESG do podnikové struktury spolu s vyhodnocením. (Veber, Švecová, 2023)

Nastavení pravidel pro ESG musí být v souladu s výkonností podniku. Zkrácený popis činností dle společností Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory je uveden v příloze A. Postup organizace je zvolen dle informací uvedených v příloze A, tento postup je vysvětlen v jednotlivých fázích níže.

2.5.1 Fáze přípravy

V rámci přípravy musí management podniku vyřešit otázky týkající se počátečních otázek řízení udržitelnosti a nastavit plán a zvolit účinnou strategii. Je důležité, aby členové představenstva na sebe převzali odpovědnost za souhrn administrativních prací a za přechod na nový regulační balíček s cílem dodržovat nové standardy a zvýšit důvěryhodnost zveřejněných informací. Dalším úkolem je stanovit ve firmě člověka, který bude řídit tým zaměstnanců a tvorbě reportingu firmy se bude věnovat na 100 %. Tento člověk bude mít odpovědnost za koordinaci udržitelnosti napříč celou firmou. Do jeho kompetencí patří i komunikace s externími stakeholdery. Do nastavování udržitelnosti ve firmě by měli být zapojeni jak všichni zaměstnanci, tak i vrcholový management. Příloha B vystihuje celý proces přípravy od vrcholového managementu až po každého pracovníka ve firmě spolu s jednotlivými procesy v rámci stádia přípravy. Pro stanovení cílů může podnik použít metodu SMART. (interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023)

2.5.2 Fáze analýzy aktuálního stavu

Je potřeba do podnikové struktury co nejefektivněji zařadit nové regulace a nové strategie související s udržitelností. Nově zavedené procesy mohou zlepšit interní systémy výkaznictví týkající se finanční a udržitelné výkonnosti. Jejich prostřednictvím lze také identifikovat nedostatky a jejich vyřešení následně povede k lepšímu řízení podniku a ke kvalitnější kontrole. Obchodní strategie by měla být obohacena o strategii udržitelnosti a obě strategie by měly být ve společné harmonii. Aby podnik zajistil co nejsilnější propojení obou strategií, musí při jejich tvorbě zohlednit několik faktorů, které jsou uvedené v příloze C.

Dalším bodem, kterým se analýza zabývá, je určení uživatelů zprávy. ESRS definuje dvě skupiny uživatelů – přímí a ostatní uživatelé. Přímými uživateli jsou například stávající či potenciální investoři a banky, mezi ostatní patří zaměstnanci, spotřebitelé a zákazníci, místní komunity a dodavatelé. Pokud si firma neví rady se správným určením uživatelů zprávy, může použít návodné otázky uvedené v příloze D.

Posledním krokem v analytické fázi je posouzení materiality (významnosti). Posouzením významnosti podnik zjistí, jakým tématům se má ve zprávě věnovat a stanoví priority. Významnost lze chápat jako filtr, kterým lze identifikovat rizika, dopady a příležitosti, se kterými je třeba pracovat. Princip dvojí významnosti zahrnuje

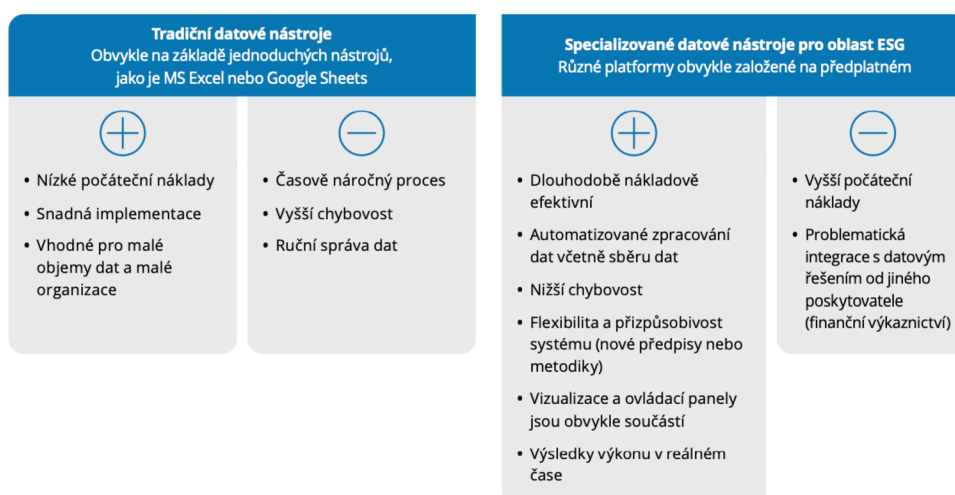
přehled o tom, jak organizace ovlivňuje svojí činností ŽP a také přehled z hlediska finanční stránky a jak daná situace ovlivňuje finanční výsledky. Podnik by měl posouzení materiality přezkoumávat a aktualizovat v pravidelných intervalech.

Po stanovení významnosti následuje vyhodnocení závažnosti dopadů. Po vyhodnocení následují snahy o řešení potenciálních nepříznivých dopadů. Obecný doporučený postup pro stanovení významnosti dopadu je uveden v příloze E. Finanční významnost zahrnuje posouzení následků dané činnosti v oblasti financí. Součástí finanční významnosti je posouzení zdrojů, které má firma k dispozici, vztahů se stakeholdery a hodnotovým řetězcem. Obě materiality musí být posuzovány společně. V příloze F je znázorněno, co podnik musí zohlednit při posuzování finanční významnosti. (interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023)

2.5.3 Fáze sběru dat

Sběr dat je časově i finančně velmi náročnou fází, a proto je v zájmu firmy si pečlivě zorganizovat celý proces. Ještě, než firma začne, měla by:

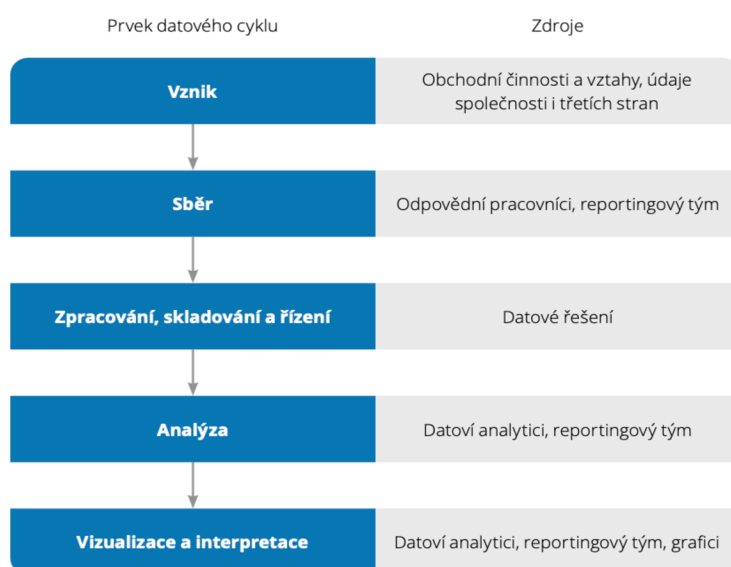
- vymezit, co všechno by mělo být obsahem zprávy;
- stanovit časový limit pro sběr dat;
- určit majitele získaných dat (od koho budou získaná data pocházet);
- zvolit vhodná datová řešení a prosadit řádný proces kontroly a řízení kvality (možnosti datových řešení jsou na obrázku 3).

Obrázek 3: Možnosti datových řešení

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023

Jak uvádí obrázek 3, firma má možnost výběru mezi softwarem na bázi MS office či Google dokumentů. Další možností je investice do speciálního softwaru. Obrázek přehledně znázorňuje pozitiva a negativa jednotlivých možností softwaru. Jakmile firma vyřeší, jakým způsobem bude data zaznamenávat, je potřeba aby vyřešil, jakým způsobem bude data sbírat, a to popisuje obrázek 4.

Obrázek 4: Cyklus sběru dat

Zdroj: Frank Bold Advisory, 2023

Na obrázku 4 jsou rozčleněny a popsány jednotlivé fáze cyklu. Patří sem fáze sběr a zpracování dat a k nim přiřazené zdroje.

Potřebná data existují v kvalitativní a kvantitativní podobě. V rámci kvalitativní metody získání je cílem získat a analyzovat nefinanční (popisná) data, a to z toho důvodu, aby bylo možné porozumět environmentálnímu vývoji a sociální podstatě, ať už z pohledu jednotlivce či skupiny. Kvalitativní metodou lze získat data, která dodají určitý vhled do zkušeností daného člověka, včetně jeho osobního pohledu na problematiku ESG. Ke sběru kvalitativních dat lze použít dotazník, individuální či skupinový rozhovor, průzkum zaměřený na předem vybranou cílovou skupinu lidí. Zaměstnavatelé by se měli zaměřit na sledování dat z oblasti genderové nerovnosti na pracovních pozicích, záznamy o zdraví zaměstnanců, požadavků na vzdělání a na data související

s chudobou. Dodržování lidských práv by mělo být pro takovou firmu samozřejmostí a stejný respekt k lidským právům, by měla firma vyžadovat po všech svých dodavatelích. Smluvní strany mohou oboustranně podepsat memorandum, které potvrzuje závazek k etickému chování vůči ŽP, lidem, boji proti praní špinavých peněz a korupci.

Kvantitativní metoda sběru dat je z pohledu náročnosti jednodušší, protože se jedná o data finanční získaná z účetnictví nebo jiných evidencí, anebo to jsou kvantitativní údaje nefinančního charakteru, které znázorňují měrné jednotky hmotnosti emisí či vody na planetě Zemi. Pro získání environmentálních dat může firma využít webové stránky spravované veřejným sektorem „Enviometr“, kde jsou k dispozici údaje ohledně znečištění, energetiky, dopravy a dalších. (Březinová, 2023)

K sestavení správného reportu je potřebné sestavit vhodnou strukturu informací, která se odvíjí od velikosti podniku a zda se jedná o informace krátkodobého, střednědobého či dlouhodobého charakteru. Strukturu ovlivňují i další vykazované zprávy (zpráva vedení podniku, účetní závěrka a příloha daného podniku). Obecně se ve vykazované zprávě musí objevit informace o obchodním modelu a strategii podniku, do které patří informace o účelu podnikání, výrobním procesu, koncových zákaznících, organizační struktuře, finančních zdrojích a zavedených procesech ve firmě, včetně firemní kultury. Tabulka 5 obsahuje stručné shrnutí struktury informací. (Březinová, 2023)

Tabulka 5: Struktura informací

Struktura informací	Obsažené informace	Příklady informací
Obchodní model a strategie podniku	Obchodní model	Obchodní prostředí, způsob organizace práce, trh, na kterém firma působí, stanovené cíle, trendy a faktory ovlivňující další vývoj
	Obchodní strategie	Zákazníci, nabídka, infrastruktura, finanční nezávislost a životaschopnost
	Obchodní model z hlediska odolnosti vůči změně klimatu	Jak změna klimatu ovlivňuje obchodní model a strategii Příležitosti a rizika přicházející se změnou klimatu
Časově ohraničené cíle	Souvisí s cíli popsanými ve Strategickém rámci ČR 2030 - viz 1.kapitola	
Úloha správních, řídicích a dozorčích orgánů	Povinnost zohlednění ESG při řízení obchodu	Finanční údaje čerpané z účetnictví, ale i údaje nefinanční čerpané z dalších podnikových systémů, za základě, kterých řídí celý podnik a odpovědně se rozhoduje a implementuje ESG do podnikové struktury
	Povinnost z dodavatelsko-odběratelských vztahů (smluvní)	Aby smlouvy na této úrovni zahrnovaly ESG problematiku, a smluvní strany jednaly udržitelně - aby smlouvy obsahovaly, že partneři požadují dodržování ESG a jeho prokázání při společném obchodu (viz banky, nájemní smlouvy + leasing, smlouvy o veřejných zakázkách)
	Povinnost zveřejnit Nařízením stanovené informace	Povinnost řídit se Směrnicemi a podnik zveřejnil report a nechal ho ověřit auditorem
	Povinnost dodržovat regulační pravidla	Dodržovat pravidla ve všech 3 oblastech ESG a vyhýbat se greenwashingu
Politika udržitelnosti v podniku	Dokument Strategický rámec ČR 2030	Doporučení, aby každý podnik zpracoval svoji vlastní vnitřní směrnici, ve které vymezí cíle v rámci udržitelnosti
Existence podnikového systému	Možné dodatečné finanční nástroje pro podnik	Dotace (Národní i Evropské), možnost veřejné zakázky, zvýhodněné úvěry (revitalizace brownfieldů)
Popis souvislostí	Popis možných scénářů a opatření, aby se jim zabránilo	
Přehled hlavních rizik	Uvést informace potřebné k pochopení zveřejněných údajů	Emise skleníkových plynů (Scope 1-3), energie, produkty, zelené financování

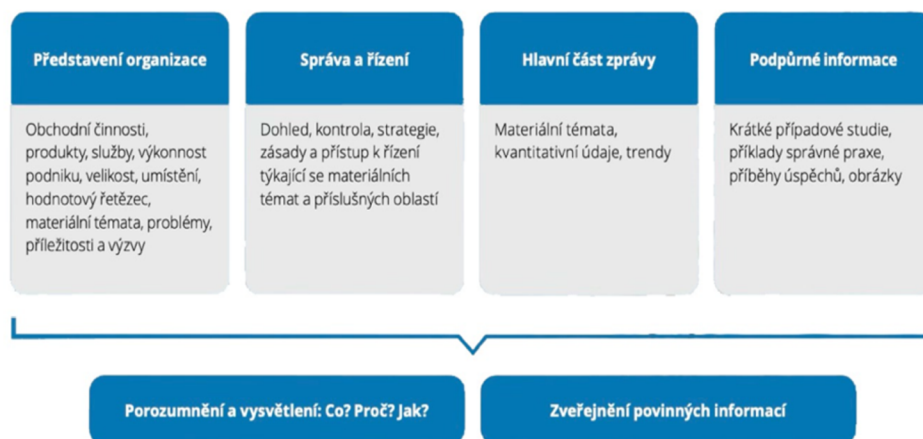
Zdroj: vlastní zpracování dle Březinové, 2023

Dle tabulky 5 se struktura informací dělí na obchodní model, časově ohraničené cíle, úlohu dozorčích orgánů, politiku udržitelnosti ve firmě a další. Pro další zpracování informací je důležité, aby výše uvedené informace byly k dispozici.

2.5.4 Vypracování reportu

Hlavním požadavkem na zprávu je, aby informace v ní uvedené byly spolehlivé, úplné, pravdivé a aby se nezaměřovaly pouze na pozitivní stránku, ale byly zmíněny i nedostatky a negativní výsledky. Obsah zprávy by měl splňovat stanovené požadavky na kvalitu.

Zpráva by měla začínat obecnými informacemi a údaji o firmě, jejích vlastnících. V úvodu zprávy by měl být uveden hlavní cíl zprávy. Dále by se měla věnovat každé ze 3 oblastí ESG. Jednotlivé části jsou dále rozepsány a v nich popsány specifické informace, dopady, metriky, stanovené cíle a v neposlední řadě také přístup vedení podniku a zaměstnanců k udržitelnosti. Uváděné údaje musí korespondovat s vykazovaným obdobím dle účetních výkazů. Ve zprávě by mělo také zaznít představení současných a budoucích příležitostí a rizik a zároveň musí firma dokázat svému okolí, že je schopna vytvářet ekonomickou hodnotu odpovědným způsobem. V této fázi se firma musí vyvarovat greenwashingu a také by měla být jasně stanovené hranice mezi požadovanými informacemi a doplňkovými informacemi. Příklad, jak lze tvořit jednotlivé části zprávy je na obrázku 5. (int. materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023)

Obrázek 5: Příklady jednotlivých částí zprávy

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023

Podle obrázku 5 by zpráva měla začít představením organizace, následovat by mělo hlavní téma zprávy a zakončení zprávy by mělo být věnováno informacím z praxe a příklady jakým způsobem chce firma dosáhnout zlepšení v dané oblasti.

Mezi jednotlivými obdobími je nutné ponechat metody sběru dat a veškeré výpočty beze změny, a jakékoli metodické změny musí být náležitě okomentovány a vysvětleny. Zpráva musí být v souladu s regulacemi NFRD. Zpráva musí být snadno přístupná na internetových stránkách podniku. Dle CSRD jsou podniky povinny připravovat zprávy v jednotném elektronickém formátu ESEF³. (interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023)

2.5.5 Ověření

Aby zpráva působila i navenek důvěryhodně, je nutné, aby zprávu ověřil externí auditor. CSRD zavedla externí ověření na způsobu omezené jistoty (rozdíl mezi omezenou a přiměřenou jistotou je uveden v příloze G). Externí ověření mohou poskytnout auditorské společnosti či auditor jednotlivců. V rámci přípravy na první ověření auditorem jsou doporučeny následující postupy uvedené v příloze H. (interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023)

2.5.6 Vyhodnocení a zpětná vazba

Cílem vyhodnocení zprávy je pokračovat v sebevzdělávání managementu i zaměstnanců a v reflexi současných přístupů k procesu reportování, které mohou být do budoucna zlepšeny. Vyhodnocení může odhalit nedostatky v procesu reportování a nastavit tak do budoucna lepší plán. Interní zpětná vazba získá ohlasy od osob, které byly zapojeny do celého procesu reportování. Interní zpětná vazba může mít mnoho podob, například formou dotazníků, interních workshopů, rozhovorů. Příklad interní zpětné vazby formou dotazníku je uveden v příloze I. Naopak od externí zpětné vazby se očekávají ohlasy od třetích osob, jako jsou investoři, banky, a také i ratingové agentury působící v oblasti ESG a vládní orgány. Po získání obou forem zpětné vazby je potřeba vytvořit plán s patřičnými opatřeními. (interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory, 2023)

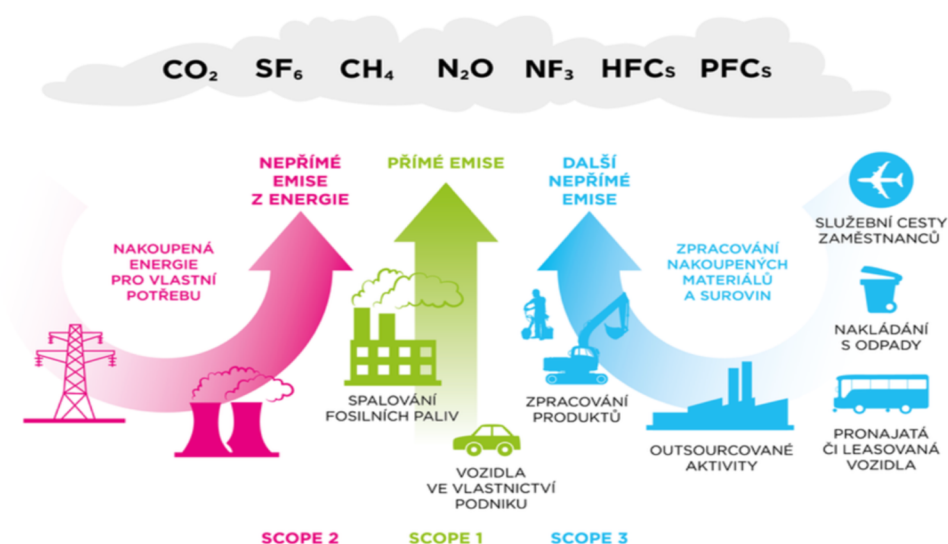
Z výše uvedeného vyplývá, že zpráva o udržitelnosti se bude věnovat vykazování informací o podniku, které zasahují do oblasti ŽP. S ŽP úzce souvisí problematika uhlíkové stopy za podnik.

---

³ ESEF je software zastřešující jednotný elektronický formát, který je vyžadován pro finanční výkazy. Dle nařízení CSRD jsou podniky povinny připravovat zprávy ve formátu XHTML (některé firmy nyní používají formát XML), který využívá technologii „Inline XBRL“. Cílem je vytvoření jednotné databáze informací o udržitelnosti, kterou lze kategorizovat dle různých údajů. (ESMA, 2024)

2.6 Uhlíková stopa

Uhlíkovou stopu lze nazývat univerzálním měřítkem dopadu lidské činnosti na ŽP. Uhlíková stopa se řadí mezi nepřímé ukazatele spotřeby energie a produkce výrobků a služeb. Pro vznik uhlíkové stopy jsou zavedeny názvy Scope 1-3. Jedná se o způsob vzniku uhlíkové stopy dle GHG Protokolu, který vznik uhlíkové stopy kategorizuje. GHG je zkratka anglického názvu Greenhouse Gas Protocol. Jedná se o globálně používaný standard, jehož cílem je stanovení univerzálních standardizovaných postupů, které jednotně hodnotí emisní výstupy firem (tj. měření a reportování uhlíkové stopy). (PKV BUILD s.r.o., 2023) Obrázek 6 detailně znázorňuje rozčlenění uhlíkové stopy dle vzniku na scope 1-3, které jsou dále rozepsány níže.

Obrázek 6: Kategorizace uhlíkové stopy dle GHG protokolu

Zdroj: Třebický, 2016

Scope 1

Jedná se o přímé emise skleníkových plynů, které mají původ vzniku ve zdrojích, které řídí či vlastní podnik. Jsou to například emise spojené se spalováním fosilních paliv v kotlích a pecích anebo provoz automobilů vlastněných podnikem. Lze sem zařadit i spotřebu energie domácností. Jedná se tedy o činnosti, které lze do určité míry měřit a kontrolovat.

Scope 2

Jsou to nepřímé emise skleníkových plynů spojené s nákupem elektřiny, páry, tepla nebo chlazení budov. Emise zařazené ve skupině scope 2 vznikají v podnicích, ve kterých jsou produkovány, ale počítají se v souvislosti s emisí skleníkových plynů daného podniku, protože jsou výsledkem spotřeby energie v daném podniku.

Scope 3

V kategorii scope 3 jsou další nepřímé emise, které jsou způsobené aktivitami podniku a které vznikají ze zdrojů mimo kontrolu či vlastnictví podniku, ale nespádají do kategorie scope 2. Jsou to například služební cesty letadlem a ukládání odpadu na skládky. Podrobnější rozebrání emisí bude v následujících kapitolách. (EPA Center for Corporate Climate Leadership, 2023)

Pro výpočet uhlíkové stopy je zásadní analýza spotřeby energie nebo materiálu na jednotku. Poté je nutno přepočítat energii na shodné množství skleníkových plynů a prostřednictvím emisních faktorů se skleníkové plyny musí přepočítat na odpovídající množství oxidu uhličitého. Uhlíková stopa je vyjadřována pomocí oxidu uhličitého (CO₂) a udává se v hmotnosti s přepočtem na jednotky g, kg a t.

Skleníkové plyny jsou plyny, které se vyskytují v atmosféře a přispívají ke skleníkovému jevu. Mohou být přírodního původu ve formě vodní páry či metanu anebo se jedná o jejich uvolňování do atmosféry v důsledku činnosti člověka, především spalování fosilních paliv. CO₂ reprezentuje všechny skleníkové plyny a lze ho převádět se směnným kurzem GWP. V tabulce 6 jsou uvedeny druhy skleníkových plynů spolu s GWP.

Tabulka 6: Nejvýznamnější skleníkové plyny

Skleníkový plyn	Chemická značka	Zdroje (z lidské činnosti)	GWP
Oxid uhličitý	CO ₂	Spalování fosilních paliv a biomasy (80 %); odlesňování; aerobní rozklad organických látek; eroze.	1
Metan	CH ₄	Anaerobní rozklad organických látek, spalování biomasy a skládky odpadů (5 %); zpracování zemního plynu a ropy, uhelné zdroje, úniky plynu, chov dobytka, pěstování rýže (25 %).	25
Oxid dusný	N ₂ O	Zemědělská činnost, výroba kyseliny dusičné a adipové, spalovací procesy, raketová a letecká technika.	298
Fluorované uhlovodíky	HFC	Průmyslové procesy, náhrada freonů v chladicích a klimatizačních zařízeních, hnací plyny – hasicí přístroje, čisticí látky, pěnidla.	650-14 800
Perfluoruhlovodíky	PFC	Chladicí zařízení, průmyslové procesy, výroba hliníku a polovodičů, léčiva, kosmetika.	6 500-23 000
Fluorid sírový	SF ₆	Elektrotechnický průmysl, tavení hořčíku a hliníku.	22 800-23 900
Fluorid dusitý	NF ₃	Výroba plazmových obrazovek, solárních panelů a displejů z kapalných krystalů, selektivní činidlo.	17 200

Zdroj: Třebický, 2016

V tabulce 6 je uvedena zkratka GWP, která vyjadřuje potenciál globálního oteplování a jedná se o míru potenciálního příspěvku daného plynu ke skleníkovému efektu. Pomocí koeficientů lze určit ekvivalent CO₂ (značí se zkratkou CO_{2e}), který vyjadřuje množství CO₂, které by mělo ekvivalentní příspěvek ke skleníkovému efektu atmosféry stejný jako dané množství jiného plynu. Obvyklý časový horizont je 100 let. (Třebický, 2016)

Podnik při výpočtu musí dodržovat metodiku GHG Protokolu nebo být v souladu s normou ISO 14064-1:2018 anebo být v souladu s doporučeními Komise EU 179/2013. GHG Protokol kategorizuje uhlíkovou stopu na Scope 1-3. Subjekt by měl být schopný uvést informace o 100 % svých emisí skleníkových plynů v rámci Scope 1. V případě, že se nepodaří získat spolehlivé údaje o části emisí, měl by podnik provést rozumný odhad a uvést procentní podíl emisí, o kterých jsou známy veškeré informace a podíl emisí, které jsou podnikem odhadnuty. Zároveň by měl uvést patřičné důvody proč nebyly získány potřebné údaje a metodiku, kterou použil při odhadu.

Pro správné vypočítání uhlíkové stopy je nutností, aby podnik znal emisní faktory (dále jen EF). EF zobrazují množství skleníkových plynů v tunách CO₂ a informuje o míře uvolnění emisí skleníkových plynů do ŽP při ekonomické aktivitě podniku. Jaké mohou být druhy EF je znázorněno v tabulce 7. Jedná se o EF pro rok 2023. Z tabulky 7 je zřejmé, že nejhorším EF je uhlí a topný olej spolu s naftou.

Tabulka 7: Emisní faktory pro hlavní zdroje energie a paliva

Hlavní zdroje energie a paliva	Emisní faktor (t CO ₂ /TJ)
Hnědé uhlí	99,45
Černé uhlí	94,16
Lehký topný olej	74,10
Nafta	72,53
Benzín	67,91
LPG	65,86
Zemní plyn (+ CNG)	55,45
Propan-butan	62,39
Biomasa (místní i regionální)	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva životního prostředí, 2023

Pojem uhlíková neutralita představuje stav, kdy je dosaženo nulové uhlíkové stopy v oblasti čistých emisí (podniky neprodukují emise). Aktuálně je pro podniky důležité hlavně snižování. Uhlíková stopa se dělí na:

- uhlíkovou stopu podniku (company carbon footprint);
- uhlíkovou stopu produktu (product carbon footprint).

Uhlíková stopa podniku je zaměřena na fungování firmy a její dopad na ŽP a zejména pak na klimatickou změnu. Uhlíková stopa je nepřímý ukazatel spotřeby energií a výrobků či služeb. Lze ji také stanovit jako celostátní, za město či individuální (za člověka). Uhlíková stopa produktu zahrnuje emise skleníkových plynů při používání výrobků či služeb.

2.6.1 Proces výpočtu uhlíkové stopy

Je obecně známo, že přesnost výpočtu se liší v závislosti na to, které položky a scopes jsou při výpočtu použity. U kategorie Scope 1 a 2 je přesnost vyšší než u Scope 3.

Pro výpočet je třeba získat data z různých oddělení podniku o spotřebě položek v daném období (nejčastěji kalendářní rok). Problém může nastat v momentě, kdy firma zjistí, že údaje o spotřebovaném palivu ve firemních vozidlech jsou uvedeny v peněžních jednotkách, ale ne v litrech. Po získání dat je nutno údaje roztřídit dle kategorií scope 1, 2 a 3. Rozčlenění údajů pro podnik je v příloze J. Do kategorie 3 patří i spotřeba kancelářského papíru či IT technika.

$$CF_{ix} = AD_{ix} * EF_{ix} \quad (1.1)$$

$$CF_{CO_2 ekv.} = CF_x * GWP_x \quad (1.2)$$

Pro výpočet emisí skleníkových plynů je zapotřebí dvou vzorců 1.1 a 1.2, kdy jednotlivé části vzorce značí:

- i značí položku (palivo či energie);
- x je značen skleníkový plyn;
- CF je zkratkou pro uhlíkovou stopu (emise skleníkových plynů) pro položku i a skleníkový plyn x;
- AD_{ix} značí aktivitní data pro zdroj energie či palivo (položka i) a skleníkový plyn x;
- EF_{ix} je emisní faktor pro položku i a pro skleníkový plyn x;
- $CF_{CO_2 ekv.}$ je uhlíková stopa vyjádřena v ekvivalentu oxidu uhličitého;
- GWP_x značí příspěvek ke klimatické změně skleníkového plynu x.

Princip výpočtu představuje vynásobení dat o spotřebě odpovídajícími EF. Výpočet je koncipován tak, že první fáze výpočtu je pro jednotlivé skleníkové plyny a následně jsou tyto emise přepočteny dle příspěvku ke globální klimatické změně (GWP) na ekvivalentní emise oxidu uhličitého. CO_2 ekv. reprezentuje výslednou část uhlíkové stopy podniku. Pro porovnání výsledků je vhodný benchmarking, kdy firma může využít interní či externí přístup. V interním benchmarkingu jsou porovnávány výsledky mezi jednotlivými provozovami či dceřinými společnostmi, naopak externí benchmarking porovnává výsledky různých podniků například v rámci jednoho odvětví. (Třebický, 2016)

2.6.2 Uhlíková stopa staveb

Na vývoj stavu ŽP mají významný podíl stavby. Dle výzkumu World Green Building Council z roku 2019 vyplývá, že existence staveb způsobuje 39 % z celkové uhlíkové

stopy. Velkým přínosem v boji o snížení spotřeby v budovách je používání LED světel a solárních panelů. I přesto ale stavební průmysl musí hledat další cesty k úsporám, jako je např. vnitřní cirkulační hodnota budovy. Musí ověřovat a objasňovat rozhodování u volby materiálů a zodpovídat za environmentální dopad těchto rozhodnutí. Budovy produkují emise CO₂ nazvané jako **provozní emise**, které pochází ze spotřeby energie pro udržování a provoz stavby nebo **vázané emise**, které naopak předcházejí vzniku stavby. (Březinová, 2023)

2.7 Zpracování informací

Po velmi náročné fázi sběru dat přichází fáze přehledného zpracování informací, ve které je potřeba sesbíraná data uvést přehledně do tabulek. Firmy by data měly uvádět v souladu se standardy a rámci pro vykazování, protože tak dosáhnou potřebné srovnatelnosti. Níže je popsáno, jakým způsobem a do jakých okruhů může podnik zpracovat sesbírané informace.

2.7.1 Informace o obchodním modelu

Pokud podnik neposoudí svůj obchodní model a svoji strategii na změnu klimatu, může svojí činností negativně působit na klima a zároveň může být za negativní dopady sankcionován. A to se může projevit negativně v podobě výsledku hospodaření, financování či neakceptování podniku širokou veřejností. Druhou stranou je, že posouzením obchodního modelu může podnik dojít k identifikaci nových možností a příležitostí a posílit samotný obchodní model. Výkaz informace o obchodním modelu je uveden v příloze K. (Březinová, 2023)

2.7.2 Politiky a postupy náležitě péče

Uživatelé zprávy si mohou vyžádat přístup k vnitřní politice a cílům spojeným s politikou. Získané informace obsahují data z oblasti organizace činností podniku, která se ovlivňují na snížení rizik souvisejících se změnou klimatu na minimum a omezí negativní zásah a maximalizuje pozitivní účinky v rámci hodnotového řetězce. Je pouze na vedení podniku, zda do zprávy uvede samostatně postupy zaměřené na řešení témat, která souvisí se změnou klimatu, protože ty samé postupy mohou být zahrnuty do systémové politiky spolu s provozními postupy. Výkaz znázorňující data o náležitě péči a uplatňované politice je uveden v příloze L. (Březinová, 2023)

2.7.3 Informační výsledky

Jestliže podnik zpracuje rozsáhlou zprávu o výsledcích uplatňovaných politik souvisejících se změnou klimatu, uživatelé zprávy získají přehled, na základě kterého mohou sledovat a posuzovat vývoj podniku v dané oblasti, jeho postavení či výkonnosti a případné dopady dané politiky. Při posuzování výkonnosti podniku prostřednictvím stanovení cílů a vykazováním jejich realizace podnik prokazuje konzistentnost vybrané strategie či daného opatření, které se týkalo změny klimatu. Výkaz, který uvádí zmíněnou problematiku je uveden v příloze M. (Březinová, 2023)

2.7.4 Řízení rizik

Ve výkazu by měl podnik identifikovat a vykázat všechna rizika spojená se změnou klimatu a měl by také uvést případné řízení vyjmenovaných rizik. Risk management je významným informačním tokem pro investory a ostatní uživatele zprávy. Doporučuje se rizika znát, a to jaká rizika z pohledu klima podniku hrozí a případný negativní dopad, který je s nimi spojen a rizika způsobená změnou klimatu, které přímo souvisí s podnikem. Výkaz je uveden v příloze N. (Březinová, 2023)

2.8 Vyhodnocení zprávy managementem podniku

Vyhodnocení se u různých poskytovatelů ratingu významně liší, a to nejen ve vyhodnocovaných podkladech, ale také ve způsobu, jakým jsou vyhodnocované údaje použity, váženy při výpočtu celkového hodnocení. Některá hlediska pilíře E v rámci metodiky hodnocení ESG mohou být obtížně interpretovatelná v důsledku množství různých metrik environmentálních faktorů. V současné době jsou pro vyhodnocení používané metriky v kategoriích emise uhlíkové stopy, využívání zdrojů a výroba a hospodaření s energiemi, hospodaření s pitnou vodou a v neposlední řadě také hodnocení hospodaření s obnovitelnými zdroji. I přesto, že v základu existují tyto metriky, metodika měření a váha se u jednotlivých poskytovatelů ratingu ESG významně liší. (OECD, 2023)

Do konečného hodnocení by firma měla zakomponovat veškeré výsledky, nehledě na to, zda tyto výsledky jsou pozitivní, či negativní. Jedná se o celkové zhodnocení a je důležité, aby firma sama zjistila, v jakých aspektech má velmi silné stránky, a naopak v jakých aspektech zaostává oproti jiným firmám v odvětví. Dle Protokolu GHG, který se věnuje kalkulaci uhlíkové stopy je důležité, aby byla zpráva založena na co nejlepších údajích, které jsou podniku dostupné, a také aby podnik zveřejnil

všechny rozdílné parametry a nesrovnalosti, které vedení podniku objevilo v mezičase.

Ve vyhodnocení nesmí chybět kritika, pochvala a zároveň vymezení další strategie, která by měla vylepšit dosažené výsledky. Aby podnik měl co vyhodnocovat, je potřeba, aby si podnik dopředu stanovil plán a po provedení analýzy a všech propočtů vyhodnotil, zda bylo cíle dosaženo. V případě, že došlo k odchylce by měl patřičně okomentovat příčiny a aplikovat takové strategie, které zmíněným odchylkám předejdou. Výsledkem celkového zhodnocení je dokument, který je nazýván ESG reportem a obsahuje veškeré dosud zmíněné oblasti. (Březinová, 2023 a Třebický, 2016)

3 Udržitelný reporting vybraných velkých podniků jako vzor pro MSP

Jak bylo uvedeno v teoretické části, povinnost vykazování udržitelného reportingu aktuálně zasahuje pouze do oblasti bankovního sektoru a finančních služeb. Tyto instituce již své reporty za účetní období roku 2022 zveřejnily. Následující kapitola popisuje obsah a strukturu již zveřejněných reportů.

Ačkoli konkrétní MSP zatím nemá povinnost vykazování, tak s největší pravděpodobností je zároveň v nějakém dodavatelsko-odběratelském vztahu s velkým podnikem, pro který už povinnost vykazování platí. Velký podnik bude v rámci svého reportingu požadovat po svých dodavatelích a odběratelích, aby mu dodali potřebné údaje a tím bude docíleno toho, že i firmy, na které povinnost nespadá budou muset vytvářet udržitelné reporty pro své obchodní partnery v odběratelsko-dodavatelském řetězci.

Finanční instituce, které už měly povinnost vykazování nefinančních informací, mají dle platných norem nyní povinnost zveřejnit svůj první výkaz za účetní období roku 2024. Jsou tedy povinné zveřejnit výkaz roce 2025 spolu s výroční zprávou a zprávou auditora a účetní závěrkou s účetními výkazy. MSP budou mít první povinnost vykazování za účetní období 2026, tzn. v roce 2027 bude ESG report v Obchodním rejstříku (dále jen OR) zveřejněn spolu s účetní závěrkou a výkazy. V důsledku toho, že MSP ještě nemají povinnost vykazování ESG informací, je komparace aktuálního a budoucího stavu reportu provedena na velkých společnostech (viz níže). Doposud není přesně stanovená podoba ESG výkazu, a proto jsou v tomto případě velké společnosti vzorem pro MSP.

3.1 Úvaha nad současným stavem a potenciálním vývojem ESG reportů ve velkých firmách

Porovnání nefinančního výkazu zveřejňovaného společnostmi, jako je Komerční banka a Strabag, před přijetím EU standardů a po přijetí, nabízí zajímavý výsledek. Firmy byly zvoleny z důvodu porovnání přístupů k udržitelnosti a také jakým způsobem se připravují na povinnost vykazování. Porovnání různých bank mezi sebou by neukázalo takové rozdíly, jako porovnání banky a jiného sektoru podnikání (viz stavebnictví). Banky z pohledu ESG výkazu jsou napřed před ostatními sektory, a právě z tohoto důvodu byla vybrána banka a stavební společnost.

Komerční banka (dále jen KB) zveřejňuje nefinanční výkaz od účetního období roku 2017. Společnost Strabag se nefinančním informacím a společenské odpovědnosti věnuje ve svých výroční zprávách už od účetního období 2014. Protože je nutné porovnat výkazy za stejné roky, u obou firem bylo zvoleno účetní období 2022.

3.1.1 Komerční banka – aktuální stav reportu

KB nazvala svůj ESG výkaz jako „Zprávu o udržitelném podnikání Skupiny Komerční banky 2022“. Zprávu lze najít na webových stránkách banky v sekci reportu o udržitelnosti. V úvodu se tvůrce zprávy věnuje představení KB, jejího zaměření na trhu a zprávou o vztazích se dostává k vysvětlení vlastnické struktury. Následuje úvodní slovo k řízení udržitelnosti ve společnosti, kde jsou zmíněny veškeré zainteresované strany a struktura řízení ve společnosti (písmeno G ve zkratce ESG). Je zde popsán proces určení významných témat pro společnost, které volně přechází na SDGs, kde si banka určila, které cíle jsou prioritní a na které se chce banka dále zaměřit a vybrala ty cíle, u kterých vyjádřila přímý vliv na okolí banky a vliv KB přes financování projektů.

Následuje sekce environmentální udržitelnosti, ve které banka popisuje spotřebu energie v číslech a uhlíkovou stopu, kterou má rozdělenou do „sekcí“ Scope 1-3, dále dochází k popisu nakládání s odpady a další aktivity banky v oblasti udržitelnosti (písmeno E ve zkratce ESG).

Sociální oblast (písmeno S) banka řešila z různých perspektiv, a to z pohledu odpovědného přístupu ke klientům, kde banka popisuje, jak se ve firmě řeší problémy s klienty, vnímání udržitelnosti z pohledu klientů, marketing a komunikace a finanční vzdělávání a také služby pro znevýhodněné klienty (handicap) a v neposlední řadě banka garantuje bezpečnost z pohledu ochrany citlivých údajů svých klientů. Dalším důležitým pohledem je chování banky k zaměstnancům. V rámci nastavené vize, firemní kultury a hodnot je banka zavázaná k odpovědnému přístupu vůči svým zaměstnancům. Ve zprávě uvádí věkovou strukturu zaměstnanců, počet zaměstnanců na hlavní pracovní poměr (dále jen HPP) i zkrácený úvazek a údaje o kvalifikaci zaměstnanců i procentní podíl mužů a žen v manažerských pozicích. Z pohledu SDGs je pro banku prioritou BOZP a popisuje jakým způsobem k tomuto cíli přistupuje. V neposlední řadě KB popisuje postup školení zaměstnanců, včasného oznamování potenciálních rizik, kodexu chování a ochrany hospodářské soutěže

a vztahy v dodavatelsko-odběratelském řetězci. Na konci zprávy se KB věnuje závazkům k externím iniciativám (uhlíková neutralita, odpovědné financování, ve kterém své klienty prověřuje, zda mají nastavená pravidla ESG chování a další). KB podporuje dobrovolnictví a nadační fondy.

3.1.2 KB – zhodnocení a doporučení

Dle výše uvedeného je zřejmé, že KB má výborně vypracovanou strategii ESG (viz webové stránky), kterou zpracovatelé zakomponovali do celého výkazu o udržitelnosti. Výkaz je dobře strukturovaný a přehledný a zpracovaný do detailu. Zpráva začíná představením, následně volně přechází k jednotlivým sekcím dle písmen ESG. Banka si zvolila reálné cíle, na kterých chce zapracovat. Jedním z cílů firmy je také snížení uhlíkové stopy za firmu, až k úplné uhlíkové neutralitě. Je zřejmé, že uhlíkové neutrality se firmě ještě nějakou dobu nepodaří dosáhnout, ale je velkou výhodou pro samotnou banku, že se snaží si nastavit nejvyšší možné cíle. Z uvedeného prospektu není zřejmé, zda veškerou udržitelnou strategii, která byla vedením nastavena, banka dále komunikuje se zaměstnanci, a proto je doporučeno v rámci ESG problematiky začít více komunikovat se zaměstnanci. Zaměstnanci tvoří značné procento lidí, kteří mohou firmě ve stanovených cílech pomoci ke zlepšení. Předpokládá se, že report vydávaný bankou bude v následujících letech podobný, protože aktuálně má report vše, co je dle platné legislativy potřeba.

3.1.3 Strabag a.s. – aktuální stav reportu

Firma Strabag je jednou z největších stavebních firem na českém trhu. Portfolio činnosti firmy tvoří dopravní stavitelství, pozemní stavitelství a development. Výkaz lze najít na webových stránkách firmy v sekci „Ekologická odpovědnost“ a dále lze také vyjít z výkazu zveřejněného v OR.

V úvodu reportu jsou vymezené základní informace o firmě a odštěpných závodech a vlastnické struktuře. Dále je uvedena strategie udržitelnosti, která se hlavně zaměřuje na snižování emisí CO₂, ať už se to týká kanceláří firmy anebo finálních produktů – staveb všeho druhu. Firma si určila cíle, kterých chce dosáhnout a mezi ně patří cíl, že do roku 2040 budou klimaticky neutrální firmou, a to v celém hodnotovém řetězci. Dále lze mezi environmentální cíle zařadit produkci odpadů, spotřebu energie a vody. Ke všem vyjmenovaným aspektům je v environmentálním prohlášení firmy číselný podklad. Okrajově se firma zmiňuje o zlepšení podmínek

BOZP pro své zaměstnance, redukování pracovních úrazů pomocí „Vize nula“, podporování rovnosti žen a mužů v manažerských pozicích a rozvoji studentů v rámci Trainee programů. Firma si z hlediska environmentálního dopadu stanovila několik cílů, v případě jejich nesplnění jsou firmou stanovená nápravná opatření a je nastaven systém kontrol a systém sankcí. Firma uvádí, že mají certifikovaný systém řízení společnosti, který řídí principy udržitelného rozvoje ve všech oblastech. Společnost po všech svých zaměstnancích požaduje etické chování a dodržování všech platných právních norem.

3.1.4 Strabag a.s. – zhodnocení a doporučení

Dle osobního zhodnocení je výkaz nepřehledný, špatně strukturovaný a neúplný. Firma se zaměřuje spíše na environmentální oblast, což dle teoretické části diplomové práce je správné, ale zároveň by podnik měl pracovat se všemi jednotlivými oblastmi ESG a z nich si vybrat ty, kterým chce věnovat vyšší pozornost a úsilí. Dle osobního názoru by měla firma vypracovat detailnější strategii pro sociální oblast a oblast řízení a více do celého procesu zapojit zaměstnance. Soudě dle aktuálního platného předpisu by tento výkaz neprošel kontrolou.

Návrhem pro zlepšení výkazu by bylo kvalitnější a detailnější stanovení jednotlivých strategií ESG, kterým se chce podnik věnovat, dále zpřesnění práce s daty a údaji při samotné tvorbě environmentálního prohlášení. Výkaz by měl být lépe strukturovaný, aby byl pro oko čtenáře na první pohled příjemný na čtení. Z výše uvedeného vyplývá, konstatování, že KB má lépe zpracovaný plán udržitelnosti ve firmě, než společnost STRABAG, a.s.

3.2 Metodologie praktické části

Cílem praktické části je vytvořit komplexní udržitelný report pro podnik zařazený do kategorie malých a středních podniků (MSP) za rok 2023, který bude v souladu s doporučenými postupy. Výstupem praktické části je vytvořený report spolu s výpočtem uhlíkové stopy pro zvolený podnik. Problematika ESG reportu v konkrétním podniku byla zvolena z toho důvodu, že MSP nevyhodnocuje udržitelná data, ani žádným jiným způsobem netvoří udržitelnou strategii. V tomto případě, je nutností ve firmě nastavit procesy zajišťující udržitelnost ve firmě, a to od samého začátku. A protože doposud není přesně stanovená podoba ESG reportu, je třetí

kapitola věnována komparaci zpracování ESG výkazu dvou velkých firem a následně je podle vzoru vypracován ESG report podle zjištěných poznatků a postupů.

Postup práce je rozdělen do šesti fází. První fáze je nazývána procesem přípravy, který zahrnuje detailní plánování a definování odpovědnosti a řízení celého procesu a identifikaci klíčových zdrojů informací podle stakeholderů. Druhá fáze je fází analýzy aktuálního stavu podniku, která bude zaměřena na sladění obchodní strategie s udržitelnou strategií a nejdůležitější činností v rámci druhé fáze je posouzení dvojí materiality, na které celý proces reportování závisí a ze které vyplývá, s jakými daty má podnik při tvorbě reportu pracovat. S tím úzce souvisí fáze sběru dat. Následuje samotná fáze vypracování reportu spolu s výpočtem uhlíkové stopy, která zahrnuje podrobné informace o enviromentálních, sociálních a správních aspektech podnikání. V závěru praktické části je vyhodnocena aktuální situace podniku v souvislosti s výsledky vypracovaného reportu a popsány situace, pro které jsou navržena vhodná doporučení pro zlepšení a další vývoj v oblasti ESG reportingu. Jednotlivá doporučení se věnují snižování uhlíkové stopy a zdokonalování udržitelných postupů.

Pro účely studie byl zvolen MSP z Libereckého kraje, konkrétně ze skupiny VGD, respektive na její libereckou pobočku. Skupina VGD, a její jednotlivé společnosti, sídlí v Praze v Bělehradské ulici. Předmětem podnikání skupiny VGD je především daňové poradenství, audit, činnost účetních poradců a vedení účetnictví a daňové evidence. Podnik má pobočky v Liberci, Praze a Olomouci, celkově s více než 260 zaměstnanci. Diplomová práce je věnována pouze liberecké pobočce. VGD se v roce 2023 stala součástí celosvětové sítě poradenských společností CLA Global. Zde je nutno říci, že v rámci skupiny VGD je zahrnuto několik jednotlivých společností. Až bude mít podnik povinnost vykazání reportu, bude ESG report řešen na úrovni mateřské společnosti, respektive na úrovni skupiny. Pro účely DP je vybrána pouze liberecká pobočka společnosti VGD s.r.o.

Podnik aktuálně nemá vypracovanou žádnou ESG strategii a ani ji aktuálně nevypracovává, ani nemá nastavené udržitelné cíle. Cílem této diplomové práce je od začátku vypracovat strategii ESG, stanovit cíle v rámci ESG a nastavit ve firmě postupy, jak docílit co nejlépe zpracovaného udržitelného výkazu. Podle aktuálních pravidel dle směrnice bude mít podnik povinnost prvního vykazání v roce 2027 (za účetní období 2026). Management firmy by však rád s implementací ESG

reportování začal mnohem dříve, než pro něho bude platit povinnost. A to mimo jiné z důvodu, že do portfolia zákazníků firmy VGD lze zařadit firmy, na které se vztahuje povinnost dříve a vytvářejí tak dodavatelsko-odběratelský tlak. Dalším důvodem je i sběr zkušeností se sestavením reportu. Na základě zkušeností z vypracování reportu se v podniku nastaví pravidla, metody a struktura informačních zdrojů, které budou zpracovány do výkazu. Nastavením pravidel vznikne vlastní know-how pro vytváření a vyhodnocování reportu, které bude možné v rámci vedlejšího produktu poradenské činnosti, dále použít pro klienty a ESG report se zařadí do portfolia poskytovaných služeb.

4 Implementace nefinančního reportingu v českém podnikatelském prostředí VGD

Jak bylo uvedeno výše, cílem diplomové práce je vypracování ideální strategie ESG pro libereckou pobočku VGD, s.r.o. a vytvoření ESG reportu. Následující kapitola je věnována jednotlivým fázím implementace nefinančního reportingu do firmy. Proces praktické implementace vychází z teoretické části diplomové práce.

4.1 Fáze přípravy

Na úplném začátku je důležitým úkolem správné definování odpovědnosti a řízení ve firmě. Nejvyšší management firmy musí být detailně seznámen s jednotlivými fázemi výkazu, které budou začleněny do firemní struktury a samotné vedení firmy musí se zavedením ESG reportu souhlasit. Je potřeba zvyšovat důvěryhodnost informací. V případě VGD je nejvyšším vedením pobočky v Liberci partner VGD a ředitel.

4.1.1 Odpovědnost a řízení

Jakmile vedení společnosti souhlasí se zpracováním ESG informací, je nutné určit ve firmě zaměstnance, který řídí tým lidí, který se bude udržitelnosti ve firmě věnovat na 100 %. Tato volba připadá na vedení podniku. Je potřebné, aby vedení podniku určilo takového zaměstnance, který bude schopný vést tým lidí a předat jim know-how a informace, tak aby podřízení pracovníci věděli, co a jak mají dělat. Zároveň vedoucí týmu bude mít od vedení společnosti plnou důvěru a převezme odpovědnost za koordinaci udržitelnosti v celé firmě. Je důležité, aby to byl člověk z řad zaměstnanců, aby znal co největší množství zaměstnanců a mohl tak do implementace zapojit co největší část kolektivu pracovníků v čele s vedením. Tento krok je velmi důležitý, protože ve většině firem sem lze setkat s odmítáním ESG reportu ze strany zaměstnanců. Zaměstnanci vykazování takových údajů vidí jako zbytečnou ztrátu času. Proto je důležité, aby vedení společnosti spolu se stanoveným manažerem udržitelnosti, dobře komunikovali se všemi zaměstnanci a vysvětlili jim, proč je daný proces pro firmu tak důležitý.

Aktuální situace s vykazováním ESG informací ve firmě je taková, že ji zaměstnanci vidí spíše jako přítěž než jako příležitost ke zlepšení situace v oblasti ŽP či postavení na trhu. Zaměstnanci nevidí potenciál ve zveřejňování udržitelných informací a vidí za tím spíš další regulace ze strany EU a administrativní zátěž. Vedení podniku

už pracuje na dozdělávání pracovníků v této oblasti. Pro všechny členy auditního týmu byla povinná účast na školení o problematice ESG, mimo jiné proto, že tuto profesi čeká povinnost ověřování klientských zpráv ESG. Školení je k dispozici na sdíleném disku pro všechna ostatní oddělení ve firmě a vedením je doporučeno, aby se v této oblasti zaměstnanci sami dozdělávali, protože spolupráce na tvorbě výkazu bude po všech zaměstnancích dále požadována. Zásadním problémem je, že management směrem k pracovníkům nedostatečně komunikuje cíle a strategii v oblasti udržitelnosti a důvody, proč je nutné ESG reporting ve firmě zavést. To je také důvod proč zatím zaměstnanci vidí reporting jako zbytečnou administrativní zátěž. V této oblasti musí dojít k výraznému zlepšení komunikace mezi managementem a zaměstnanci firmy.

4.1.2 Definování uživatelů reportu

V přípravné fázi se musí tým pro zpracování udržitelnosti vypořádat se správným definováním okruhu uživatelů a čtenářů reportu. Od definování se následně odvíjí také rozsah zjišťovaných dat. Nejdůležitějšími stakeholdery jsou partneři VGD, zaměstnanci, potenciální budoucí zaměstnanci a komunity, ve kterých podnik působí. Stakeholdery ESG reportu lze rozčlenit na externí a interní.

Mezi externí patří hlavně potenciální budoucí zaměstnanci, aby pro ně bylo zřejmé, že se firma chová odpovědně vůči životnímu prostředí a dalším oblastem, které zastává ESG report. Do externích stakeholderů lze zařadit také stávající zákazníky firmy, a to za předpokladu, že někteří již mají povinnost zveřejnění ESG reportu a VGD je v jejich dodavatelsko-odběratelském řetězci.

Interními stakeholdery jsou VGD zaměstnanci a partneři. Jelikož se VGD zabývá poradenskou činností a působí v oblasti auditu, je pro samotnou firmu velkým pozitivem, že ESG reporting zpracovává dříve, než je její vykazovací povinnost. A to z toho důvodu, že se zaměstnanci podílí na vypracování zprávy auditora a na dalších zprávách, které jsou pro společnosti povinné z hlediska vykazování. Je důležité, aby celá organizační struktura VGD měla o ESG reportingu přehled a zaměstnanci znali celý proces tvorby a vykazování a uměli pro klienta ESG report zpracovat.

V souvislosti s vymezením jednotlivých uživatelů výkazu lze stanovit, jaká data a v jakém rozsahu je potřeba sesbírat. Především se jedná o data o spotřebě

pohonných hmot a spotřebě energie, dále údaje o genderovém rozložení zaměstnanců a v neposlední řadě údaje o obchodní strategii vůči udržitelnosti.

Hlavním smyslem včasné přípravy ESG reportu pro firmu je, aby si vedení i zaměstnanci udělali vlastní inventuru a představu o tom, jak se firmě z pohledu udržitelnosti aktuálně vede. Důležitým odrazovým můstkem bude určení cílů a priorit ve dlouhodobém, střednědobém i krátkodobém horizontu z pohledu udržitelnosti. Pro firmu je velmi důležitý faktor vyrovnanosti.

4.2 Fáze analýzy aktuálního stavu

Společnost VGD se aktuálně vyznačuje jiným konceptem než ostatní firmy, které cílí svůj marketing na nové zákazníky. VGD disponuje svým vnitřním systémem pro přijetí zakázek a klientů opřený o etické standardy, kdy v prvotní fázi firma nejprve pozná klienta, zjistí si jeho reputaci a v případě, že má nevhodnou reputaci, tak klienta odmítne. Ze strany VGD jde o snahu vyvarovat se problémové klientele či v rozporech v základních principech společnosti. Aktuálně firmě nacílí na potenciální zákazníky, ale na potenciální zaměstnance, kteří jsou základním stavebním kamenem její činnosti. Udržitelnost vztahu firmy se zaměstnanci je významná pro její fungování. Firma si zakládá na kvalitním poradenském servisu a k tomu je zapotřebí sofistikovaný a vysoce kvalifikovaný personál. Celá fáze analýzy je věnována popisu, jakým způsobem si firma zjišťuje svůj aktuální stav vůči udržitelnosti.

4.2.1 Harmonizace obchodní strategie

Společnost deklaruje svým klientům profesionální přístup spolu s rodinným, milým a přátelským prostředím. Podnik se může pyšnit pestrým rozložením mezi všemi odvětvími. Mezi významné zákazníky ať už z pohledu auditu nebo účetního či daňového hlediska atd., lze zařadit obchodní společnosti z odvětví gastronomie, kde se jedná o lokální zákazníky z Libereckého kraje i zákazníky z jiných krajů ČR. Dále mezi zákazníky lze najít zástupce z automobilového průmyslu, zdravotnictví, kosmetického průmyslu, elektroprůmyslu, oděvního a stavebního průmyslu a v neposlední řadě také neziskový sektor.

Zásluhou široké škály zákazníků může firma poskytovat kvalitní poradenské služby napříč jednotlivými obory. Nabízí služby v oblasti práva, IT podpory, daňového poradenství, auditu, mzdového a finančního účetnictví, převodního a transakčního

poradenství a poradenství z oblasti podnikových financí. Hlavními službami, které jsou poskytovány v rámci liberecké pobočky jsou daně, účetnictví, audit, mzdové účetnictví, IT podpora a technologie a právo.

Do infrastruktury podniku lze zařadit využívání softwaru zabezpečující interní a externí e-mailovou komunikaci se zaměstnanci a zákazníky, zároveň má v sobě integrovaný přístup do datové schránky pro komunikaci se státními orgány. To lze hodnotit jako velkou výhodu, protože zaměstnanci, kteří mají oprávnění ke komunikaci se státními orgány se nemusí složitě připojovat přes webovou datovou schránku firmy, ale mají ji k dispozici pohodlně z jedné softwarové aplikace, který zajistí bezpečnost dat a jejich archivaci a auditní stopu komunikace.

Další software, který stojí za zmínku je software Inuvio pro vedení účetnictví, ve kterém účetní oddělení zpracovává účetnictví, jehož výstupem jsou účetní výkazy a další. Firma dále využívá software TaxEdit umožňující vyplnění daňových přiznání. Daňový software hlídá důležité údaje a nese v sobě databázi všech daňových klientů. Na oddělení auditu je primárně používaný software CSW, který slouží pro zaznamenávání dat, která jsou dále používána pro další postup auditu. V běžné rutině společnost využívá licencované produkty od společnosti Microsoft. V této souvislosti se jedná o balíček Microsoft Office spolu s Microsoft Teams, který je ve firmě používán především pro online schůzky. Pro controllingové a vnitřní provozní záležitosti využívá management nástroj Microsoftu s názvem Power BI, který umožňuje uživatelsky příznivou vizualizaci dat.

Z uvedeného vyplývá, že podnik už se aktuálně snaží o přechod na digitální formu ve všech možných aspektech. Pro komunikaci se státními orgány už několik let využívá digitální formu. Pro podpisy volí digitální formu podpisů, aby se zamezilo zbytečnému tisknutí dokumentů do papírové formy.

Správná obchodní strategie se opírá o stanovené mise, vize a cíle. Je důležité, aby firma měla správně definovanou misi, vizi a cíle. Je důležité zde uvést informaci, že zmíněné mise, vize i uvedené cíle jsou pro účely praktické části vymyšleny autorkou, a tudíž se nejedná o přímo definované cíle vedení podniku. Pro účely praktické části byly zmíněné mise, vize a cíle konzultovány s vedením podniku, ale nejedná se o závazné tvrzení samotného podniku.

Misi společnosti vystihuje následující souvětí: „*Snažíme se ovlivňovat životní příběhy lidí, kteří stojí za malými i velkými společnostmi a snažíme se jim pomáhat v jejich podnikání. Věříme, že úspěch je založen na dlouhodobých osobních vztazích se zákazníky a osobním přístupem, kdy mezi klienty neděláme rozdíly a naší prioritou je špičkově odvedená práce.*“

Vizi společnosti lze definovat takto: „*Chceme být pro naše stávající i budoucí klienty ve světě podnikání takovými partnery, kterým mohou důvěřovat a kteří je v jejich podnikání posunou dál.*“

Cíle aktuálně definované společností jsou následující:

- poskytování špičkových poradenských služeb, které jsou založené na dlouhodobých osobních vztazích a důvěře;
- spokojenost zaměstnanců a klientů, kteří se budou vracet;
- aby společnost mohla poskytovat kvalitní služby, je zapotřebí kvalitního personálu, který bude táhnout za jeden provaz;
- pro společnost je reálné, aby zaměstnanci tvořili dobré týmy na pracovišti a dopřát zaměstnancům kvalitní vzdělání;
- výše uvedeného dosáhnout v horizontu 2 let.

Pro harmonizaci obchodní strategie je důležité začlenit udržitelnost a udržitelné cíle do každodenních činností firmy a zároveň vypracovat udržitelnou strategii spolu s udržitelnými cíli. Cíle spojené s udržitelností jsou následující:

- poskytovat špičkové poradenské služby, které jsou založené na dlouhodobých osobních vztazích, důvěře a udržitelnosti v rámci dodavatelsko-odběratelského řetězce;
- důkazem pro kvalitně odvedenou práci je spokojenost klientů, kteří se budou vracet a budou figurovat v dlouhodobém portfoliu společnosti;
- pro poskytování kvalitních poradenských služeb, je zapotřebí vzdělaného a kvalitního personálu, který bude táhnout za jeden provaz a bude ctít zásady udržitelnosti v obchodním jednání i v rámci zaměstnání;
- aby byla zajištěna udržitelnost dobrých vztahů na pracovišti a kvalitní vzdělání pracovníků je potřeba dbát na kariérní růst a umožnit přístup ke vzdělání všem pracovníkům;
- časový horizont na splnění daných cílů je 10 let.

V rámci definování postoje podniku k ESG a definování strategie ESG je nutné, aby firma spolupracovala a od prvního do posledního pracovníka táhla za jeden provaz. V rámci ESG strategie se prolínají střednědobé a dlouhodobé cíle. Jako je například v rámci písmena „E“ dlouhodobým cílem snížení uhlíkové stopy o 40–50 %, ale střednědobým cílem je snížení uhlíkové stopy o 10 % v následujícím roce po vypracování prvního ESG reportu. Dalším cílem v rámci environmentální strategie je přechod na plnou digitalizaci, tzn. snížit spotřebu papíru o 70 % a následně se pokusit o podnikání bez spotřeby papírů. Dalšími vymezenými cíli je celková odpovědná spotřeba pohonných hmot, papíru a energií, kterou podnik chce snižovat. Ke spotřebě energie se váže velká spotřeba elektrické energie za servery. V tomto případě si podnik nedává žádný cíl na snížení spotřeby, protože pro digitalizaci je důležité mít dostatek prostoru a výkonný server. Posledním cílem, který si firma pro příští roky stanovila je více se zaměřit na třídění odpadu.

Pod písmenem „S“ je hlavním cílem zkvalitnění pracovního prostředí pro zaměstnance, zlepšení zdraví zaměstnanců a v neposlední řadě také být pro potenciální zaměstnance čitelní z pohledu udržitelnosti a zvýšit celkovou spokojenost stávajících zaměstnanců a snížení diskriminace. Firma si zakládá na osobním a velmi otevřeném přístupu k zaměstnancům a ctí rodinné hodnoty. Firma VGD se distancuje od principu velkých korporací a snaží se jít cestou rodinné firmy, kde každý pracovník má svoji hodnotu a není tzv. do počtu. Pro firmu je velmi důležité vytvoření přátelského pracovního prostředí, ve kterém se bude každý zaměstnanec cítit jedinečně. Vedení dlouhodobě preferuje podporu lokálních komunit. V blízké budoucnosti má v plánu se více angažovat a upřednostňovat dodavatele ze svého bezprostředního okolí. V tomto ohledu se ve firmě nehledí na cenu ale na podporu lokální komunity.

Hlavním cílem pro poslední písmeno „G“ je rovnost mužů a žen na pracovišti, podpora inovací, důstojná práce a kvalitní finanční ohodnocení. V souvislosti s udržitelností je důležité ve firmě nastavit udržitelné vize a hodnoty a prolínat je skrz firmu a dosáhnout tak efektivity, aby byly vidět požadované výsledky. Speciálním cílem firmy je podporování diversity ve všech ohledech nejen pro občany ČR ale i pro občany jiných zemí či handicapovaných osob. V neposlední řadě je cílem firmy podporovat místní komunity a lokální dodavatele. Hlavním smyslem brzké přípravy ESG reportu je si udělat vlastní inventuru, jak na tom firma aktuálně je a určit priority na další roky. Pro firmu je důležitý faktor vyrovnanosti z pohledu všech ESG faktorů.

Dále se chce firma zaměřit na vylepšení pracovních míst včetně péče o zaměstnance spojených s prevencí zdraví. V rámci řízení a správy udržitelnosti by se podnik měl stále držet svého nastaveného etického kodexu a pravidel chování spolu s problematikou AML a protikorupčních opatření. Posledním a důležitým cílem jsou vyrovnané vztahy s dodavateli a odběrateli.

Pro podnik je tato situace příležitostí, protože VGD poskytuje své služby klientům, na které padla povinnost vykazování a z tohoto důvodu bude podnik dříve či později nucen prostřednictvím dodavatelsko-odběratelského řetězce s vykazováním těchto informací začít. Výhodou dřívějšího reportingu je i to, že mladší generace na udržitelnost více slyší a může to být konkurenční výhodou při získávání nových, kvalitních pracovníků.

V rámci popisu obchodní strategie je důležité zmínit obchodní model, do kterého lze zařadit obchodní prostředí. Do podnikatelského prostředí firmy VGD v Libereckém kraji patří například konkurenční firmy KODAP a UOL účetnictví a další. Zásluhou blízkosti hranic má firma i klienty, kteří spolupracují se zahraničím a firma má tedy i zahraniční přesah. V Libereckém kraji je podnik pomyslným lídrem na trhu. Organizační struktura VGD je rozdělena na oddělení, podle zaměření prováděné práce a každé oddělení má svého manažera. Manažer dále deleguje a přiděluje úkoly dle jeho vlastního uvážení.

Závazky a rizika firmy z pohledu ESG

Firma se zavazuje k poskytování lepšího servisu svým zákazníkům a k lepší komunikaci se zaměstnanci a ke zlepšení pracovního prostředí pro zaměstnance. Firma chce být ohleduplná vůči životnímu prostředí. Firma už aktuálně dbá na etické chování, a proto je jejím cílem a závazkem pokračovat i nadále v etickém chování vůči svému okolí.

Mezi hlavní rizika firmy z pohledu ESG patří dostupnost energie, tzn. rozumná energetická koncepce, která zajistí dostupnou energetickou soběstačnost firmy a zároveň, aby nakupovaná energie neměla vysoký podíl na vzniku uhlíkové stopy za firmu. Největším rizikem je pro firmu nedostupnost kvalitní a dostatečně kvalifikované pracovní síly, protože na odborně připravených zaměstnancích celá činnost podniku stojí. Jak již bylo zmíněno v rámci fázi analýzy, je nutné zapojit

stakeholdery, pro které je zpráva o udržitelnosti vypracovávána. Je nezbytné, aby tým, který je pověřen sestavením, sesbíral požadavky od jednotlivých stakeholderů, a tak je zapojil do procesu. Za předpokladu, že tým pro zpracování udržitelnosti ve firmě, nebude respektovat přání stakeholderů, report se stane pro stakeholdery nepodstatným a automaticky to sníží vypovídající schopnost celého reportu, což je riziko, kterému lze právě prostřednictvím zapojením stakeholderů předejít. Posledním velkým rizikem v rámci sociálního dopadu je problematika AML (opatření proti praní špinavých peněz). Firma, která vykonává poradenskou činnost má povinnost a zodpovědnost prověřovat a případně oznamovat podezřelé transakce a zdroje financování, které mohou být z pochybných zdrojů, jako například z Ruské federace. Povinnost oznamování je přes jednotlivé komory, jako jsou Komora Auditorů ČR nebo Komora daňových poradců ČR.

4.2.2 Posouzení a stanovení materiality

Posledním krokem ve fázi analýzy je posouzení materiality. Nejprve dochází k posouzení materiality dopadu, která má 4 kroky. A poté přichází na řadu finanční materialita, která je posuzována z pohledu trvalého využívání zdrojů a vztahů. Pro následující analýzu je potřeba mít povědomí, o tom na jakém území podnik působí. Podnik působí na celém území ČR a poskytuje poradenské služby ve specifikovaných oblastech.

Prvním krokem v materialitě dopadu je pochopení kontextu organizace, tj. obecný ucelený přehled o dodavatelsko-odběratelských vztazích. Pro dodávky elektřiny má firma uzavřen kontrakt se společností ČEZ, a.s., která zajišťuje dodávky elektřiny do celé budovy. Za uplynulý rok 2023 došlo ke spotřebě elektrické energie v celkové výši 45 307 kWh. S budovou dále souvisí dodávky pitné vody od společnosti SČVK, a.s. Za rok 2023 došlo ke spotřebě vody v celkové výši 269 000 litrů vodného a 421 241 litrů stočného. Budova disponuje 2 plynovými kotly se spotřebou plynu 11 254,50 kWh, kdy dodávky plynu zajišťuje společnost LAMA energy.

Dalším dodavatelem je firma VELKÁ PECKA s.r.o., kterou lze znát pod názvem e-shopu Rohlík.cz, který VGD dodává zboží v podobě potravin, pitné ochucené vody a další. Tady je důležité zjistit od dodavatele údaje o dopravě, tj. jakým způsobem, s jakou uhlíkovou stopou je doprava zabezpečována. Další podstatnou informací je, jakým způsobem bude podnik do budoucna řešit otázky týkající se udržitelnosti

a snižování uhlíkové stopy. Aktuálně by se VGD mělo zajímat o to, jakým způsobem je zboží baleno a zda se dodavatel aktuálně snaží redukovat vznik uhlíkové stopy a zda se snaží nastavovat do svého procesu udržitelnost.

VGD odebírá papír a kancelářské potřeby od lokálního dodavatele LIPA VELKOOBCHOD PAPÍREM s.r.o. V tomto případě by se podnik měl zajímat hlavně o to, jakým způsobem je zboží dováženo, zda má firma vypracovanou udržitelnou strategii a v případě, že ji nemá vypracovanou, tak aby v rámci dodavatelsko-odběratelského řetězce s vypracováním začala. Se spotřebou papíru souvisí také tisk dokumentů, které se podnik snaží omezit, protože si interně stanovil strategii, která zaměstnance a celý podnik tlačí do digitalizace dokumentů. Dodavatelem tiskařské techniky je společnost KASRO, sídlící v Praze, ale pobočku má i v Liberci. Jedná se tedy o lokálního dodavatele.

Dodávky IT techniky zajišťuje firma VGD IT, která patří do skupiny VGD a která obstarává IT služby spolu s tříděním IT techniky. Za uplynulý rok 2023 bylo pořízení IT techniky (hardware) vyčísleno na 950 000 Kč a za licence a podporu programů (software), které firma využívá, byla kalkulována celková suma ve výši 800 000 Kč. Částky jsou uvedeny bez DPH.

Firma vlastní 10 automobilů s benzinovým spalovacím motorem. Pro provoz vozového parku má zajištěny CCS palivové karty od společnosti CCS Česká společnost pro platební karty s.r.o., prostřednictvím kterých bylo v roce 2023 pořízeno palivo za celkovou částku 466 000 Kč bez DPH.

Je důležité zmínit, jakým způsobem firma nakládá s odpady. Firma má smlouvu se společností FCC Liberec, s.r.o., která umístila před budovu podniku nádoby na svoz papíru, komunálního odpadu a plastu. Ale více se firma tříděním odpadu nezabývá. Jedno oddělení má na svém patře speciální nádoby na plast a papír, ale v tomto případě je to málo. Do třídění je potřeba zapojit celý kolektiv zaměstnanců, umístit nádoby na tříděný odpad do všech pater budovy a vytvořit tak podmínky k efektivnějšímu třídění pro všechny zaměstnance a zapojit je tím do ochrany životního prostředí na pracovišti.

Z pohledu všech dodavatelů je nutné sledovat jejich vývoj v rámci udržitelnosti a v případě negativního dopadu je firmě doporučeno najít si nového dodavatele. Nový dodavatel musí být takový dodavatel, který bude respektovat principy udržitelnosti a bude mít vypracovanou udržitelnou strategii.

Zvláštní skupinou jsou zaměstnanci. Firma si zakládá na poskytování kvalitních služeb, a k tomu je zapotřebí kvalitní, vzdělaná a odborně připravená pracovní síla. Aby byli zaměstnanci ochotni pracovat v této firmě a podávat nadstandardní pracovní výkony, musí jim vedení nabídnout dostatečné platové ohodnocení spolu s příjemným pracovním prostředím. Pokud firma zaměstnancům vybuduje příjemné pracovní prostředí a nabídne dostatečné platové ohodnocení, tak zaměstnanci budou spokojeni, budou odvádět kvalitní práci a firma bude mít malou fluktuaci zaměstnanců, což je cíl, kterého chce dosáhnout každá firma. Mít stabilní personál, který bude „táhnout“ za jeden provaz. Aby byly služby prováděny v co nejvyšší kvalitě, je zapotřebí zaměstnance udržovat neustále odborně připravené a vzdělané. Obor, ve kterém firma působí, prošel za poslední rok velkým množstvím legislativních změn. V roce 2023 došlo k novelizaci zákona 262/2006 Sb. zákoník práce spolu se zákonem 586/1992 Sb. zákon o daních z příjmů. V důsledku toho bylo zaměstnancům poskytnuto mnoho odborných školení, která zaměstnance dovzdělala v daných oblastech, tak aby byli schopni vykovávat svoji práci na velmi vysoké úrovni. Velkým benefitem pro pracovníky je poskytování výuky cizích jazyků jako možnost dalšího vzdělávání. Pro zajištění bezpečnosti a zdraví při práci jsou ve firmě formou e-learningu pravidelně pořádány semináře a testy, kterými musí projít a splnit každý zaměstnanec.

Aktuálně má firma 71 pracovníků, kteří dojíždí do liberecké pobočky. Jejich dojíždění do práce a z práce bylo zaznamenáno prostřednictvím interního dotazníkového šetření, ze kterého vyplynulo, že 66 % pracovníků dojíždí vlastním automobilem, 17 % pracovníků dojíždí MHD + meziměstským autobusem a 17 % zaměstnanců chodí do práce a z práce pěšky. Všechny tyto údaje byly použity v kalkulaci uhlíkové stopy za firmu viz následující kapitola.

Odběrateli firmy jsou všichni klienti, se kterými po prvotním procesu poznání, začne spolupráce a VGD poskytne příslušnou službu. Jedná se o poskytování služeb v oblasti zpracovávání účetnictví, poradenství v daňové problematice a zpracování

auditu. Portfolio klientů je široké, obsahuje firmy poskytující gastronomické služby, sportovní služby, dále stavební a developerské společnosti a firmy automobilu. Z pohledu VGD je nutné, aby i odběratelé byli zapojeni do udržitelného řetězce, tj. aby i oni vypracovávali udržitelné strategie pro svoje podnikání.

Analýza dvojí materiality byla provedena za pomoci softwaru Microsoft excel. Při tvorbě se postupovalo systematicky. Nejprve byly zvoleny otázky, které ovlivňují oba posuzované dopady, jak finanční dopad na podnik, tak dopad na okolí podniku. Poté byly otázky podrobeny zkoumání a vyhodnotily se jednotlivé dopady, rizika a příležitosti spojené s danou otázkou. Provedená analýza je zaznamenána do tabulky uvedené v příloze O. Pro zvýšení přehlednosti, aby bylo zřejmé, které otázky jsou pro další analýzu důležité, a kterými se další analýza bude zabývat, byl vytvořen graf analýzy dvojí významnosti, který je v příloze P. Pro další analýzu byly vybrány hodnoty, které mají významnost na bodech 4-5. Tato významnost byla stanovena na základě doporučení z teoretické části.

Z ekologického hlediska se jedná o hodnoty týkající se snižování emisí skleníkových plynů, třídění odpadu, digitalizace a snižování spotřeby energií. Ze sociálního pohledu se jedná o péči o zaměstnance a klienty a o závazek firmy poskytovat kvalitní poradenské služby. S řízením jsou spojena důležitá téma jako například etický kodex, AML a implementace udržitelnosti ve firmě.

4.3 Fáze sběru dat

Fáze sběru dat se člení na selekci ukazatelů a samotný sběr dat. Selekcce ukazatelů je důležitá hlavně pro určení, jakým konkrétním údajům se bude výkaz věnovat, a to vychází ze stanovených cílů, které byly managementem pro ESG report zvoleny. Pro VGD jsou z environmentálního pohledu důležitá data o spotřebě energie, vody, papíru a pohonných hmot. Ze sociálního pohledu podnik potřebuje sesbírat údaje o počtu zaměstnanců a jejich pohlaví, rovnosti žen a mužů na pracovišti, dále údaje o počtu odpracovaných let u firmy (z důvodu vyčíslení fluktuace zaměstnanců) a přístupu zaměstnanců k jejich zdraví a životnímu stylu a celkové spokojenosti s platovými podmínkami. Z pohledu správy a řízení podniku je důležité sesbírat data ohledně inovací v podniku, údaje o podpoře místních komunit a diversity, informace o nerovnosti na pracovišti a o důstojné práci a přiměřeném platovém ohodnocení.

Zároveň již bylo zmíněno, je patrné, že výběr ukazatelů závisí na materialitě, protože z materiality a z jejich výstupů vychází, s jakými údaji bude dále pracováno.

Samotná fáze sběru dat je časově velmi náročná, protože kvalitní zpracování reportu závisí na velkém množství dat z účetnictví firmy, z interních materiálů jako je podniková směrnice, HR systémy a další. Pro kalkulaci uhlíkové stopy za podnik je důležité z účetnictví sesbírat údaje o obratu za sledovaný rok, údaje o spotřebě energie, o nákupu a spotřebě pohonných hmot, vody, dále částky za nákupy počítačové techniky a softwaru, který firma ke své činnosti používá. Je nutné získat údaje o nakupovaných službách a povaze daných služeb spolu s částkou vydanou za celkové školení pro zaměstnance. Veškeré finanční údaje pochází z účetnictví firmy. Dalšími údaji jsou informace o počtu zaměstnanců, celková fluktuace a další potřebné údaje.

Z interních předpisů je důležité získat informace o stanovené udržitelné strategii, vizích, misi a stanoveném cíli pro další rok a stanovený cíl pro delší časový horizont. Podnik v systému řízení nemá systém ani proces sběru těchto dat, a proto tento sběr trval pověřeným pracovním dlouhý časový horizont. Jakmile byla data sesbírána, pověřené pracovníce zpracovaly údaje do přehledných tabulek, které následně předaly k dalšímu zpracování. Peněžní údaje jsou všechny uvedeny bez DPH, počet zaměstnanců je na celá čísla, a to stejné platí o dalších údajích, včetně energií. V okamžiku, kdy pověřený pracovník získá všechny potřebné údaje, musí je pro své potřeby přehledně roztřídit a zorientovat se v nich. Jakmile došlo k porozumění a zorientování v daných datech, následovala fáze vypracování reportu.

4.4 Fáze vypracování reportu

V této fázi přichází celý proces do závěrečné fáze, ve které je důležité správně složit obsah a strukturu celého reportu. Hlavním důvodem je, aby byl report přehledný, aby se v něm čtenářům snadno orientovalo a aby čtenáři zprávy po přečtení měli v informacích jasno a byly pro ně všechny informace relevantní a report neztrácel na důležitosti. V případě, že by tým, který je pověřen sestavením reportu nedodržel výše zmíněná fakta, report by se stal pro čtenáře zbytečným a nezajímavým.

Report je pro podnik VGD vytvořen chronologicky tak, aby na sebe plynule vše navazovalo. Report začíná samotným úvodem, kde jsou popsány důležité milníky

a shrnutí roku 2023. Dále je zde popsán samotný podnik a jeho působení na trhu. V další kapitole se už reportují samotné výsledky analýzy, které se opírají o teorii a prolínají se s praktickou částí. Jsou zde uvedeny přístupy podniku k udržitelnosti spolu s materialitou. Dále report volně pokračuje na environmentální udržitelnost, která obsahuje samotné vyčíslení uhlíkové stopy a její okomentování. Následuje sociální udržitelnost spolu s řízením udržitelnosti. Závěr výkazu je věnován pohledu do budoucnosti z hlediska stanovených plánů a cílů. V této kapitole jsou vypsány pouze ty nejdůležitější body z reportu, protože samotný report všechny oblasti popisuje podrobněji. Report je uveden v příloze S na konci diplomové práce. Spolu s reportem jsou v přílohách Q a R protokol výpočtu uhlíkové stopy a report ISO 14064.

Z hlediska přístupu k udržitelnosti je v reportu uvedeno, že vznik reportu udržitelnosti ve firmě inicioval nejvyšší management liberecké pobočky. Už dřívější plány podniku zasahovaly do hlediska udržitelnosti, do snižování odpadů či snižování spotřeby papíru až k úplné digitalizaci. Nyní, v důsledku budoucího vzniku povinnosti vykazování, odstartovala ve firmě situace řešení udržitelné strategie. Pro správné zavedení udržitelné strategie se musely vhodně určit zainteresované strany, kam patří například vedení a zaměstnanci podniku (více v kapitole 4.1.2 diplomové práce). Na základě těchto definovaných stakeholderů byla sestavena dvojí materialita, která odhalila ty nejdůležitější body, kterým by se report měl věnovat.

Dvojí materialita vyhodnotila, že report (a zároveň do budoucna i podnik) by se měl více věnovat hospodaření s vodou, snižování emise skleníkových plynů spolu se snížením spotřeby energie, digitalizaci a vzdělávání svých pracovníků a chránit jejich data společně s daty svých klientů. Podnik by nadále měl usilovat o to, aby poskytoval kvalitní poradenské služby, které poskytují jeho zaměstnanci. A proto je důležité, aby se zaměstnavatel o své pracovníky staral s náležitou péčí, vytvářel tak podmínky pro získání kvalifikované pracovní síly a v důsledku toho získal konkurenční výhodu. Jako poslední je uvedeno řízení udržitelnosti v podniku a jeho nastavení v rámci udržitelné politiky ve firmě, které dále souvisí s etickým kodexem a s navazováním dobrých obchodních vztahů v rámci dodavatelsko-odběratelského řetězce. Tyto body byly vyhodnoceny, v rámci analýzy dvojí materiality, na základě stanoveného kritéria, které bylo určeno tvůrcem udržitelného výkazu. Kritériem je bodové ohodnocení hodnotami 4 a 5. Ostatními body se podnik samozřejmě ve své

udržitelné činnosti může dále zabývat, ale těmto vybraným bodům by se podnik ve svém reportu měl věnovat nejvíce.

Na začátku praktické části byly autorkou práce zvoleny cíle podniku v oblasti udržitelné strategie, a je vhodné, aby byly tyto cíle prezentovány. Stanovené cíle vychází ze Strategického rámce ČR 2030, ale jak bylo výše uvedeno, nejvyšší váhu měly výsledky analýzy dvojí materiality. Sledované cíle zatím nelze s předchozími roky porovnávat, jelikož se jedná o začínající reportování této firmy a data na porovnání nejsou k dispozici. Tabulka 8 pojednává o stanovených časových horizontech a cílech v rámci jednotlivých písmen ESG. Dalšími body, kterým se report věnuje, jsou udržitelné vize, mise a cíle podniku, které jsou popsány i v této diplomové práci (viz kapitola diplomové práce 4.2.1).

Tabulka 8: Stanovené udržitelné cíle podniku pro rok 2023

Horizont	Environmentální	Sociální	Správa a řízení
Krátkodobý	Digitalizace	Zlepšení zdraví zaměstnanců	Důstojná práce a kvalitní finanční ohodnocení
	Třídění odpadu	Ochrana dat klientů	Být diverzní
Střednědobý	Snížení uhlíkové stopy o 10 %	Péče o zaměstnance	Rovnost mužů a žen na pracovišti
	Zodpovědná spotřeba PHM a energií	Zkvalitnění pitné vody a hospodaření s vodou	Podpora místních komunit a lokálních dodavatelů
Dlouhodobý	Snížení uhlíkové stopy o 40-50 %	Podpora lokálních komunit	Podpora inovací
	Snížit spotřebu papíru o 70 %		

Zdroj: vlastní zpracování

Jak uvádí tabulka 8, na základě analýzy dat byly autorkou definovány udržitelné cíle podniku. Cíle jsou definovány ze všech pohledů ESG a dále jsou členěny dle časových horizontů na krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý horizont.

Environmentální udržitelnost se v reportu dále člení na spotřebu energií a uhlíkovou stopu. V rámci spotřeby energie zde byly uvedeny možné příčiny, proč je spotřeba elektrické energie vysoká. V reportu je uvedeno, že údaje o elektrické energii nebyly

poskytnuty odděleně, tzn. aktuálně není známo, kolik kWh energie ze spotřebované energie, bylo vyprodukováno obnovitelnými zdroji. Pro další reportované roky by bylo vhodné si tento údaj zajistit, protože je s ním pracováno v rámci výpočtu uhlíkové stopy.

Tabulka 9 obsahuje přehledný výpis zdrojů energie jako je elektrická energie, plyn a voda. Do spotřeby energií se počítá i spotřeba pohonných hmot ve firemních automobilech a celková ujetá vzdálenost, a to je přehledně zaznamenáno v tabulce 10, která pojednává o 10 automobilech vlastněných firmou.

Tabulka 9: Spotřeba zdrojů

2023	Spotřeba v kWh / litry	Vyjádřeno v Kč
Elektřina	45 307	235 770,66 Kč
Plyn	11 255	182 830,41 Kč
Voda – vodné	269 000	39 342,19 Kč
Voda – stočné	421 241	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 9 přehledně zobrazuje spotřebu v kWh u elektrické energie a plynu. U vodného a stočného je spotřeba zobrazena v litrech. Údaje jsou potřebné pro výpočet uhlíkové stopy a zároveň pro interní porovnání spotřeby zdrojů v letech.

Tabulka 10: Spotřeba benzínu ve firemních vozech

Spotřeba benzínu ve služebních automobilech	
Benzín v litrech	15 189
Celková hodnota benzínu v Kč	466 000
Celková ujetá vzdálenost v km	189 870

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 10 jsou přehledně znázorněny hodnoty spotřeba benzínu ve služebních automobilech, celková hodnota nakoupeného benzínu v Kč bez DPH a celková ujetá

vzdálenost v kilometrech za vykazovaný rok. Jedná se o důležité údaje, které zasahují do výpočtu uhlíkové stopy.

Jedním z hlavních důvodů, proč je report o udržitelnosti tvořen, je výpočet uhlíkové stopy. Za podnik byla uhlíková stopa počítána poprvé, to znamená, že nebude možné uhlíkovou stopu porovnávat s předchozím obdobím. Výpočet uhlíkové stopy za podnik zajišťovala webová aplikace od společnosti Green0meter – ESG studio. Výpočet obsahuje všechny kategorie Scope 1-3. Celkové vypočítané emise znázorňuje tabulka 11, která je rozčleněna do jednotlivých scope a poté je v ní součtový řádek pro celkovou uhlíkovou stopu za podnik. Report se dále věnuje jednotlivým typovým rozloženým výpočtu uhlíkové stopy a znázorněným grafům.

Tabulka 11: Uhlíková stopa za podnik v tunách

Emise dle jednotlivých Scope 1-3	V tunách
Scope 1	35,13
Scope 2	18,92
Scope 3	253,70
Celkové emise t CO₂e	307,75

Zdroj: vlastní zpracování pomocí kalkulačky Green0meter

Z tabulky 11 vyplývá, že za rok 2023 entita podniku VGD, s.r.o. – pobočka Liberec vyprodukovala uhlíkovou stopu ve výši 307,75 tun CO₂e. Tento výpočet zatím sám o sobě nemá vypovídající hodnotu. Vypovídající hodnotu získá v případě, že podnik sestaví udržitelný report za rok 2024. Sestavením reportu v následujícím roce, podnik získává příležitost tyto dva vykazované roky porovnat a zjistit, zda liberecká pobočka plní své stanovené plány či nikoliv. Aktuálně z tohoto výsledku nelze konstatovat, zda podnik svou činností zhoršuje stav životního prostředí. Výsledek bude mít větší vypovídající schopnost až v případě dalšího porovnávání s uplynulými roky.

Sociální udržitelnost v reportu je věnována převážně zaměstnancům. Podnik by měl v reportu popsat jakým způsobem je o zaměstnance postaráno. Měl by kriticky zhodnotit co může vylepšit, aby se zaměstnanci cítili na svém pracovním místě dobře. Report popisuje postup začlenění do kolektivu a jakým způsobem se zaměstnanci poznávají napříč všemi odděleními. Dalším bodem reportu je jakým způsobem firma

zajišťuje školení pro své pracovníky. Jedním z cílů firmy je zabezpečit, aby se na pracovišti nerozmožnil nešvar v podobě diskriminace, kdy je v reportu popsáno, jakým způsobem zaměstnavatel bojuje proti diskriminaci. Report dále obsahuje popis struktury věkového rozložení zaměstnanců, praktiky podniku pro zlepšení zdraví zaměstnanců a firemní kulturu v oblasti přerozdělování odměn. Report je věnován i popisu chování vůči klientům. Firma se snaží spravedlivě rozdělit pozornost mezi své zaměstnance a klienty, tak aby všichni byli spokojeni. V případě, že klient chce od zaměstnanců poradit, jak docílit nekalých praktik, firma v rámci etického kodexu zruší spolupráci s daným klientem a tím chrání své zaměstnance.

Sekce řízení a správy udržitelnosti se věnuje popisu, jakým způsobem chce firma docílit rovnováhy ve všech směrech. Jedná se o rovnost žen a mužů na pracovišti, tím že má nastavený interní etický kodex a pravidla chování pro všechny zaměstnance podniku a manažery bez rozdílu. Sekce řízení a správy udržitelnosti zahrnuje i školení a dodržování povinností vůči problematice AML. V souvislosti s poradenskou činností má firma povinnost a zodpovědnost prověřovat a případně oznamovat podezřelé transakce a zdroje financování, které mohou být z pochybných zdrojů. Povinnost oznamování je přes jednotlivé komory (Komory daňových poradců ČR a Komora auditorů ČR).

Řízení udržitelnosti by v podniku mělo být oznámeno všem zaměstnancům a mělo by jít příkazem od vedoucích pracovníků k jednotlivým zaměstnancům. V případě, že zaměstnanci vymyslí nějaký lepší způsob řízení udržitelnosti, nějakou inovaci v procesu či mají nápad, jak snížit uhlíkovou stopu, mají možnost upozornit vedení společnosti přes své manažery nebo rovnou zajít za nejvyšším vedením a možnosti zlepšení diskutovat přímo s vedením podniku. Vedení firmy je otevřené všem nápadům a inovacím ze strany zaměstnanců.

V sekci, která se věnuje budoucnosti se report zabývá popisem činností, které chce do budoucnosti podnik zlepšit nebo zařadit do každodenních činností podniku. Tomuto popisu je věnován závěr diplomové práce, nebude proto popisováno v rámci této kapitoly.

4.5 Fáze externího ověření dat

Jelikož entita, na kterou je diplomová práce tvořena je součástí velké skupiny, pro který platí povinnost ověření účetní závěrky auditorem, je povinností podniku zpracovat report na úrovni celé skupiny. Pro účely DP byla zvolena pouze malá entita, a to hlavně z důvodu zjednodušení sběru dat. Auditóři aktuálně prochází celou řadou školení a povinného vzdělávání, aby byli schopni tyto reporty správně prověřit a zauditovat. Stávající auditóři musí dodatečně vykonat zkoušku na ESRS standardy a ISSA 5000, bez které nebudou oprávněni ESG reporty auditovat. Ověřování informací je povinné od prvního roku jen s tím rozdílem, že v prvním roce bude omezená jistota informací. Je předpokládáno, že od roku 2028 se přejde na přiměřenou jistotu. Přiměřené jistotě se věnuje příloha G, která uvádí rozdíly mezi přiměřenou jistotou a omezenou jistotou.

4.6 Fáze vyhodnocení a zpětné vazby

Fáze vyhodnocení a zpětné vazby je členěno na interní a externí zhodnocení a adekvátní zpětnou vazbu. Interní zpětná vazba by měla proběhnout mezi vedením podniku a týmem, který report vytvořil. Po kontrole vyššího managementu a jejich připomínkách by se měl report dát veřejně přečíst mezi všemi zaměstnanci firmy, zda s tím, co je v reportu zpracováno, souhlasí. Všichni pracovníci by se k tomu měli vyjádřit, zda souhlasí a v případě nesouhlasu poskytnout udržitelnému týmu adekvátní zpětnou vazbu, aby se této chybě, udržitelný tým, při dalším tvoření nedopustil.

Externí zhodnocení a zpětná vazba naznačuje, že kdokoliv z okolí vnějšího okolí podniku si může report přečíst a vznést své připomínky. S tím souvisí i ověření externího auditora, který spolu s ESG reportem bude ověřovat účetní závěrku podniku. Dalšími stakeholdery, kteří si mohou report přečíst a reagovat na něj, jsou státní instituce, finanční instituce, budoucí dodavatelé či budoucí zákazníci.

Po externím i interním zhodnocení by si vedení podniku mělo vyhodnotit úspěšnost a nastavit preference pro další postup, stanovit cíle, popřípadě upravit cíle, které si na začátku podnik stanovil a vymezit nejvýznamnější oblasti, ve kterých se v rámci udržitelnosti podnik může zlepšovat. Na základě těchto informací by se měl vypracovat nový podrobný plán ESG strategie, který vymezí kdy, a jakým způsobem podnik docílí upravených cílů.

Vyhodnocení z pohledu podniku by mělo být kritické a objektivní. Ať už jsou výsledky pozitivního či negativního charakteru, v reportu by podnik neměl lhát a věci přikrášlovat. Podnik a jeho představitelé by měli prostřednictvím výsledků nastavit takovou udržitelnou strategii, která bude vyhovovat jak podniku, tak jeho pracovníkům, tak i životnímu prostředí. Jelikož je předmětem činnosti podniku poskytování služeb, tak jediným velkým znečištěním a producentem uhlíkové stopy je spotřeba papíru a využívání firemních vozidel k podnikání a doprava zaměstnanců do práce. Silné stránky si firma vytvoří pomocí nových kanceláří, v novém objektu po stěhování v časovém horizontu do 2 let. Podnik přestěhováním do nových kancelářských prostorů vytvoří podmínky pro naplnění cílů udržitelnosti. Více o nových prostorech je popsáno v 5. kapitole, kde je představena celá řada nástrojů, kterými chce podnik snížit svůj dopad na životní prostředí.

5 Návrh vhodné podoby nefinančního reportingu a jeho vyhodnocení

Výstupem diplomové práce a její přidanou hodnotou je zpracovaný report v příloze S. Report je zpracován na základě všeobecných doporučení. Skutečná struktura vykazovaných informací kopíruje doporučenou strukturu a report je strukturován následovně:

- 1) Úvodní slovo představitelů podniku a shrnutí reportovaného roku;
- 2) Představení podniku a jeho organizační struktury;
- 3) Strategický přístup podniku k udržitelnosti;
- 4) Environmentální udržitelnost;
- 5) Sociální udržitelnost;
- 6) Řízení udržitelnosti v podniku;
- 7) Budoucnost z hlediska stanovených plánů;
- 8) Další body jsou dobrovolné – může se zde vyskytnout sponzoring, dobrovolnictví a další informace, které podnik chce reportovat.

V reportu by na úvod mělo zaznít představení podniku spolu s krátkým shrnutím, co se za reportovaný rok v podniku událo nebo změnilo. Neměl by chybět stručný popis obchodního modelu a obchodní strategie podniku vůči rizikům, které souvisí s udržitelností a zároveň by do popisu měly být zahrnuty příležitosti, které s udržitelností souvisí. Poté už obsah řídí výstup z dvojí materiality, který určil, jaká témata budou v rámci ESG reportu vykazována. Jednotlivá témata jsou roztržena podle zásahu do environmentální a sociální sféry spolu s oblastí řízení a správou udržitelnosti. Nefinanční výkaz může podnik pojmout tak, že nejprve kriticky zhodnotí aktuální situaci a v rámci nápravných řízení se pokusí v dalším roce o nápravu. Report získává přidanou hodnotu a praktičnost je-li vytvořen report, za pomoci tabulek a obrázků, které reportu dodají přehlednost.

5.1 Zhodnocení aktuální situace podniku

Aktuální sídlo firmy v Chrastavské ulici v Liberci je energeticky velmi náročné a neekologické, a proto také vedení firmy hledá nové ideální prostory pro kanceláře. Nové umístění kanceláří bude v centru Liberce nedaleko Fügnerovy ulice. Aktuálně zde probíhají stavební práce. Vedení se rozhodlo pro renovaci památkově chráněného objektu. Jednalo se o chátrající, nevyužívaný objekt, který lze nazvat jako brownfield. Z důvodu památkově chráněného statutu objektu nelze na budovu umístit fotovoltaické panely. Nové prostory kanceláří by měly být pro zaměstnance vzdušné,

prosvětlené, útulné a energeticky mimořádně úsporné. Místo zářivek bude mít budova zabudována úsporná LED světla. Ve stavebním projektu se dále počítá s tepelnými čerpadly, podlahovým vytápěním a přírodním ochlazováním interiéru skrz podlahu, tzn., že firma už nebude využívat klasické klimatizace, ale ekologickou alternativu, která v technických parametrech splňuje kritéria nízké spotřeby energie. S tím také souvisí produkce uhlíkové stopy za firmu, která se z důvodu ekologické alternativy bude snižovat. V objektu vlastněném firmou budou k dispozici nabíjecí stanice pro elektromobily a firma bude mít k dispozici na svém pozemku retenční nádrže, které budou recyklovat vodu. Management podniku není lhostejný k tomu, jakým způsobem se vyvíjí budoucnost planety Země. To je také důvod, proč firma investuje do nových pracovních prostorů, které budou významně méně energeticky náročné. Firma plánuje pořídit do svého vozového parku vozidla prioritně plně elektrická vozidla nebo vozidla typu plug-in hybrid.

Jak bylo již několikrát zmíněno, diplomová práce je zpracována pouze na malou entitu z celé skupiny. Hlavním důvodem je zjednodušení celé práce s daty. Diplomová práce je prototyp celé práce s daty a jednotlivými částmi ESG reportu. Firma má 3 pobočky po ČR a aktuálně ve všech pobočkách probíhají investice do projektů nových kanceláří, které zabezpečí významně menší energetickou náročnost. Jak už bylo zmíněno, firma aktuálně provozuje ve zkušebním provozu plně elektrické služební vozidlo, a zároveň i vozidlo typu plug-in hybrid. V případě, že se zkušební provoz těchto vozidel osvědčí, vedení podniku schválí nákup nových vozidel, která již nebudou prioritně používat spalovací motory. Velká část pozornosti vedení firmy je zaměřena na tvorbu skvělého pracovního místa pro práci stávajících i budoucích zaměstnanců, včetně péče o jejich zdraví. Firma také připravuje větší zapojení do místních komunitních projektů, které jsou zatím v utajeném režimu.

Z hlediska třídění odpadu je aktuální situace neekologická, protože v každém odpadkovém koši, který má pracovník u svého stolu, je plastový sáček, který je každý den vyměňován, byť se v odpadkovém koši nachází pouze malý zlomek odpadu. Zároveň dle názoru autorky diplomové práce jsou zaměstnanci úklidové služby špatně proškoleni ohledně třídění odpadu, a mnoho odpadu, který by se dal třídit, končí v komunálním odpadu na místo v nádobách pro tříděný odpad. Z tohoto důvodu je důležité apelovat na zlepšení situace ohledně třídění odpadu. V nové budově bude třídění odpadu řešeno centrálně, tj. zaměstnanci budou mít k dispozici nádoby

na třídění odpadu. Je v plánu, že k dispozici budou dostupné kromě nádoby na komunální odpad i nádoby na plast, na papír, nádoby na bioodpad a centrálně i nádoba na sklo, kov a elektroodpad.

VGD, s.r.o. – pobočka Liberec vyprodukovala uhlíkovou stopu ve výši 307,75 tun CO₂e. Tento výpočet zatím sám o sobě nemá vypovídající hodnotu. Vypovídající hodnotu bude mít v případě, že podnik i nadále bude pokračovat s implementací udržitelnosti do firemní kultury podniku. V době, kdy bude udržitelný výkaz sestavován za rok 2024, bude možné tyto dva výpočty porovnat a bude příležitost zjistit, zda liberecká pobočka plní své stanovené plány či nikoliv. Aktuálně z tohoto výsledku nelze vyhodnotit, jak podnik svou činností působí na stav ŽP. Do určité míry lze říci, že pokud podnik svojí činností vytváří nějaké emise skleníkových plynů, tak svojí činností přispívá ke zhoršování stavu životního prostředí. Výhodou VGD je, že se zabývá poskytováním služeb a na zhoršování ŽP se podílí méně než podnik, který používá energeticky náročné technologie a zpracování materiálu pro další výrobu.

5.2 Doporučení pro další vývoj v oblasti reportingu ESG informací

Z hlediska stanovení nových cílů a úpravy stávajících, je potřeba zapracovat do webových stránek firmy jasnou vizi a misi ohledně udržitelnosti, protože tyto údaje zatím nejsou na webových stránkách podniku k dispozici pro všechny, kdo webové stránky podniku navštíví. Umístění vizí a misí na webové stránky společnosti je výhodné z hlediska marketingu a také z hlediska konkurenční výhody. Avšak podnik by si měl dát pozor, aby nespadol do greenwashingu, což je sdílení dezinformací ohledně udržitelnosti. Podnik by neměl lhát a přikrášlovat fakta, ale v tomto případě se oceňuje hlavně snaha podniku zlepšit svoji situaci v rámci udržitelnosti.

Zlepšení by mělo také přijít v oblasti sběru dat potřebných pro výpočet uhlíkové stopy. Aktuálně byl sběr dat pro všechny zúčastněné strany náročný, protože zabíral spoustu času a v některých případech nebyl tak efektivní, jak by bylo potřeba. Některá data byla neúplná. Je nutné vytvořit ve firmě takový proces sběru dat, aby se data nemusela dohledávat na poslední chvíli, tak jak to aktuálně probíhalo. Vedení firmy by mělo zapřemýšlet nad systémem (softwarem), který by data sbíral automaticky z účetnictví firmy a dalších softwarů. V případě, že podnik nechce

kupovat další software na sběr dat, je potřeba v procesech fungování firmy změnit či zařadit nové procesy, tak aby byl sběr dat nenáročný jak po finanční stránce, tak i po časové stránce.

Dalším doporučením pro firmu je, aby se vrcholové vedení více zaměřilo na lepší komunikaci ohledně cílů udržitelnosti ve firmě. Vedení firmy by mělo komunikovat jednotlivé cíle i strategii, a také jak těchto udržitelných cílů chtějí dosáhnout. Velmi důležité je také vysvětlit zaměstnancům důvod, proč se tyto cíle ve firmě zavedly a proč se tolik dbá na jejich plnění. Celá sociální část udržitelnosti je věnovaná především zaměstnancům. Bylo uvedeno, že na zaměstnancích leží úspěch společnosti a z tohoto důvodu je potřeba, aby zaměstnanci jasně věděli proč, co a jak mají dělat, protože v případě, že nebudou vědět proč to tak mají dělat, budou hodně věcí dělat jen „na půl plynu“ a nebudou do plnění cílů vkládat tolik úsilí a celá udržitelnost je tak ohrožena.

S komunikací udržitelnosti ve firmě souvisí i komunikace udržitelnosti na sociálních sítích. Podnik je aktuálně určitým způsobem uprostřed rozvoje svých sociálních sítí a komunikace udržitelnosti je klíčová i pro příznivce podniku na sociálních sítích. Jedná se o viditelnou příležitost podniku, ale opět zde musí být apel na to, aby se podnik nezačal ubírat směrem ke greenwashingu, který je nechtěný a narušil by tak důvěru zainteresovaných stran.

Dalším, ač radikálním doporučením může být (nepopulární) skupinové rozhodnutí, že zaměstnanci v dosahu bydliště do 10-15 km od práce, budou muset pro svůj přesun do práce používat MHD nebo se budou muset mezi sebou zaměstnanci domlouvat, že začnou jezdit do práce v jednom autě po skupinách. Tím se sníží počet aut, která denně dojíždí do práce a z práce, dojde k úspoře pohonných hmot a ke snížení uhlíkové stopy. Samozřejmě toto nelze zaměstnancům přikázat, ale jedná se o jedno z doporučení, která mohou přispět ke snížení uhlíkové stopy za podnik.

Dalším návrhem na zlepšení je omezení tisku dokumentů v tom smyslu, že pokud se jedná o proces, který lze vyřešit pouze v digitální podobě, pak pracovník nemusí zbytečně tisknout daný dokument do papírové podoby a zakládat ho do šanonu. Pokud daný dokument musí být od daného pracovníka podepsaný, další možností

je zařídit odpovědným pracovníkům elektronické podpisy, aby se z důvodu podpisu nemusely dokumenty tisknout. To zajistí nižší spotřebu papíru a ušetří tonery.

Pro omezení spotřeby elektrické energie, lze doporučit vedení podniku, aby apeloval na své zaměstnance, aby zamezili zbytečnému svícení ve všech prostorách firmy. V případě, že v místnosti aktuálně nikdo nepracuje, není potřeba mít rozsvíceno. Na toto musí myslet všichni bez rozdílu pracovní pozice, protože tímto jednáním všech zaměstnanců se sníží spotřeba elektrické energie.

Následující doporučení se v podniku začalo částečně realizovat. Jedná se o zařazení elektrických vozidel a vozidel typu plug-in hybrid do vozového parku firmy. Je zmíněno, že se jedná o částečnou realizaci, protože podnik zatím pouze testuje provoz obou typů vozidel. V případě pozitivních výsledků testování, bude podniku doporučeno obměnit alespoň částečně vozový park. Po přestěhování firmy budou v nové lokalitě instalovány nabíjecí stanice pro elektromobily.

Posledním doporučením je, aby firma změnila systém odebírání pitné vody. Aktuálně existuje několik možností, jak ve firmě získat pitnou vodu. První možností je pitná voda kohoutková, další možností je filtrovaná voda od společnosti AQUEL a poslední možností je kupovaná voda v PET lahvích. V případě, že chce firma dále pokračovat s nákupem pitné vody, je nutné, aby šetřila přírodu snížila spotřebu plastu a odebírala vodu ve více objemovém balení, jako například nákup pitné vody ve velkých barelech. Do budoucna podnik v nových kancelářských prostorech plánuje instalovat do provozu zařízení na tvorbu perlivé vody na způsob výrobků SodaStream. Do té doby by společnost měla myslet na snížení nákupů pitné vody v PET lahvích a tím snížit spotřebu plastu.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zkoumat a analyzovat problematiku udržitelného reportingu v ČR s důrazem na implementaci nefinančních faktorů ESG do firemní praxe. Práce je zaměřena na vymezení konceptu dlouhodobé udržitelnosti firem, práce dále uvádí popis významu nefinančního reportingu a jeho postupnou implementaci do podnikové struktury. Třetí kapitola se věnuje popisu cílů diplomové práce, popisu procesu, jakým způsobem bude report vypracován. V neposlední řadě bude provedena studie velkých společností, které udržitelný report už nějakým způsobem zpracovávají, na konci studie bude provedeno zhodnocení spolu s doporučením pro každou ze společností, jakým způsobem se mohou v ESG reportingu zlepšovat.

Postupnou implementací do firemní struktury se rozumí od samého začátku zařadit do firemní struktury každou jednotlivou fází, kterou podnik musí projít. Jedná se o fáze přípravy, analýzy, fáze sběru dat, fáze vypracování reportu a jeho externího ověření a fáze vyhodnocení spolu se zpětnou vazbou. Ve fázi přípravy je potřeba definovat odpovědnost a řízení ESG reportingu spolu se stanovením stakeholderů. Analýza se zabývá harmonizací obchodní strategie, zapojením stakeholderů do procesu reportování a v neposlední řadě do fáze analýzy patří i velmi důležité posouzení dvojí materiality. Fáze sběru dat se zaměřuje na selekci, jaká data chce podnik sesbírat a na samotnou fázi sběru dat. Poslední 3 fáze se zabývají vypracováním ESG reportu, jeho externím ověřením a závěrečným vyhodnocením managementem podniku. Implementace nefinančního reportingu do podnikového prostředí vyžaduje systematický přístup a koordinované úsilí napříč různými úrovněmi organizace.

Představitelé podniků v ČR si uvědomují, že zavedení ESG strategie a definování udržitelných cílů představuje klíčový krok směrem k trvale udržitelnému rozvoji firmy, a proto některé firmy začaly s implementací udržitelného reportu mnohem dříve, než je jejich vykazovací povinnost. Praktická část práce se věnuje ESG reportu v MSP, kterému nastává povinnost prvního vykazování za účetní období 2026.

Praktická část přináší komplexní pohled na proces implementace nefinančního reportingu a zavádění udržitelných principů do podnikové kultury vybraného podniku poskytující poradenské služby. Pomocí webové aplikace došlo k výpočtu uhlíkové stopy, která byla vyčíslena na 307,75 tun CO₂e. Celý proces sběru dat

a implementace byl zpracováván pouze na malou entitu společnosti VGD, s.r.o. S pomocí obecného doporučení byl sestaven návrh vhodné podoby nefinančního reportingu, který je uveden jako příloha R. Na základě získaných poznatků bylo navrženo konkrétní doporučení, pro vybraný podnik, jak zlepšit svůj udržitelný reporting a posílit tak svoji transparentnost a odpovědnost vůči stakeholderům.

V diplomové práci byla provedena kompletní analýza aktuálního stavu podniku a analýza jeho obchodního modelu z hlediska udržitelnosti. Byly stanoveny vize, mise a cíle z pohledu udržitelnosti. Od stanovených cílů se odvíjí další proces tvorby reportu. Zpracovaný ESG report v příloze S nabízí metodický návod, jak efektivně implementovat a komunikovat své nefinanční cíle a strategie se stakeholdery. V závěru praktické části se pomocí uhlíkové kalkulačky podařilo vyčíslit uhlíkovou stopu za podnik a zpracovat obsáhlou zprávu o udržitelnosti a ukázat, že proces implementace ESG do podnikové struktury lze provádět systematicky a bez chaosu. Podnik k ideálnímu zpracování reportu potřebuje dobře sehraný tým a ochota zavádět nové věci. Výsledky této práce mohou posloužit jako podpora a návod pro MSP při implementaci efektivních strategií udržitelného reportingu do firemní kultury MSP a mohou přispět k posílení transparentnosti a odpovědnosti podnikání v České republice.

Použitá literatura

BŘEZINOVÁ, Hana, 2023. *ESG a účetní souvislosti*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-723-2.

CHEN, Simin; Yu SONG a Peng GAO, 2023. Environmental, social, and governance (ESG) performance and financial outcomes: Analyzing the impact of ESG on financial performance. online. *Journal of Environmental Management*, vol. 345, s. 118-829. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.118829>.

CI2, 2016. *Vybrané pojmy v oblasti uhlíkové stopy*. Online. CI2, O.P.S. CI2. Dostupné z: <https://ci2.co.cz/cs/vybrane-pojmy-v-oblasti-uhlikove-stopy>. [cit. 2024-01-21].

ČESKÁ INFORMAČNÍ AGENTURA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (CENIA), 2017. *Historie a mezinárodní kontext*. Online. Informační systém místní Agendy 21. Dostupné z: <https://ma21.cenia.cz/cs-cz/úvod/proveřejnost/historieamezinárodníkontext.aspx>. [cit. 2023-11-20].

EPA CENTER FOR CORPORATE CLIMATE LEADERSHIP, 2023. *Scope 1 and Scope 2 Inventory Guidance*. Online. U.S. Environmental Protection Agency. Dostupné z: <https://www.epa.gov/climateleadership/scope-1-and-scope-2-inventory-guidance>. [cit. 2024-01-21].

ESMA, 2024. *Electronic Reporting*. Online. European Securities and Markets Authority. Dostupné z: <https://www.esma.europa.eu/issuuer-disclosure/electronic-reporting>. [cit. 2024-01-24].

FRANK BOLD ADVISORY, 2023. *Příručka pro vykazování udržitelnosti*. Online. Dostupné z: <https://www.frankboldadvisory.cz>. [cit. 2024-01-22].

GREGOR, Filip, 2023. Finální standardy pro ESG reporting. Online. *Frank Bold Advisory*. Dostupné z: <https://www.frankboldadvisory.cz/post/finalni-standardy-pro-esg-reporting-jsou-na-stole-firmy-se-musi-naucit-sledovat-sve-dopady>. [cit. 2024-01-18].

GREENOMETER, 2024. *Green0meter ESG Studio*. Online. Green0meter ESG Studio. Dostupné z: <https://app.green0meter.com>. [cit. 2024-04-01].

GREENOMETER, 2024. *Green0meter – Kalkulačka uhlíkové stopy*. Online. Dostupné z: <https://app.green0meter.com>. [cit. 2024-04-01].

KISLINGEROVÁ, Eva, 2023. *Cirkulární ekonomie a ekonomika*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2932-4.

KOMERČNÍ BANKA, 2024. *Zpráva o udržitelném podnikání Skupiny Komerční banky 2022*. Online. KOMERČNÍ BANKA. Report o udržitelnosti. Dostupné z: <https://www.kb.cz/getmedia/64d48639-2f3c-40f2-a4a5-3d91f4985302/Zprava-o-udrzitelnem-podnikani-KB-za-rok-22.pdf>. [cit. 2024-03-03].

KUBCOVÁ, Hana a Václav TITTELBAACH, 2023. Udržitelný reporting. *Daně a právo v praxi*, vol. 2023, no. 7-8, s. 34-40. ISSN 2533-4484. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/12035/udrzitelny-reporting>.

KYE, Gbangbola a Nicole LAWLER, 2020. *Gold Standard Sustainability Reporting: A Step by Step Guide to Producing Sustainability Reports*. 2nd. Anglie: Routledge. ISBN 978-03-673-4588-4.

MÁLEK, Jakub; Tereza HRUDKOVÁ; Ráchel KOUKLÍKOVÁ, 2023. *Co jsou ESRS standardy*. Online. Asociace společenské odpovědnosti. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/co-jsou-esrs-standardy/>. [cit. 2024-01-14].

MÁLEK, Jakub; Tereza HRUDKOVÁ; Ráchel KOUKLÍKOVÁ, 2024. *Jaký je reportingový obsah a obecné reportovací informace dle ESRS*. Online. ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI. Asociace společenské odpovědnosti. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/jaky-je-reportingovy-obsah-a-obecne-reportovaci-informace-dle-esrs/>. [cit. 2024-01-18].

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2023. *Základní pojetí konceptu udržitelného rozvoje*. Online. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj/informace,-aktuality,-seminare,-pracovni-skupiny/psur/uvodni-informace-o-udrzitelnem-rozvoji/zakladni-pojeti-konceptu-udrzitelnego-rozvoje?feed=AllPageFefed>. [cit. 2023-11-20].

Ministerstvo životního prostředí, 2023. Online. Dostupné z: <https://www.mzp.cz>. [cit. 2024-01-13].

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2023. *Místní Agenda 21*. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/mistni_agenda_21. [cit. 2023-11-20].

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2023. *Rada vlády pro udržitelný rozvoj*. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/rada_vlady_pro_udrzitelny_rozvoj. [cit. 2024-01-13].

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2023. *Výpočtové faktory pro výkaznictví*. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/vypoctove_faktory_emise/\\$FILE/oeo k-NIR_vypocetni_faktory-20230101_b.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/vypoctove_faktory_emise/$FILE/oeo k-NIR_vypocetni_faktory-20230101_b.pdf). [cit. 2024-02-01].

OECD, 2022. ESG ratings and climate transition: An assessment of the alignment of E pillar scores and metrics. online. *OECD Business and Finance Policy Papers*, vol. 22, no. 6, ISSN 2791-2663. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/2fa21143-en>.

OECD, 2022. Policy guidance on market practices to strengthen ESG investing and finance a climate transition. *OECD Business and Finance Policy Papers*. vol. 6 no. 13, ISSN 2791-2663. Dostupné z: OECD iLibrary, https://doi.org/https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/policy-guidance-on-market-practices-to-strengthen-esg-investing-and-finance-a-climate-transition_2c5b535c-en. [cit. 2024-02-22].

PKV BUILD S.R.O., 2023. *GHG Protocol – ESG slovník pro snadnou orientaci*. Online. PKV BUILD S.R.O. Energetika strategicky. Dostupné z: <https://www.pkv.cz/esg-slovnicek/ghg-protocol>. [cit. 2024-04-28].

STRABAG A.S., 2022. *Environmentální prohlášení 2022 společnosti STRABAG a.s. - odštěpné závody dopravního stavitelství a pozemního a inženýrského stavitelství*. Online. In: STRABAG A.S. Ekologická odpovědnost. Praha, s. 1-24. Dostupné z: [https://doi.org/https://www.strabag.cz/databases/internet/_public/files30.nsf/SearchView/E3619D1F884D75D6C12587CD003F8816/\\$File/2022%20Env-prohlášení-STRABAG%20a.s..pdf](https://doi.org/https://www.strabag.cz/databases/internet/_public/files30.nsf/SearchView/E3619D1F884D75D6C12587CD003F8816/$File/2022%20Env-prohlášení-STRABAG%20a.s..pdf). [cit. 2024-03-03].

Strategický rámec Česká republika 2030, 2017. Online. Praha: Úřad vlády České republiky, Odbor pro udržitelný rozvoj. ISBN 978-80-7440-181-7. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/wp-content/uploads/2023/01/Strategický-rámec-ČR-2030.pdf>. [cit. 2024-04-29].

TŘEBICKÝ, Viktor, 2016. *Metodika stanovení uhlíkové stopy podniku*. Rudná: CI2. ISBN 978-80-906341-3-8.

VEBER, Jaromír a Lenka ŠVECOVÁ, 2023. *Udržitelnost a udržitelný management*. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0897-8.

VGD, 2023. VGD. Online. Dostupné z: <https://www.vgd.cz>. [cit. 2024-03-03].

VRABCOVÁ, Pavla, 2021. *Udržitelné podnikání v praxi: dobrovolné nástroje (nejen) zemědělských a lesnických podniků*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3303-1.

Veřejný rejstřík a Sběrka listin, 2024. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Justice. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>. [cit. 2024-03-03].

WHITE, Gwendolen B., 2015. *Sustainability Reporting: Getting Started*. 2nd ed. Spojené státy americké: Business Expert Press. ISBN 978-1631571084.

Seznam příloh

Příloha A – Stručný popis jednotlivých fází a prováděných činností v rámci přípravy ESG reportu

Příloha B – Znázornění procesu přípravy ve firmě

Příloha C – Faktory sladující obchodní a udržitelnou strategii

Příloha D – Pomocné otázky pro správné určení čtenářů výkazu

Příloha E – Obecný postup pro stanovení materiality dopadu

Příloha F – Faktory ovlivňující finanční významnost

Příloha G – Vysvětlení rozdílu mezi omezenou jistotou a přiměřenou jistotou

Příloha H – Obecně doporučené postupy přípravy na audit firmy

Příloha I - Příklad interní zpětné vazby formou dotazníku

Příloha J – Rozčlenění uhlíkové stopy podniku dle kategorií

Příloha K – Obchodní model

Příloha L – Politiky a postupy náležité péče

Příloha M – Informace o výsledcích

Příloha N – Risk management

Příloha O – Analýza dvojí materiality

Příloha P – Graf analýzy dvojí materiality

Příloha Q – Protokol výpočtu uhlíkové stopy

Příloha R – ISO 14064 report

Příloha S – Vypracovaný report – Zpráva o udržitelném podnikání VGD, s.r.o. – pobočka Liberec

Příloha A

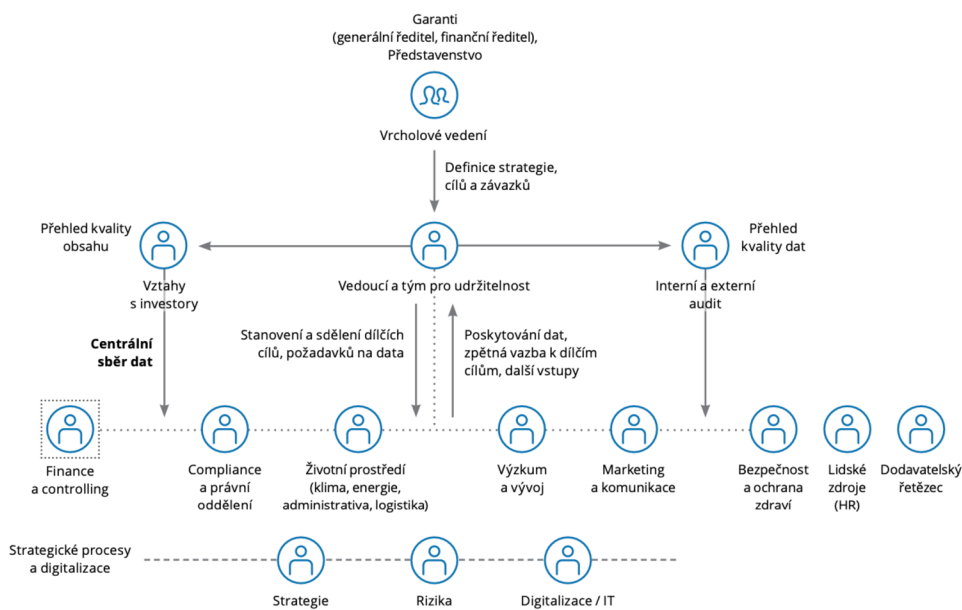
Stručný popis jednotlivých fází a prováděných činností v rámci přípravy ESG reportu

Fáze	Jednotlivé kroky	Činnosti
Příprava	Definování odpovědnosti a řízení	Interní harmonizace managementu podniku, stanovení interních rolí před zahájením práce na reportingu
	Stanovit uživatele reportu	Stanovení cílových skupin lidí, pro které je reporting sestavován, aby se lépe určil obsah zprávy
Analýza	Harmonizace obchodní strategie	Zavedení analýzy nedostatků aktuálního stavu dle standardů ESRS a určení požadavků na procesy a identifikace dostupnosti informací
	Zapojení zainteresovaných stran	Od stakeholderů, pro které bude zpráva vypracována shromáždit požadavky a zapojit je do procesu
	Posouzení materiality	Stanovení otázek udržitelnosti, kterým se má zpráva zabývat a to na základě uplatnění principu dvojí materiality
Sběr dat	Selekce ukazatelů	Výběr zásadních ukazatelů, kterým se bude výkaz věnovat
	Sběr samotných dat	Sesbírat relevantní (předem stanovené) údaje
Vypracování reportu	Vypracování reportu	Sepsání výkazu - dbát na rozsah, formát a přístupnost
Ověření	Externí ověření	Obstarat externí ověření třetí (nezávislou) osobu
Vyhodnocení a zpětná vazba	Vyhodnocení a zpětná vazba	Zhodnocení zprávy probíhá na 2 úrovních - externí a interní úrovni, očekává se adekvátní zpětná vazba

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha B

Znázornění procesu přípravy ve firmě

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha C

Faktory sladující obchodní a udržitelnou strategii

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha D

Pomocné otázky pro správné určení čtenářů výkazu

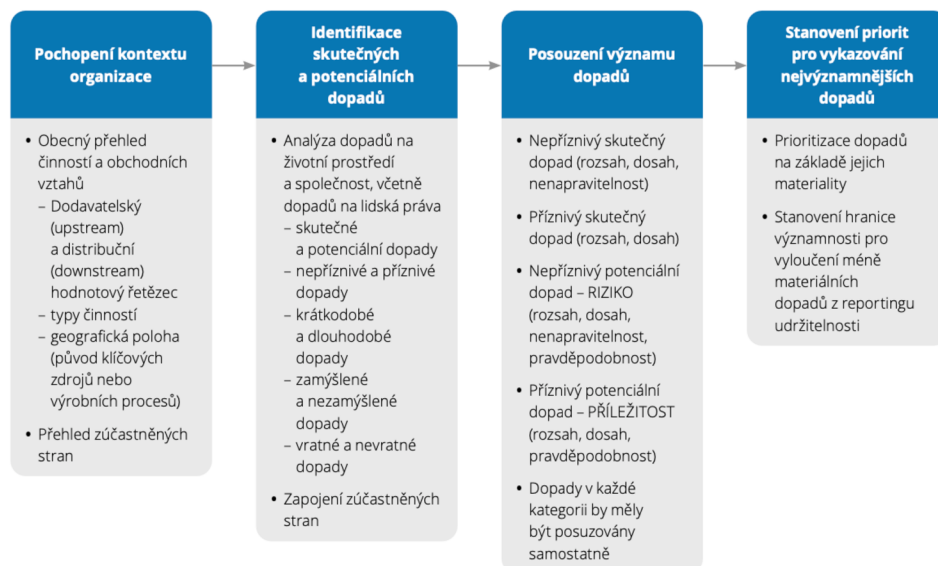
POMOCNÁ OTÁZKA	VÝSLEDEK	PŘÍKLADY
Kdo jsou nejdůležitější zúčastněné strany?	Prvotní seznam zúčastněných stran	Investoři, akcionáři, banky, zaměstnanci, pracovníci v hodnotovém řetězci, spotřebitelé a koncoví uživatelé, zákazníci, místní komunity, tisk, obchodní partneři, dodavatelé, konkurenti, odborníci z odvětví, vláda, regulační orgány, nevládní organizace
Kdo bude hlavním čtenářem zprávy o udržitelnosti?	Seznam se stanovenými prioritami	Primární uživatelé: investoři, banky, analytici, regulační orgány Sekundární uživatelé: spotřebitelé, média
Jaké jsou potřeby identifikovaných čtenářů zprávy? Jaké údaje a informace budou tito uživatelé využívat při rozhodování?	Seznam potřeb, priorit a klíčových ukazatelů výkonnosti	Finanční výkonnost a výkonnost v oblasti udržitelnosti (klíčové ukazatele výkonnosti), řízení rizik, strategie dekarbonizace, náležitá péče, účinnost opatření k řešení závažných dopadů, závazky a odpovědnost představenstva

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha E

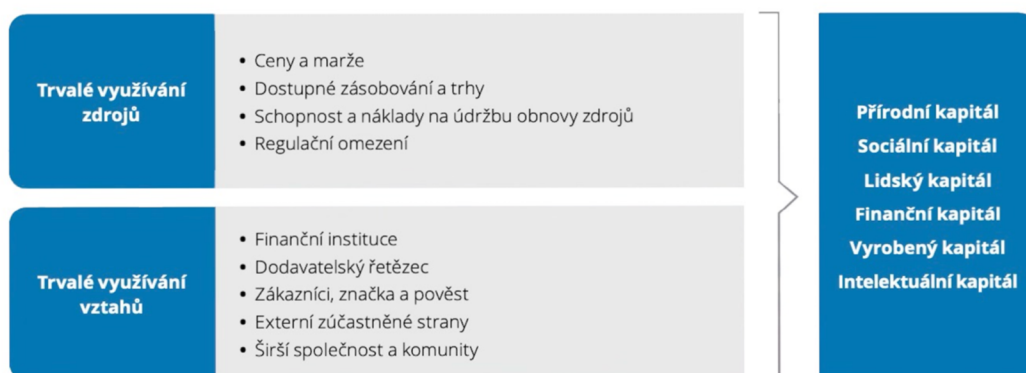
Obecný postup pro stanovení materiality dopadu

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha F

Faktory ovlivňující finanční významnost

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha G

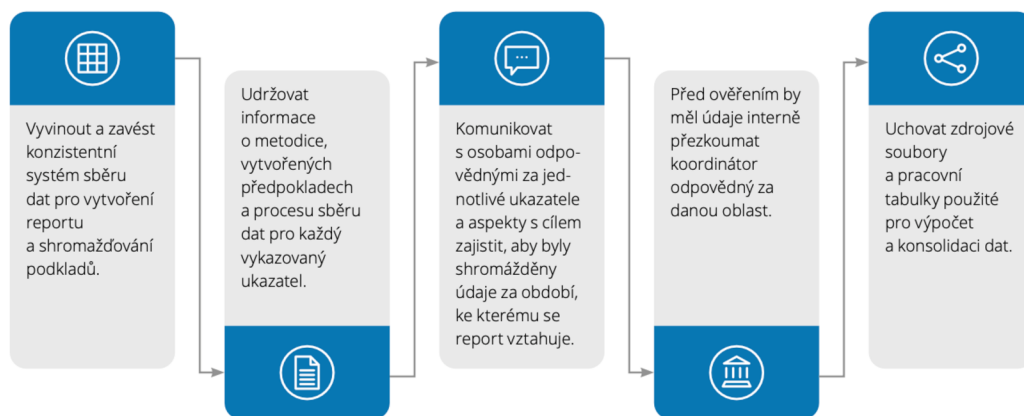
Vysvětlení rozdílu mezi omezenou jistotou a přiměřenou jistotou

OMEZENÁ JISTOTA (LIMITED ASSURANCE)	PŘIMĚŘENÁ JISTOTA (REASONABLE ASSURANCE)
Co mají omezená a přiměřená jistota společného ?	
Externí odborník dojde na základě dostatečných vhodných důkazů k závěru, že riziko materiální nesprávnosti bylo v kontextu zakázky sníženo na přijatelně nízkou úroveň.	
Omezená jistota umožňuje ujištění o předmětu, který je hůře definován a pro který je kontrolní prostředí méně vyspělé a robustní.	Ověření poskytující přiměřenou jistotu je komplexnější proces než ověření poskytující omezenou jistotu.
Poskytovatel ověření provádí jiné nebo menší množství testů, než je požadováno pro ověření s přiměřenou jistotou, nebo používá menší velikost vzorků pro prováděné testy. V důsledku toho se snižuje riziko materiální nesprávnosti v předmětu zakázky, ale ne na tak nízkou úroveň, jakou vyžaduje přiměřená jistota.	Poskytovatel ověření musí provést rozsáhlé postupy popsané ve standardu. To zahrnuje identifikaci rizik a posouzení možnosti, že by některé záležitosti mohly být neúměrně zastoupeny; testování provozní účinnosti vnitřních kontrolních mechanismů organizace, na které se auditor hodlá spolehnout; a významné postupy.
Auditor se zaměřuje na pochopení procesu použitého k sestavení vykazovaných informací a také na šetření, pozorování a analytické postupy (např. sledování údajů na agregované úrovni).	
Na základě provedených postupů a získaných důkazních informací auditor vyjádří závěr negativním způsobem , například: „Na základě provedených postupů a získaných důkazních informací jsme nezjistili nic, co by nás vedlo k přesvědčení, že předmětné informace nejsou ve všech významných ohledech v souladu s právními předpisy nebo platnými kritérii XYZ“.	Závěry auditora jsou uvedeny pozitivním způsobem, například: „Podle našeho názoru je tvrzení [příslušné strany], že klíčové ukazatele výkonnosti jsou uvedeny v souladu s kritérii XYZ, ve všech materiálních ohledech věrně vyjádřeno“. Stejně jako v případě auditu účetní závěrky se jedná o nejvyšší úroveň jistoty, která však stále není absolutní.

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha H

Oběcně doporučené postupy přípravy na audit firmy

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha I

Příklad interní zpětné vazby formou dotazníku

Vzorový dotazník			
FÁZE REPORTINGU	SHRNUTÍ ÚKOLŮ A VÝSLEDKŮ	ZJIŠTĚNÉ NEDOSTATKY NEBO PROBLÉMY	DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ
Příprava: Stanovení rolí a odpovědností	Byl vytvořen základní tým pro otázky ESG a interně byla určena kontaktní místa v jednotlivých odděleních společnosti.	<i>Chybějící kontaktní místo pro celkový sběr dat a ověřování údajů.</i>	<i>Určete někoho z finančního oddělení jako kontaktní osobu pro sběr a ověřování dat; měl by již být obeznámen se sběrem údajů pro výroční zprávy.</i>
Příprava: Uvedení do souladu s obchodní strategií	Strategie udržitelnosti byla vytvořena tak, aby byla v souladu s obchodní strategií a podporovala ji. Krátkodobé cíle: splněny Dlouhodobé cíle: budou schváleny		
Analýza: Identifikace uživatelů zprávy	Hlavní uživatelé zprávy byli identifikováni jako: <ul style="list-style-type: none"> • Banky • Investoři 		
<div style="background-color: #4a4a8a; color: white; padding: 5px; border-radius: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">Předvyplněné</div>	<div style="background-color: #4a4a8a; color: white; padding: 5px; border-radius: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">Předvyplněné</div>	<div style="background-color: #4a4a8a; color: white; padding: 5px; border-radius: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">Respondent vyplní, pokud se ho to týká</div>	<div style="background-color: #4a4a8a; color: white; padding: 5px; border-radius: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">Respondent vyplní, pokud se ho to týká</div>

Zdroj: interní materiály firem Frank Bold Advisory a Deloitte Advisory

Příloha J

Rozčlenění uhlíkové stopy podniku dle kategorií

Scope 1	Scope 2	Scope 3	
Mobilní zdroje emisí	Emise z nakupované elektřiny, tepla, páry a chlazení	Nákup zboží a služeb	Distribuce zboží a služeb
Další - skládky odpadů či čistírny odpadních vod ve vlastnictví podniku		Nakládání s odpady a odpadními vodami	Služební cesty - různé druhy dopravy - vlastní, cizí (autobus, letadlo, automobil)
Zdroje emisí jako kotle na zemní plyn či uhlí, pece, turbíny, spalovny, motory a generátory spolu s protipožární technikou		Likvidace výrobků	Zpracování výrobků
		Investice	Franšízy

Příloha K

Obchodní model

Informace o obchodním modelu	
Podnik	
IČ:	
Sídlo podniku:	
Pokyn číslo: (nepovinný údaj)	
1) Dopad rizik a příležitostí na obchodní model, podnikovou strategii a finanční plánování, které souvisí se změnou klimatu	
2) Jakými způsoby může podnik působit na klima a ovlivnit ho – POZITIVNĚ / NEGATIVNĚ	
3) Odolnost obchodního modelu a strategie podniku s ohledem na různé scénáře, které souvisí se změnou klimatu v jednotlivých časových horizontech	
Možnosti: růst globální teploty na 1,5 °C / na 2 °C / nad 2 °C	
4) Změny v obchodním modelu a strategii, které řeší rizika přechodu spolu s fyzickými riziky anebo jejichž cílem je využít příležitosti podniku, které souvisí se změnou klimatu	
5) Závislost podniku na přírodním kapitálu (voda, půda, biologická rozmanitost, ekosystémy), které jsou ohroženy v důsledku změny klimatu	
6) Jak změny v obchodním modelu a strategii podniku prováděné za účelem změny klimatu či adaptace na ni změni potřeby podniku co se týče potřeby lidského kapitálu	
7) Příležitosti, které jsou spojené s účinným využíváním zdrojů a úsporou nákladů, přijetím energetických zdrojů s nízkými emisemi, vývojem nových výrobků a služeb, přístupem na nové trhy a budováním odolnosti v rámci hodnotového řetězce.	
8) Způsob volby scénářů	
9) Podíl činnosti podniku na změně klimatu prostřednictvím emisí skleníkových plynů, včetně odlesňování, znehodnocování lesů a změny ve využívání půdy	
Podpis odpovědné osoby	
Datum vyhotovení	

Zdroj: vlastní zpracování dle Březinové

Příloha L

Politiky a postupy náležitě péče

Data o politice a postupech náležitě péče	
Podnik	
IČ:	
Sídlo podniku:	
Pokyn číslo:	
1) Politiky podniku, které se týkají klimatu vč. politiky, která je zaměřena na zmírňování změny klimatu nebo adaptací na ni	
2) Cíle, které souvisí se změnou klimatu, které podnik v rámci své politiky nastolil, zejména cíle v oblasti emisí skleníkových plynů a jak se cíle podniku vztahují k národním a mezinárodním cílům (Pařížská dohoda)	
3) Dohled správní rady nad riziky a příležitostmi, které souvisí se změnou klimatu	
4) Role vedení podniku při posuzování rizik a příležitostí a jejich řízení, které souvisejí se změnou klimatu + důvody postupu podniku.	
5) Zapojení podniku do procesu řešení otázek (v rámci hodnotového řetězce), které souvisí se změnou klimatu. / Spolupráce podniku s partnery v rámci dodavatelského řetězce (předcházející i navazující část) s cílem podpory změny klimatu a / nebo adaptací na změnu klimatu	
6) Začlenění otázek, které jsou spjaté se změnou klimatu, do postupů přijímání provozních rozhodnutí podniku	
7) Angažování podniku do veřejné politiky v otázkách souvisejících se změnou klimatu vč. členství v příslušných organizacích či zájmových skupinách	
8) Postoj podniku k odborným znalostem o otázkách, které souvisejí se změnou klimatu	
Vlastní kapacita podniku / Vnější zdroje	
9) Politika týkající se zaměstnanců, která souvisí s klimatem	
Investice do obratností potřebných na přechod na nízkouhlíkové technologie / Opatření, která souvisí s BOZP v podmínkách měnícího se klimatu	
10) Vztah v úvahu podnikové zásady pro odměňování za výsledky, které souvisí se změnou klimatu, vč. Výsledků při splnění stanovených cílů	
11) Podnikem stanovené energetické cíle	
12) Důvody, které vedou k výběru cílů, které souvisí se změnou klimatu	
13) Pokud podnik působí v odvětví, které využívá půdu, je nutné stanovit cíle, které se týkají snížení skleníkových plynů (absorpce skleníkových plynů)	
Podpis odpovědné osoby	
Datum vyhotovení	

Zdroj: vlastní zpracování dle Březinové

Příloha M

Informace o výsledcích

Informace o výsledcích	
Podnik:	
IČO:	
Sídlo:	
Pokyn č.:	
1) Výsledky politiky podniku v oblasti změny klimatu včetně výkonnosti podniku při plnění použitých ukazatelů a stanovených cílů pro risk management a řízení příležitostí, které jsou spjaty se změnou klimatu	
2) Vývoj emisí skleníkových plynů v porovnání se stanovenými cíli, uvést související rizika v průběhu času	
3) Výkonnost podniku, která souvisí se změnou klimatu, uvést její vliv na finanční výkonnost, včetně odkazu na finanční klíčové ukazatele výkonnosti	
Podpis odpovědné osoby	
Datum vyhotovení	

Vlastní zpracování dle Březinové

Příloha N

Risk management

Data o hlavních rizicích a jejich řízení	
Podnik	
IČ:	
Sídlo podniku:	
Pokyn číslo:	
1) Postupy a procesy podniku pro rozpoznání a posuzování rizik, které souvisí se změnou klimatu v horizontu: krátkodobý / střednědobý / dlouhodobý	
2) Hlavní rizika spojená se změnou klimatu, které podnik rozpoznal v jednotlivých horizontech v rámci celého hodnotového řetězce a stanovil předpoklady. Jedná se o hlavní rizika, která vyplývají ze závislosti na přírodním kapitálu, který je ohrožený změnou klimatu (voda, půda, ekosystémy)	
3) Postupy risk managementu, které souvisí se změnou klimatu (přijímání rozhodnutí zaměřená na zmírnění dopadu, kontrola rizik)	
4) Zavedení postupů, které zjišťují, posuzují a řídí rizika, která souvisí se změnou klimatu a jsou součástí celkového risk managementu podniku. Určení významu u těch rizik, které souvisí se změnou klimatu v porovnání s jinými riziky	
5) Opatření, která podnik přijal v souvislosti s adaptací na změnu klimatu	
6) Rozčlenění hlavních rizik, které souvisí se změnou klimatu dle obchodních činností	
7) Určení kritických bodů (pro hodnotový řetězec) vč. úkonů, dodavatelů a trhů	
8) Stanovení způsobů upozornění managementu podniku na problémy a rizika související se změnou klimatu	
9) Zohlednění politiky odměňování na výsledky, které souvisí se změnou klimatu včetně výsledků při splnění stanovených cílů	
10) Stanovení energetických cílů podniku v rámci uplatňovaných politik řízení podniku	
11) Důvody, které vedly k výběru daných cílů, které souvisí se změnou klimatu	
Podpis odpovědné osoby	
Datum vyhotovení	

Zdroj: vlastní zpracování dle Březinové

Příloha O

Analýza dvojí materiality

Otázky	Finanční dopad	Dopad na okolí	Označení v ESRS	Horizont
Snižování emise skleníkových plynů	4	5	E2	dlouhodobý
Dopad na ekologii	1	3	E2	krátkodobý
Hospodaření s vodou a odpadní vodou	2	5	E5	dlouhodobý
Třídění odpadu	3	4	E5	dlouhodobý
Nakládání s odpady	4	5	E5	dlouhodobý
Kvalita ovzduší	1	3	E2	dlouhodobý
Energetický management	1	1	E1	krátkodobý
Snížení spotřeby energie	5	4	E1	dlouhodobý
Digitalizace	4	3	E5	dlouhodobý
Změna klimatu	2	2	E1	dlouhodobý
Zdraví a bezpečnost zaměstnanců (BOZP)	4	3	S1	dlouhodobý
Vzdělávání pracovníků	5	4	S1	dlouhodobý
Zapojení pracovníků do firemní kultury	2	1	S1	dlouhodobý
Vytvoření příjemného pracovního prostředí	3	2	S1	krátkodobý
Ochrana dat zaměstnanců	5	4	S1	dlouhodobý
Ochrana dat klientů	5	4	S4	dlouhodobý
Péče o klienty	3	5	S4	dlouhodobý
Kvalitní pracovní úkoly	3	2	S1	krátkodobý
Dostatečné finanční ohodnocení	5	3	S1	dlouhodobý
Péče o zaměstnance	4	3	S1	dlouhodobý
Kvalitní poradenské služby	5	5	S4	dlouhodobý
Snížení diskriminace na pracovišti	3	5	S1	dlouhodobý
Důraz na místní komunitu	3	5	S3	dlouhodobý
Kvalifikovaná pracovní síla	4	3	S1 + S2	dlouhodobý
Důraz na lidská práva	2	5	S2	dlouhodobý
Obchodní praktiky	4	3	S4	krátkodobý
Digitalizace	3	4	G1	dlouhodobý
Bezpečnost dat	4	5	G1	dlouhodobý
Konkurenční chování	3	5	G1	dlouhodobý
Řízení dodavatelsko-odběratelského řetězce	3	4	G1	dlouhodobý

Otázky	Finanční dopad	Dopad na okolí	Označení v ESRS	Horizont
Risk management	4	3	G1	dlouhodobý
Udržitelnost ve firmě (tým)	5	3	G1	krátkodobý
Implementace udržitelnosti ve firmě	5	4	G1	dlouhodobý
Kvalitní poradenské služby	3	5	G1	dlouhodobý
Udržitelná politika ve firmě	3	5	G1	dlouhodobý
AML	3	5	G1	dlouhodobý
Etický kodex	2	5	G1	dlouhodobý
Odolnost obchodního modelu	4	3	G1	dlouhodobý

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha P

Graf analýzy dvojí materiality

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha Q

Protokol výpočtu uhlíkové stopy

Protokol Výpočtu uhlíkové stopy

vgd

Společnost

2023

v roce

Vytvořila uhlíkovou stopu

307.75 t CO₂e

Výpočet uhlíkové stopy zahrnuje následující GHG Scopy (1 2 3) a byl proveden v souladu s GHG Protokolem.

GHG Scope tCO₂e

GHG Scope	tCO ₂ e
1	35.13
2	18.92
3	253.70

3/31/2024 10:50:43 AM v Praze

Datum a místo

Jan Zvěřina, jednatel
Green0meter

Poznámky: Datum je v mezinárodním formátu MM/DD/RRRR. Hodnoty mohou být ve formátu K=Tisíc, M=Milión. Čísla jsou zaokrouhlena na 2 desetinná místa.

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí kalkulačky uhlíkové stopy od Green0meter

Příloha R

ISO 14064 report

REPORTING COMPANY		vgd
Person of Entity responsible for the report		bara.dalecka@vgd.cz
Reporting period covered: From		2023
Reporting period covered: To		2024
Organizational boundaries: Central entity only, without subsidiaries		
Reporting boundaries (Attached document)		
EMISSIONS	CO2	N2O CH4 HFCs PECs SF4 NF3 Quant. Uncertainty Qual. Uncertainty
CO2e (tonnes p.a.)		
Total emissions		307.754
1.00	Category 1: Direct GHG emissions and removals in tonnes CO2e	35.126
1.10	Direct emissions from stationary combustion	2.054
1.20	Direct emissions from mobile combustion	32.838
1.30	Direct process emissions and removals arise from industrial processes	0.000
1.40	Direct fugitive emissions arise from release of greenhouse gases in anthropogenic systems	0.234
1.50	Direct emissions and removals from Land Use, Land Use Change and Forestry	0.000
Direct emissions in tonnes of CO2 from biomass		
Indirect Emissions in tonnes Co2e		
2.00	Category 2: Indirect GHG emissions from imported energy (3)	18.925
2.10	Indirect emissions from imported electricity	18.712
2.20	Indirect emissions from imported energy	0.213
3.00	Category 3: Indirect GHG emissions from transportation	185.025
3.10	Emissions from Upstream transport and distribution for goods	0.000
3.20	Emissions from Downstream transport and distribution for goods	0.000
3.30	Emissions from Employee commuting	137.118
3.40	Emissions from Client and visitor transport	0.000
3.50	Emissions from business travels	47.907
4.00	Category 4: Indirect GHG emissions from products used by organization	68.678
4.10	Emissions from Purchased goods	42.512
4.20	Emissions from Capital goods	
4.30	Emissions from the disposal of solid and liquid waste	0.000
4.40	Emissions from use of assets (fuels, materials, water)	21.106
4.50	Emissions from the use of services not described in the above subcategories (consulting, cleaning, tech...)	5.059
5.00	Category 5: indirect GHG emissions associated with the use of products from the organization	0.000
5.10	Emissions from or removals from the use stage of the product	
5.20	Emissions from downstream leased assets	
5.30	Emissions from end of life stage of the product	
5.40	Emissions from investments	
6.00	Category 6: indirect GHG emissions from other sources	
Removals (4)		
Direct removals in tonnes Co2e		
Storage (5), (6), (7)		
Total storage as of year end in tonnes CO2e		
Carbon financial instruments (8)		
Total renewable electricity purchased in kwh		0.000 kWh
Renewable electricity purchased in kwh with contractual instruments NOT compliant with ISO 14064-1 Annex E		kWh
Offsets from GHG Scheme AA in tonnes CO2e		0.000 CO2e
Credits from GHG Scheme BB in tonnes CO2e		2.000 CO2e
Other related information		
Renewable electricity purchased in kwh with contractual instruments compliant with ISO 14064-1 Annex E		22000.000 kWh

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí kalkulačky uhlíkové stopy od GreenOmeter

Příloha S

Vypracovaný report – Zpráva o udržitelném podnikání VGD – pobočka Liberec

Zpráva o udržitelném podnikání VGD, s.r.o. – pobočka Liberec

Obsah

SEZNAM OBRÁZKŮ	2
SEZNAM TABULEK	3
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	4
1 ÚVOD A SHRNUÍ ROKU 2023	5
2 SKUPINA VGD.....	5
3 PŘÍSTUP K UDRŽITELNOSTI	6
3.1 MATERIALITA	6
3.2 CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	8
3.3 UDRŽITELNÉ VIZE, MISE A CÍLE PODNIKU.....	9
4 ENVIRONMENTÁLNÍ UDRŽITELNOST.....	10
4.1 SPOTŘEBA ENERGIÍ	10
4.2 UHLÍKOVÁ STOPA	11
5 SOCIÁLNÍ UDRŽITELNOST	15
5.1 ZAMĚSTNANCI	16
5.2 BEZPEČNOST DAT	19
6 ŘÍZENÍ A SPRÁVA UDRŽITELNOSTI	19
7 BUDOUCNOST Z HLEDISKA STANOVENÝCH PLÁNŮ	21

Seznam obrázků

Obrázek 1: Grafické znázornění výstupu dvojí materiality	7
Obrázek 2: Procentuální rozložení jednotlivých kategorií uhlíkové stopy	12
Obrázek 3: Rozdělení zdrojů emisí dle Scope 1-3	13
Obrázek 4: Dopravní zdroje emisí CO ₂ e	14
Obrázek 5: Energetické zdroje emisí v tunách CO ₂ e	15
Obrázek 6: Struktura pohlaví pracovníků ve firmě	17
Obrázek 7: Struktura pohlaví zaměstnanců ve firmě v %	17

Seznam tabulek

Tabulka 1: Cíle podniku dle časového horizontu	8
Tabulka 2: Spotřeba energií a vody za rok 2023	10
Tabulka 3: Spotřeba benzínu ve služebních vozech.....	10
Tabulka 4: Emise podniku dle jednotlivých kategorií uhlíkové stopy	11
Tabulka 5: Tvorba emisí z materiálů	13

Seznam použitých zkratek

AML   Opatření proti praní špinavých peněz (Anti – Money Laundering)

1 Úvod a shrnutí roku 2023

Rok 2023 byl ve znamení velkých oslav a změn. Od 1. července 2023 je VGD součástí celosvětové poradenské sítě CLA Global. Jedná se o síť, která si klade za cíl užší spolupráci na mezinárodní úrovni. Tato síť sdružuje špičkové nezávislé účetní a poradenské firmy a nabízí jednu z největších platforem finančního outsourcingu a majetkového poradenství na světě. Firma spolupracuje se zahraničními kanceláři na Slovensku, v Polsku, Maďarsku, Německu, Belgii, Lucembursku a Nizozemí. Další velkou událostí roku 2023 byly oslavy 30. výročí firmy. Dne 11. listopadu 2023 proběhly oslavy 30. výročí přijetí prvního zaměstnance ve skupině VGD.

Údaje uvedené níže v reportu vychází z účetnictví firmy z neschválené účetní závěrky auditorem. Cílem této zprávy o udržitelném podnikání je od začátku implementovat do firmy ESG report a nastavit ve firmě udržitelné cíle a postupy, pomocí kterých bude reportu dosaženo.

2 Skupina VGD

Historie společnosti sahá do roku 1993 kdy v Liberci pánové Václav Podzimek a Jan Šuma zakládají společnost „Podzimek a Šuma. V roce 1997 spolu se společností McDowell expanduje firma do hlavního města ČR – do Prahy a z důvodu fúze s belgickou společností VGD vzniká společnost s názvem VGD, s.r.o.

V roce 2003 se ke dvěma existujícím pobočkám v Liberci a Praze přidává pobočka i v Olomouci. Ve stejném roce je založena první entita společnosti VGD – VGD Corporate finance. V následujících letech probíhá několik dalších fúzí a postupně vznikají po ČR další entity. V roce 2011 vznik *VGD Appraisal*, v roce 2015 *VGD IT Solutions*, v roce 2016 *VGD Technologies* a v roce 2018 *VGD Legal*, dalšími jsou VGD – AUDIT s.r.o., VGD – PAYROLL s.r.o. a další, které jsou přidruženými subjekty společnosti VGD, s.r.o. s IČO 256 26 311. Podnik se zabývá poradenskou činností v oblasti účetnictví, auditu, mzdového účetnictví, daňového a IT poradenství a poradenství v oblasti práva.

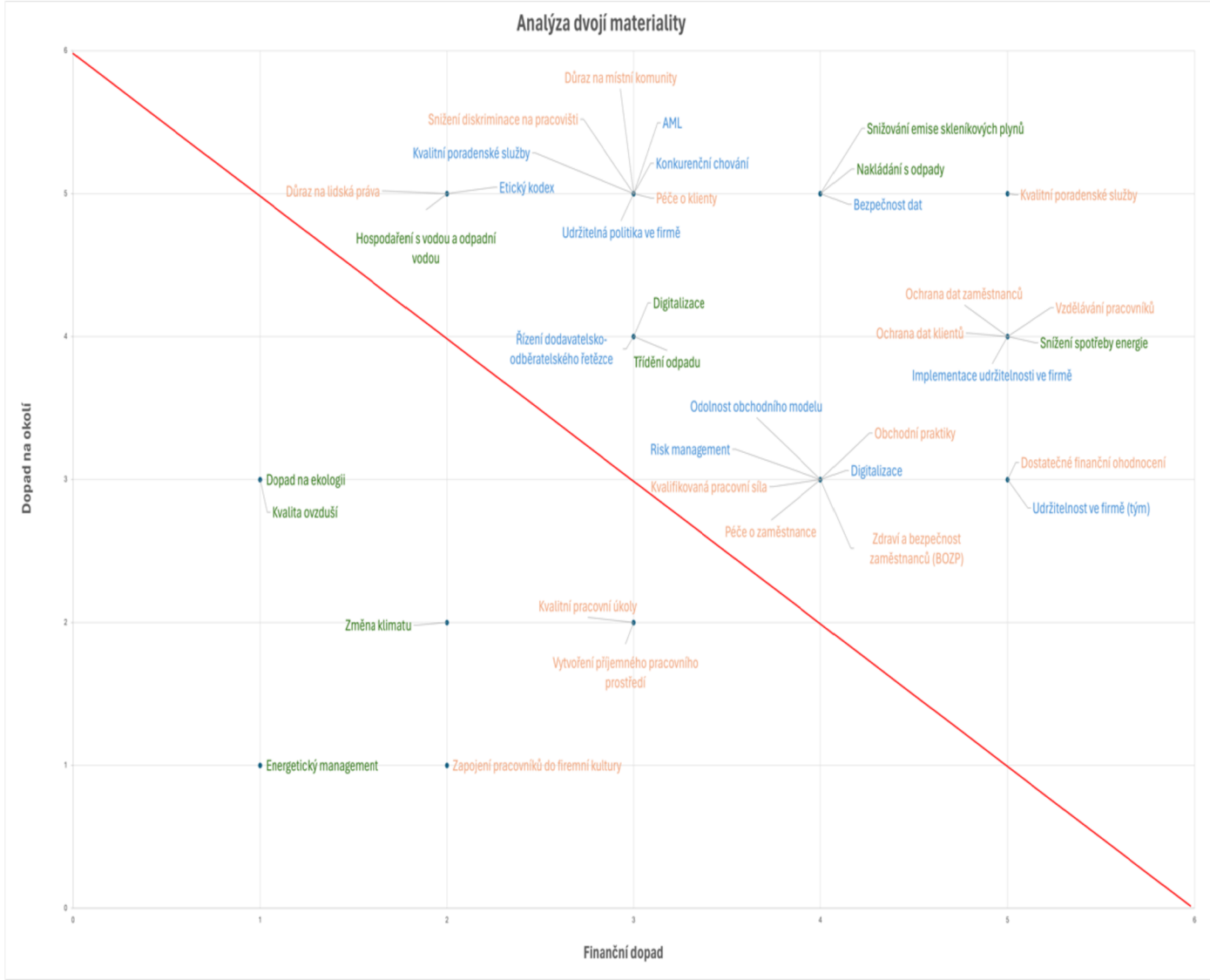
3 Přístup k udržitelnosti

Podnik VGD, s.r.o. – pobočka Liberec je vedena ředitelkou a partnerem, kteří stojí za vznikem udržitelnosti ve firmě. To oni dali pokyn udržitelnému týmu zpracovat ESG report a všechny náležitosti, které jsou s udržitelným reportem spjaty. Podnik už před začátkem vykazování měl ve svých plánech snížení spotřeby papíru a s tím spojenou digitalizaci. Nyní v důsledku nově vzniklé udržitelné strategie ji rozšířil o další udržitelné cíle. Pro správné zavedení udržitelné strategie bylo zapotřebí definování stakeholderů. Jedná se o interní a externí zainteresované skupiny.

Mezi interní stakeholdery patří partneři VGD a stávající zaměstnanci. Do externích stakeholderů lze zařadit potenciální budoucí zaměstnanci, zákazníci firmy, dodavatelé firmy a do budoucna i státní instituce. Na základě stakeholderů a jejich očekávání byla sestavena dvojí materialita, která odhalila nejdůležitější body, kterým by se podnik a zpráva měla věnovat.

3.1 Materialita

Materialita je samostatně posuzována na základě 2 kritérií – finančního dopadu a dopadu na okolí. Nejdůležitější body jsou znázorněny na obrázku 1. Rozhodnými hodnotami byly zvoleny váhy 4 a 5.

Obrázek 1: Grafické znázornění výstupu dvojí materiality

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Cíle udržitelného rozvoje

Udržitelný tým spolu se stakeholdery definoval následující krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle. Základem byl dokument pro Českou republiku – Strategický rámec 2030, ale hlavním zdrojem byla materialita, která stanovila, kterým cílům se bude další analýza věnovat. Následující údaje firma nijak nemůže interpretovat a porovnávat s předchozími roky, protože se jedná o její první udržitelný report a tato data zatím nemá k dispozici. Tabulka 1 uvádí udržitelné cíle podniku dle časového horizontu.

Tabulka 1: Cíle podniku dle časového horizontu

Horizont	Environmentální	Sociální	Správa a řízení
Krátkodobý	Digitalizace	Zlepšení zdraví zaměstnanců	Důstojná práce a kvalitní finanční ohodnocení
	Třídění odpadu	Ochrana dat klientů	Být diverzní
Střednědobý	Snížení uhlíkové stopy o 10 %	Péče o zaměstnance	Rovnost mužů a žen na pracovišti
	Zodpovědná spotřeba PHM a energií	Zkvalitnění pitné vody a hospodaření s vodou	Podpora místních komunit a lokálních dodavatelů
Dlouhodobý	Snížení uhlíkové stopy o 40-50 %	Podpora lokálních komunit	Podpora inovací
	Snížit spotřebu papíru o 70 %		

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 1 znázorňuje cíle v jednotlivých ESG aspektech dle časového horizontu. V rámci environmentálního aspektu si podnik zvolil krátkodobý cíl digitalizaci a v dlouhodobém horizontu chce snížit uhlíkovou stopu o 40-50 %.

3.3 Udržitelné vize, mise a cíle podniku

Do reportu je také důležité uvést obchodní strategii podniku v rámci udržitelnosti. Misí společnosti je následující souvětí: *„Snažíme se ovlivňovat životní příběhy lidí, kteří stojí za malými i velkými společnostmi a snažíme se jim pomáhat v jejich podnikání. Věříme, že úspěch je založen na dlouhodobých osobních vztazích se zákazníky a osobním přístupem, kdy mezi klienty neděláme rozdíly a naší prioritou je špičkově odvedená práce.“*

Vizi podniku představitelé podniku definovali takto: *„Chceme být pro naše stávající i budoucí klienty ve světě podnikání takovými partnery, kterým mohou důvěřovat a kteří je v jejich podnikání posunou dál.“*

Strategie společnosti by se měla opírat o tato dvě souvětí a měla by se jimi řídit. Aktuálně definované cíle společnosti jsou poskytovat svým klientům špičkové poradenství, které bude založené na důvěře a dlouhodobých vztazích a udržitelnosti ze strany odběratelsko-dodavatelského řetězce. Z toho plyne, že pokud budou klienti spokojeni s výkony společnosti budou se stále vracet, ale předpokladem pro kvalitně odvedenou službu je kvalifikovaná pracovní síla, takže si dal podnik za cíl, aby získal ze svých zaměstnanců skvělý tým lidí, kteří budou táhnout za jeden provaz a dopřát jim kvalitní vzdělání spolu s co nejlepšími pracovními podmínkami pro jejich kariérní růst, vše ale v rámci mezí, tj. v harmonii se slovním spojením work-life balance.

S výše uvedenými cíli jsou spojena i určitá rizika. Významným rizikem je dostupnost energie, protože veškeré poradenství se opírá o IT technologie. Riziko souvisí spíše s negativními důsledky na ekonomickou činnost než na udržitelnost v podniku. Dalšími riziky jsou nedostupnost kvalifikované pracovní síly, protože na skvělých zaměstnancích stojí celé podnikání. Toto riziko přímo souvisí s udržitelností, protože podnik si stanovil cíl v rámci ESG strategie byl definovaný požadavek na kvalifikovanou pracovní sílu. A posledním velkým rizikem je problematika AML (opatření proti praní špinavých peněz – dále jen AML), která jsou vysvětlena níže (kapitola 6).

4 Environmentální udržitelnost

4.1 Spotřeba energií

Spotřeba energií je přehledně uvedena v tabulce 2. Vysoká spotřeba elektřiny je zapříčiněna neefektivním svícením pomocí neúsporných zářivek a provozem IT techniky a budovou, která je zařazena pomocí energetického štítku do kategorie D. Firma nemá nainstalovaná čidla na spouštění vody, a proto je velká spotřeba vody. Dešťovou vodu firma nijak nevyužívá. Údaje o elektrické energii nebyly poskytnuty s odděleně, tzn. aktuálně není známo kolik ze spotřebované energie bylo z obnovitelných zdrojů. Pro další reportované roky by bylo vhodné si tento údaj zjistit a dále s ním pracovat a nakládat dle potřeby.

Tabulka 2: Spotřeba energií a vody za rok 2023

2023	Spotřeba v kWh / litry	Vyjádřeno v Kč
Elektřina	45 307	235 771 Kč
Plyn	11 255	182 830 Kč
Voda – vodné	269 000	39 342 Kč
Voda – stočné	421 241	

Zdroj: vlastní zpracování

Podnik má ke své činnosti k dispozici 10 firemních automobilů. Podnik využívá pouze automobily s benzinovým spalovacím motorem. Za rok 2023 bylo do služebních automobilů natankováno 15189,6 litrů benzínu v celkové hodnotě 466 000 Kč. Celková ujetá vzdálenost firemními automobily je 189 870 km. Toto přehledně zobrazuje tabulka 3.

Tabulka 3: Spotřeba benzínu ve služebních vozzech

Spotřeba benzínu ve služebních automobilech	
Benzin v litrech	15 189,6
Celková hodnota benzínu v Kč	466 000,0
Celková ujetá vzdálenost v km	189 870,0

Zdroj: vlastní zpracování

Jak vyplývá z tabulky 3, služební automobily jsou zaměstnanci využívány pouze pro pracovní účely. Do budoucna je cílem podniku snížit počet služebních jízd a tím snížit spotřebu benzínu. Velkým tématem je zde dojíždění zaměstnanců. Z interního dotazníkového šetření vyplynulo, že 66 % pracovníků dojíždí do práce a z práce vlastním automobilem, 17 % pracovníků využívá městskou hromadnou dopravu a meziměstské autobusy a 17 % zaměstnanců chodí do práce pěšky. Tyto údaje byly dále použity v kalkulaci uhlíkové stopy za firmu.

4.2 Uhlíková stopa

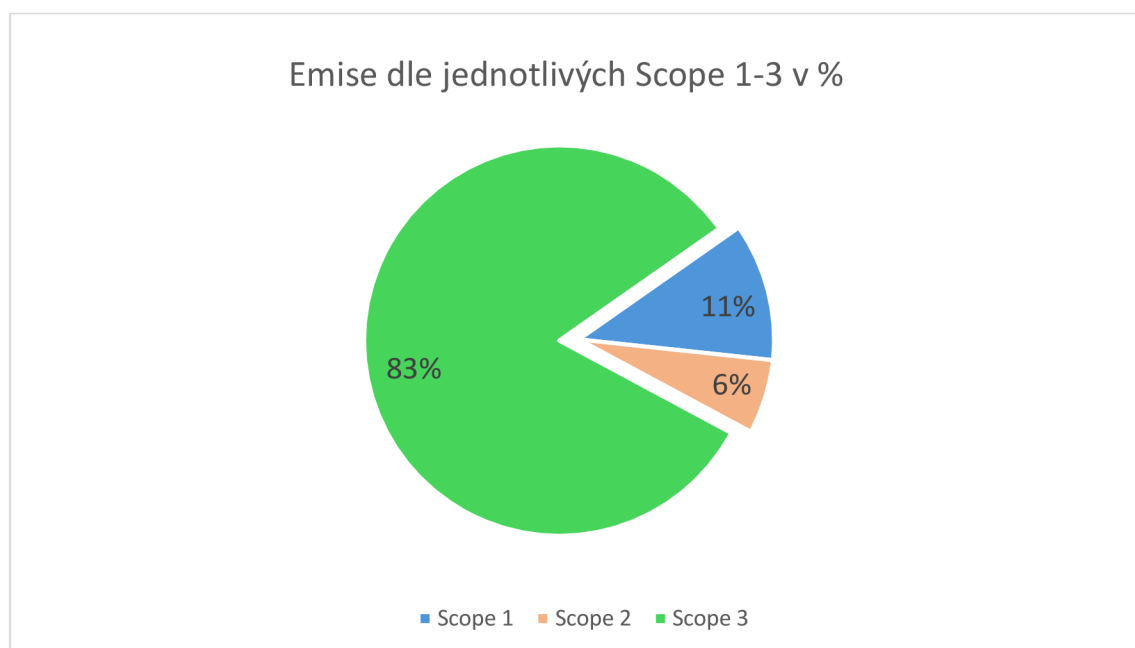
Poprvé za existenci podniku byla vypočítaná uhlíková stopa za podnik, to znamená, že výsledky nelze porovnávat s předchozími roky. Výpočet uhlíkové stopy zajišťovala webová aplikace od společnosti Green0meter ESG Studio. Výpočet obsahuje všechny tři kategorie Scope 1-3. Jak znázorňuje tabulka 4, celkové emise jsou ve výši 307,75 t CO₂e. Procentuální rozdělení dle jednotlivých kategorií Scope znázorňuje obrázek 2.

Tabulka 4: Emise podniku dle jednotlivých kategorií uhlíkové stopy

Emise dle jednotlivých scope 1-3	V tunách
Scope 1	35,13
Scope 2	18,92
Scope 3	253,7
Celkové emise t CO₂E	307,75

Zdroj: vlastní zpracování

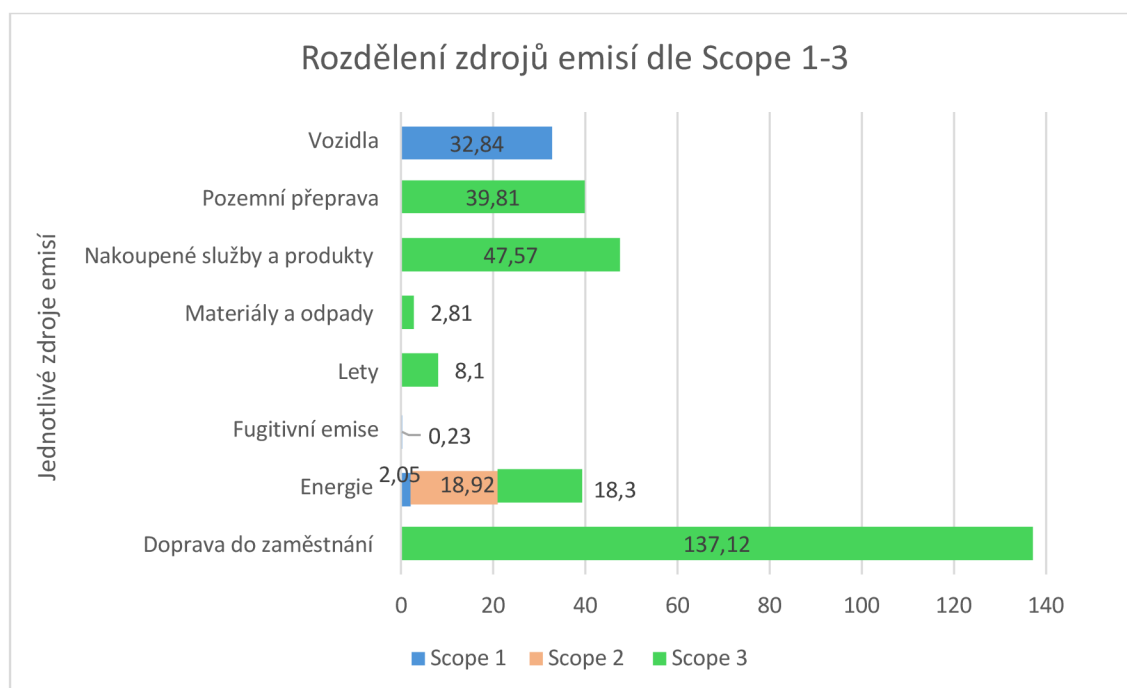
Největší procentuální zastoupení má Scope 3 s 83% zastoupením, následuje Scope 1 s 11% zastoupením a Scope 2 se 6% zastoupením. V souvislosti s celkovou výší emisí za podnik lze stanovit průměrné emise za jednoho zaměstnance, která činí 4,33 CO₂/FTE.

Obrázek 2: Procentuální rozložení jednotlivých kategorií uhlíkové stopy

Zdroj: vlastní zpracování

V rozdělení zdrojů dle jednotlivých Scope 1-3 pomáhá zorientovat obrázek 3, který přehledně znázorňuje, které zdroje patří do jednotlivých kategorií.

Obrázek 3: Rozdělení zdrojů emisí dle Scope 1-3

Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázku vyplývá, že velkými zástupci Scope 1 jsou služební vozidla. Pro Scope 3 je to doprava zaměstnanců do zaměstnání a Scope 2 obsahuje nakupované energie.

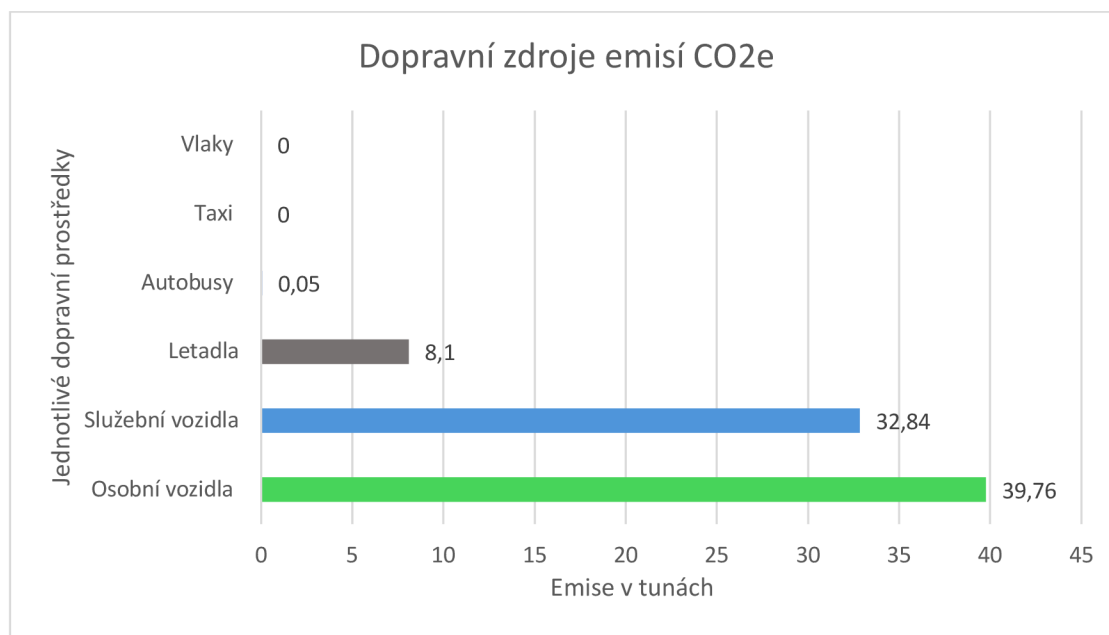
Cílem společnosti je snižovat spotřebu energií a spotřebu benzínu, které tvoří velkou část uhlíkové stopy za podnik jako celek. Slovní spojení „Fugitivní emise“ značí ty emise, které unikají volně do venkovní atmosféry a nejsou vypouštěny konkrétním „oknem či komínem“ a nelze je změřit. Příklad tvorby emisí z materiálu jako je voda či chladicí složka z klimatizací je zaznamenán v tabulce 5.

Tabulka 5: Tvorba emisí z materiálů

Voda, materiály a odpad jako zdroje emisí CO ₂ e	Emise v tunách
Papír	2,65
R-407 C	0,23
Vypuštěná odpadní voda	0,08
Spotřeba vody z vodovodu	0,07

Zdroj: vlastní zpracování

Z příložené tabulky 5 je evidentní, že nejvýznamnějším producentem emisí je v tomto případě papír a spotřeba papíru. Největší producent emisí za podnik je používání dopravních prostředků. Přiložený obrázek 4 znázorňuje emise v tunách za jednotlivé zástupce dopravních prostředků.

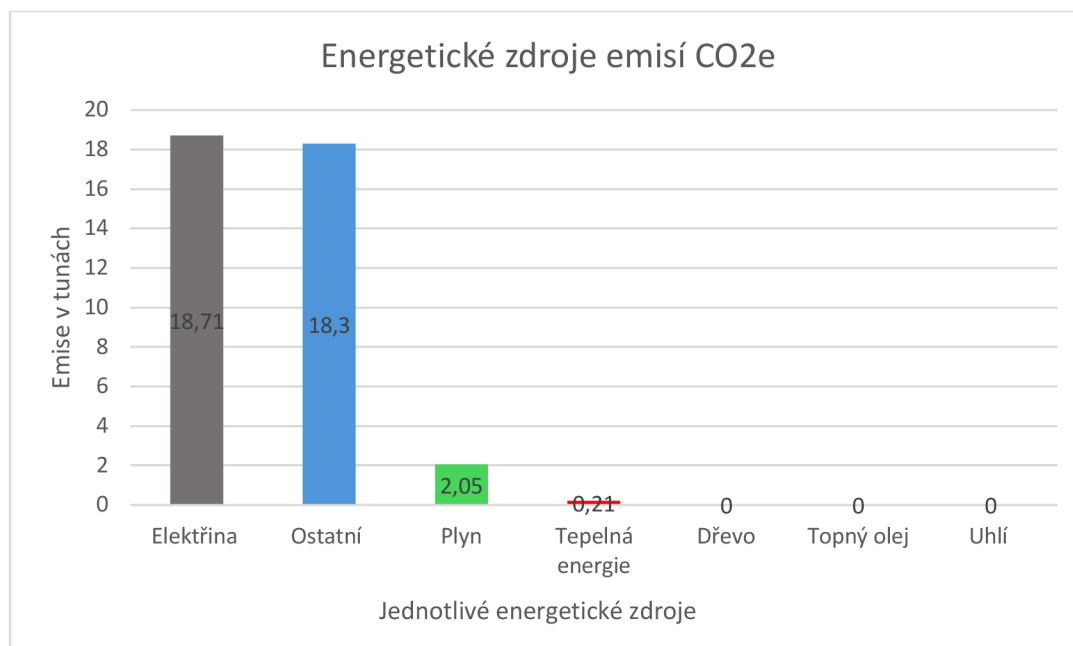

Obrázek 4: Dopravní zdroje emisí CO₂e

Zdroj: vlastní zpracování

Suverénně největším producentem emisí jsou osobní automobily užívané k dopravě zaměstnanců do práce a vozidla užívaná pro přepravu zaměstnanců v rámci ekonomické činnosti.

Posledními údaji, které v souvislosti s výpočtem uhlíkové stopy souvisí, jsou údaje o energetických zdrojích produkující emise CO₂e. Z příloženého obrázku 5 vyplývá, že největším producentem emisí je elektrická energie. Jak bylo zmíněno výše, pro tento výpočet není zřejmé kolik energie bylo vyrobeno z obnovitelných zdrojů, a to je také důvod proč je v tomto případě emise tak vysoká.

Obrázek 5: Energetické zdroje emisí v tunách CO₂e

Zdroj: vlastní zpracování

Všeobecně lze konstatovat, že největšími „producenty“ uhlíkových emisí jsou pro podnik služební automobily spolu s dopravou zaměstnanců do zaměstnání. Hned další kategorií jsou nakoupené služby a zboží od dodavatelů. Tyto údaje poskytují startovní čáru pro nové projekty, které podnik chystá (viz 7 kapitola).

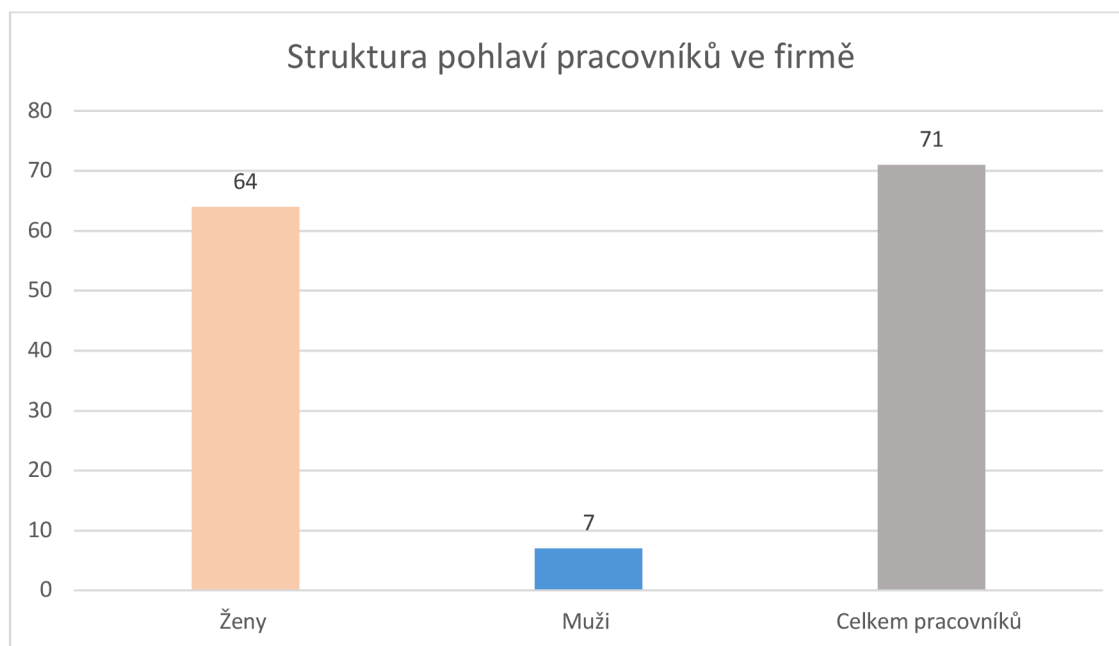
5 Sociální udržitelnost

5.1 Zaměstnanci

Zaměstnanci tvoří podstatnou část úspěchu celé firmy, a proto jim bude věnována podstatná část sociální udržitelnosti. Další část se bude věnovat klientele. Firma si dala za cíl zkvalitnění pracovního prostředí pro své zaměstnance a zlepšení jejich zdraví. Firma si zakládá na osobním a velmi otevřeném přístupu ke svým zaměstnancům a ctí rodinné hodnoty. Snaží se jít cestou rodinného podniku a distancuje se od principu velkých korporátů. Jejím heslem je: „*každý pracovník má svoji hodnotu a není tzv. do počtu*“. Tímto způsobem se podnik snaží odlišit se od své konkurence a získat konkurenční výhodu, což se mu také daří. Jednotliví manažeři oddělení se snaží pro své zaměstnance vytvářet takové pracovní podmínky, aby se zaměstnanci necítili přetěžovaní. Pro firmu je velmi důležité vytvořit pro své zaměstnance přátelské a uvolněné pracovní prostředí, ve kterém se bude zaměstnanec cítit podporován. Uvolněné pracovní prostředí se podnik snaží vytvořit také pomocí teambuildingů, kdy se podnik snaží sblížit a vytvořit ideální tým z jednotlivých oddělení i z celé firmy napříč všemi odděleními. V roce 2024 je naplánovaný velký firemní teambuilding, který má za cíl seznámení, sblížení a sjednocení všech zaměstnanců liberecké pobočky.

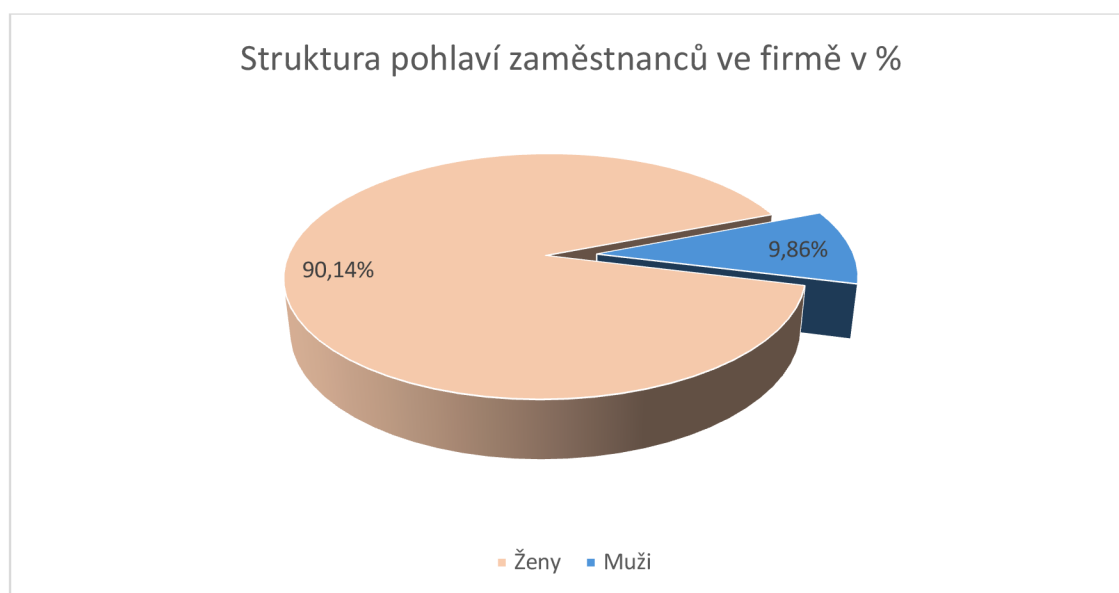
Aby mohla firma poskytovat kvalitní poradenské služby napříč všemi obory, je důležité udržovat zaměstnance i nadále vzdělané. K tomu slouží mnoho školení, do kterých zaměstnavatel investuje mnoho finančních prostředků. Tato školení zabezpečí, že jsou zaměstnanci informováni o všech důležitých změnách, legislativních úpravách atd. a mohou tak odvádět kvalitní poradenské činnosti ve svém oboru. Koncem roku 2023 byla přijatá novela zákoníku práce, dále byly pozměňovací návrhy ohledně nového zákona o daních z příjmů a další změny. Na tyto změny jsou zaměstnanci firmy plně připraveni a proškoleni. V případě, že si zaměstnanec chce zlepšit svoji úroveň cizího jazyku a cizí jazyk je k výkonu jeho pracovní náplně potřeba, zaměstnavatel poskytuje v rámci benefitů pro své zaměstnance kurzy cizích jazyků.

Ke konci roku 2023 bylo v podniku zaměstnáno na 64 žen (což odpovídá 90 %) a 7 mužů (odpovídá to 10 %) z toho vyplývá, že na pracovišti je velká převaha žen než mužů. Toto tvrzení je doloženo obrázky 6 a 7.

Obrázek 6: Struktura pohlaví pracovníků ve firmě

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 7: Struktura pohlaví zaměstnanců ve firmě v %

Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázků 6 a 7 je zřejmé, že ve firmě je zaměstnáno více žen než mužů. Management podniku se tento stav snaží změnit a jsou velké snahy o přilákání mužů na různé pracovní pozice ve firmě, s velkým důrazem na to, že obsazování pracovních pozic je čistě na příchozích kandidátech, nejedná se o diskriminaci. Popis pracovní činnosti v inzerátu nabídky práce je vždy pro obě pohlaví. Firma se distancuje od jakékoliv diskriminace, což také dokazuje vyrovnaným počtem žen a mužů v manažerských pozicích - 4 ženy a 4 muži pro libereckou pobočku.

Z výše uvedeného vyplývá, že početnou skupinu tvoří ženy a tím že podniku záleží na svých zaměstnancích, snaží se pro ženy vytvořit takové podmínky, které jim dovolí vést bezproblémový work-life balance. Je zde mnoho žen na mateřské, které pracují na zkrácené úvazky a poté se do firmy vrátí na plný úvazek. V případě, že se muž rozhodne jít na zkrácený úvazek kvůli rodinné situaci, je mu to také umožněno. Zkrátka ve firmě se rozdíl mezi pohlavími nedělají. Jak to v životě bývá, čas od času postihne někoho z řad zaměstnanců nelehké období, ať už finanční tíseň či zdravotní komplikace. Zaměstnavatel své zaměstnance podporuje po dobu této nepříznivé životní situace a umožní jim v případě, že si to sám zaměstnanec přeje možnosti zkrácení úvazku a jistotu pracovního místa i nadále. S tím souvisí podpora místních komunit, ve kterých má podnik v plánu se pro další roky více angažovat.

Důležitou zmínkou je, že se podnik snaží být diverzní, což dokazuje přijetí zaměstnance jiné státní příslušnosti. Podnik je otevřen diverzitě, protože otevírá nové možnosti. Průměrný věk ve firmě je 37 let, největší skupinou jsou zástupci mladé generace, kteří právě vystudovali vysokou školu a je to jejich první zkušenost s hlavním pracovním poměrem, další velkou skupinou jsou zaměstnanci mezi 40-49 lety. V roce 2023 proběhlo několik kol přijímacího řízení na různé pracovní pozice a podnik je obohacen o nové nástupy jsou v kategorii od 20-29 let, konkrétně 4 noví zaměstnanci. Podnik se v roce 2023 rozloučil se 3 zaměstnanci, a to hlavně z důvodu odchodu do důchodu. Míra fluktuace je aktuálně na 6 % (tuto statistiku chce podnik pro příští roky snížit na minimum).

Pro zlepšení zdraví zaměstnanců firma poskytuje řadu zaměstnaneckých benefitů, jako například přístup k Multisport kartám, které může zaměstnanec využít pro sportovní i relaxační činnost po práci. Je to jedna z možností, kterou lze podpořit správný přístup k rovnovážnému životu tzv. work-life balance, který podnik jako zaměstnavatel plně podporuje. Dále podnik umožňuje zaměstnancům si uspořádat pracovní den dle potřeby. Pro zlepšení zdraví a imunity všech zaměstnanců je v zimních měsících k dispozici velká dávka vitamínů v podobě čerstvého ovoce, kdy každý čtvrtek si každý zaměstnanec přijde na své. V nabídce pro zaměstnance je kiwi, banány, jablka, hroznové víno, melouny a další ovoce. V neposlední řadě zde nesmí chybět zmínka o možnostech odměn pro zaměstnance. O přerozdělování odměn se starají jednotliví manažeři oddělení, jejich přidělení jednotlivému zaměstnanci schvaluje nejvyšší management po diskusi s manažerem oddělení.

Chování vůči klientům má velký význam v souvislosti s tím, pokud se bude klient rozhodovat, zda zůstat anebo přejít ke konkurenci. Pokud je klient nadměru spokojen s poskytnutými službami nebude mít tendenci hledat jinou firmu. Podnik musí chránit své zaměstnance, ale mělo by dojít k rovnováze mezi chováním klienta a péče o zaměstnance. Podnik se musí snažit poskytnout tak kvalitní služby, aby klient neměl o firmě pochybnosti.

5.2 Bezpečnost dat

Důležitou součástí celého podnikání v poradenských službách hraje diskrétnost a loajalita vůči klientovi i vůči zaměstnancům. Podnik má nastavené šifrování všech souborů na veškeré firemní IT technice. Úzce to souvisí s nastavením etického kodexu a pravidly chování ve firmě (viz další kapitola).

6 Řízení a správa udržitelnosti

Hlavním cílem z pohledu řízení udržitelnosti je pro podnik rovnost žen a mužů na pracovišti. S tímto cílem souvisí důstojná práce a kvalitní finanční ohodnocení spolu s rozmanitostí mezi zaměstnanci. Firma ctí zásady svých nastavených interních pravidel a etického kodexu a dává si za cíl v tomto jednání dále pokračovat a ctít své nastavené zásady. Ke konci roku 2023 bylo pro všechny zaměstnance povinné školení na AML. V souvislosti s poradenskou činností má firma povinnost a zodpovědnost prověřovat a případně oznamovat podezřelé transakce a zdroje financování, které mohou být z pochybných zdrojů (jako například financování z Ruské federace). Povinnost oznamování je přes jednotlivé komory (Komory daňových poradců a Auditorů ČR). Řízení udržitelnosti by v podniku mělo být oznámeno všem zaměstnancům a mělo by jít příkazem z vrchu dolů k jednotlivým zaměstnancům.

7 Budoucnost z hlediska stanovených plánů

VGD, s.r.o. má pro následující roky hodně plánů k realizaci. Nejvýznamnějším plánem je stavba nových kancelářských prostor. Aktuální sídlo firmy v Chrastavské ulici v Liberci je energeticky velmi náročné a neekologické, a proto management firmy vyhledal ideální prostory pro kanceláře. Nové umístění kanceláří bude v centru Liberce nedaleko Fügnerovy ulice. Aktuálně probíhají stavební práce. Vedení se rozhodlo pro renovaci památkově chráněného objektu. Jednalo se o chátrající nevyužívaný objekt, který lze nazvat jako brownfield. Z důvodu památkově chráněného statutu objektu nelze na budovu umístit fotovoltaické panely. Nové prostory kanceláří by měly být pro zaměstnance vzdušné, prosvětlené, útulné, energeticky mimořádně úsporná. Místo zářivek bude mít budova úsporná LED světla.

Ve stavebním projektu se dále počítá s tepelnými čerpadly, podlahovým vytápěním a přírodním ochlazováním interiéru skrz podlahu, tzn. že firma už nebude využívat klasické klimatizace, ale ekologickou alternativu, která v technických parametrech splňuje kritéria nízké spotřeby energie, s tím také souvisí produkce uhlíkové stopy. V objektu firmy budou k dispozici nabíjecí stanice pro elektromobily a firma bude mít k dispozici retenční nádrže, které budou recyklovat vodu. Třídění odpadu bude řešeno centrálně, tj. v kuchyňkách budou mít zaměstnanci k dispozici nádoby na třídění jednotlivého odpadu. Aktuální situace je neekologická, protože v každém odpadkovém koši je plastový sáček, který je každý den vyměňován, byť se v odpadkovém koši nachází pouze malý zlomek komunálního odpadu. Zároveň jsou zaměstnanci úklidové služby špatně proškoleni ohledně třídění odpadu, a proto je důležité apelovat na zlepšení situace třídění odpadu.